

رسالة روزنامی ملی و بین المللی

تبع و نشر

ناہد علمی ۲۰۲۲

رسالة

روز های ملی و بین المللی

تتبع و نگارش: ناهید علومی

دسمبر 2023

شناسنامه رساله
روز های ملی و بین المللی
تدوین: ناهید علوی
ایدیتور: صدیق وفا
گرافیکر: تمیم ابوی

فهرست

شماره	مطلب	صفحه
1	پیشگفتار.....	7
2	علمی او فرهنگی خاوندی ناهید جانی علومی ته.....	8
3	روز بین المللی تعلیم و تربیه.....	9
	International Day of Education	
4	روز بین المللی انرژی پاک.....	10
	International Day of Clean Energy	
5	تبصره اقتصادی روز.....	11
6	روز بین المللی عدالت اجتماعی.....	13
	World Day of Social Justice	
7	روز عشاق و یا روز عاشقان.....	15
	(Valentines day)	
8	روز بین المللی زبان مادری.....	16
	International Mother Language Day	
9	روز بین المللی زنان.....	17
	International Women's Day 2023	
10	یادداشت روز - ما و مبارکی هشتم مارچ.....	19
11	روز بین المللی رفع آپارتاید یا تبعیض جنسیتی.....	21
	Day for the Elimination of Racial Discrimination	
12	روز ملی و بین المللی نوروز.....	22
	National end International Day of Nowruz	
13	به مناسبت نوروز- خاله نوروزی از رازق فانی.....	24
14	روز بین المللی آب.....	25
	World Water Day	
15	روز ملی المپیک.....	26
	National Olympics Day	
16	روز بین المللی زمین.....	27
	World Earth Day	
17	روز بین المللی کتاب و حق مؤلف.....	28
	WORLD BOOK DAY 2023 ANNOUNCEMENTS	
18	روز بین المللی چندجانبه گرایی و دیپلماسی برای صلح.....	30
	International Day of Multilateralism and Diplomacy for Peace	
19	روز همبسته گی بین المللی کارگران جهان.....	31
	International labor day	
20	روز بین المللی آزادی مطبوعات.....	33
	World Press Freedom Day	

35 روز بین المللی خانواده	21
	Demographic Trends and Families	
37 روز بین المللی مخابرات و معلومات	22
	Telecommunication & Information Society Day	
39 روز بین المللی تنوع فرهنگی برای گفتگو و توسعه	23
	World Day for Cultural Diversity for Dialogue and Development	
41 حسادت های اجتماعی چیست؟ و ما چرا به آن مواجه هستیم	24
42 روز بین المللی مادر	25
	international Mother's Day 2023	
43 روز بین المللی منع دخانیات	26
	World No Tobacco Day	
45 ماریپیچ سکوت "spiral of silence" و "اکثریت خاموش" The majority is silent یعنی چی؟	27
46 روز بین المللی اطفال بی گناه و قربانی تجاوز	28
	International Day of Innocent Children Victims of Aggression	
49 روز جهانی محیط زیست	29
	World Environment Day	
50 اسکندر مقدونی "Alexander the Great" و افغانستان دیروز	30
52 روز بین المللی پناهنده گان	31
	World Refugee Day	
54 روز بیرق ملی ما گرامی باد!	32
	د ملی بیرغ ورغ مو مبارک شه	
55 علمی او فرهنگی خاوندې ناهید جانی علومى ته	33
56 روز بین المللی جوانان	34
	World Youth Day	
59 استرداد استقلال افغانستان فرخنده باد!	35
61 روز بین المللی سواد آموزی	36
	International Literacy Day	
62 روز بین المللی دموکراسی	36
	International Day of Democracy	
64 یازدهم سپتمبر و پرسشهای بی پاسخ برای ما افغان ها	37
66 روز بین المللی صلح	38
	International Day of Peace	
67 روز بین المللی توریسم	39
	World Tourism Day	
69 روز بین المللی بدون خشونت یا عدم تشدد	40
	International Day Of Non- Violence	
71 روز بین المللی سالمندان یا پیران	41
	International day of older Persons	

73 روز بين المللى معلم	42
	World Teachers' Day	
75 روز بين المللى دختر	43
	International Day of the Girl Child	
77 روز بين المللى سلامت روانى	44
	World Mental Health Day	
79 روز بين المللى خوراکه	45
	(World Food Day)	
81 روز بين المللى ريشه کنى فقر	46
	International Day for the	
83 روز ملل متحد	47
	United Nations Day	
84 روز بين المللى مبارزه با تغييرات اقليمى	48
	International Day Against Climate Change	
86 هفته خلع سلاح	49
	Disarmament Week	
88 روز بين المللى نلسن مانديلا	50
	Nelson Mandela International Day	
89 روز بين المللى محصلان	51
	International Students' Day	
91 روز بين المللى فلسفه	52
	World Philosophy Day	
92 يكصد و سى سال از معاهده نام نهاد ديورند ميگذرد	53
94 روز بين المللى اطفال	54
	World Children's Day	
96 145 سال از جنگ دوم افغان – انگليس ميگذرد!	55
98 روز بين المللى منع خشونت عليه زنان!	56
	International Day for the Elimination of Violence against Women	
100 روز بين المللى همبستگى با مردم فلسطين	57
	International Day of Solidarity with the Palestinian People	
102 روز بين المللى ايدس	58
	World Aids Day	
103 روز جهانى لغو برده گى	59
	International Day for the Abolition of Slavery	
105 روز بين المللى معلولان	60
	International Day of Disabled Persons 2023	
108 روز بين المللى داوطلبان توسعه اجتماعى و اقتصادى	61
	International Volunteer Day UN	
110 روز بين المللى هوانوردى ملكى	62
	International Civil Aviation Day	

111روز بین المللی مبارزه با فساد اداری.....	63
	International Anti-Corruption Day	
116روز بین المللی مهاجران.....	64
	World Refugee Day	
118روز بین المللی همبستگی بشریت.....	65
	International Human	
120روز بین المللی تنوع زیستی.....	66
	International Day for Biological Diversity	
شناسنامه فشرده ناهید علمی تدوین کننده اثر.....	67

پرسش

یکی از نیازمندی‌ها، دانستن مناسبت‌ها و رویداد‌های جهانیست، زیرا هر دم برویت آن قادر میشویم بدانیم در کدام روز چگونه برنامه ریزی نماییم؟
الگوی مناسبت‌های بین‌المللی خیلی فراوان است که هر کشور و هر قاره نظر به پیشینه‌های تاریخی و فرهنگی به آن منعمک‌اند، این مناسبت‌ها و رویداد‌ها هم در سطح ملی، قاره‌پی و بین‌المللی مطرح است. شاید این رساله نتواند همه مناسبت‌ها را پوشش نماید، زیرا تعداد آنها به صد‌ها می‌رسد، مگر مناسبت‌های پذیرفته‌شده و شناخته‌شده بین‌المللی به مردم افغانستان را در اینجا گردآوری نموده ایم.

به گزارش خبرنگار سایت افغانستان، وزارت اطلاعات و فرهنگ طالبان تقویم رسمی سال 1402 خورشیدی را منتشر کرد، اما در این تقویم نوروز، روز مادر، روز زبان مادری، روز زبان اوزبکی، روز قانون اساسی، روز کارگر، روز بیرق ملی، روز استرداد استقلال، مولود شریف، دهم محرم (روز عاشورا) و هفته شهید که در تقویم‌های سابق جزو روزهای ملی بودند، حذف شده است. در مقابل برخی روزهای منسوب به رهبران و گویا افتخارات خود را برجسته ساخته‌اند.

در این رساله روز‌ها و رویداد‌های بین‌المللی حتی الامکان به رویت تقویم بین‌المللی و به شکل کروئولوژیک آمده است.

قابل یادآوریست که در گزینش روز‌های ملی چشم‌دیده‌ها، تقویم داخل کشور و در گزینش روز‌های بین‌المللی تقویم سازمان ملل متحد و صفحه‌الگوی روز‌های جهانی مدار سنجش بوده است، زیرا صد‌ها سازمان و صد‌ها شخصیت تقویم‌ساز هر یک به سلیقه خود جنتری‌ها و تقویم‌هایی تدوین نموده‌اند که رعایت همه آن دشوار به نظر آمد.

طور مثال: در برخی تقویم‌ها از روز‌های جهانی مثل چرت زدن در تشناب، روز جهانی سوال احمقانه، روز جهانی خواب، روز جهانی لبس‌رین، روز جهانی حرف زدن مثل دزدان دریایی، روز جهانی عکاسی از سوراخ، روز جهانی غوطه زدن مثل خرس قطبی، روز جهانی پشک و سایر حیوانات خانگی و غیره یادآوری و هم‌تصاویری منتشر شده است، شاید جالب و باشوخی‌های با مزه و بی‌مزه همراه باشد، مگر تیم ما خواست در گزینش حد اعتدال رعایت شود.

در کار تدوین این اثر از همکاری همسر محترم صدیق وفا در کار ایدیت و از محترم تمیم ابوی در عرصه گرافیک مستفید شده‌ام که از سعی و تلاش‌شان ابراز امتنان مینمایم.

با حرمت
ناهید علومی

علمی او فرهنگی خاوندې ناهید جانی علمی ته

شاعر والا مقام ما محترم شریف هیواد دوست با محبت بی حد و حصر شان یک شعر بسیار زیبا در مورد من نوشته اند..
قدرمن او گران هیواد دوست صاحب .. دیره مننه ، دا شعر به زه په زرین خط ولیکم ، چه همیشه پاته شی...

دا ستاسو شعر به بی د قدر په توگه په دغه پانه کی خپور کړم.
علمی او فرهنگی خاوندې ناهید جانی علمی ته!
ته یوه څپه دمینی:

ته یوه ډیری بی دگلونو
ته دگلو څانگه بی د زړونو
ته یوه څپه دمینی مینی
بنکلی هوسی دجگو غرونو
بنکلی مینه ستا بنکلی خنداکی
دروگوهرده ستا هره ویناکی
ستا په هر یون کی ده غورځنگ
پیاوړی خوځښت دی بیدرنگ
هنر په آسمان کی یوستوری بی ځلیری
دعلم پوهی ډیوه بی چی بلیری
ته ناهیده دجهل وحشت دزړه خنجری
ته دبزم دموجونویو سمندر بی
ځکه اوس په شریف بی ډیره گرانه
زما خوږه خوړکی گرانه له خپله ځانه
امریکا -- ویرجینیا -- خویندو سره مینه -

روز بین المللی تعلیم و تربیه International Day of Education

روز جهانی تعلیم و تربیه یک روز بزرگداشت بین المللی سالانه است که در 24 جنوری برگزار می شود و به تعلیم و تربیه اختصاص دارد. در 3 دسامبر 2018، مجمع عمومی سازمان ملل متحد قطعنامه پی را تصویب کرد که در آن روز یاد شده را به عنوان روز جهانی تعلیم و تربیه (معارف) به منظور تجلیل از نقش تعلیم در ایجاد صلح جهانی و توسعه پایدار اعلام کرد.

وضعیت تعلیم و تربیه در افغانستان:

امروز دختران در افغانستان بیشتر به دنبال راه های بدیل و حتی مخفی برای ادامه تعلیم و تحصیل هستند؛ چرا که طالبان مکاتب بالاتر از صنف ششم و پوهنتون ها را به روی دختران بسته اند. تعلیم آنلاین به دلیل ضعیف بودن اینترنت در افغانستان برای تمامی شاگردان میسر نیست، اما فراگیری زبان های خارجی و هنرهای نقاشی و رسامی تعداد زیادی از دختران را مجذوب خود کرده است. ممنوعیت تعلیم و تحصیل دختران در افغانستان یک مسأله بسیار پیچیده و مبهم است. طالبان از اوایل تسلط مجددشان در ماه آگست سال 2021 مکاتب را به روی دختران بالاتر از صنف ششم مسدود کردند و به تعقیب آن، پوهنتون ها را نیز به روی دانشجویان دختر بستند. تعلیم آنلاین تنها امید شاگردان دختر افغان است، که متأسفانه نسبت عدم دسترسی همه به آن ، شماری مایوس و افسرده شده اند.

منابع:

- صفحه یونسکو UNESCO

- اخبار افغانستان

روز بین المللی انرژی پاک International Day of Clean Energy

مجمع عمومی سازمان ملل متحد با تصویب قطعنامه 26 جنوری 2009 ، روز سالگرد تأسیس سازمان بین المللی انرژی های تجدیدپذیر را به عنوان روز جهانی انرژی پاک اعلام کرد. با این انتخاب ، 193 کشور عضو مجمع عمومی سازمان ملل متحد به نقش پیشرو IDCE در تسریع انتقال جهانی انرژی مبتنی بر انرژی های تجدید پذیر اذعان می کنند.

با ایجاد یک روز متمرکز بر انرژی پاک، سازمان ملل بر اهمیت فراگیری تاکید می کند و یک روز اختصاصی برای بازیگران سنتی و غیرسنتی ارائه می دهد تا مشارکت خود را در سیستم های انرژی مدرن مقرون به صرفه، قابل اعتماد و پایدار نشان دهند که در نهایت به تسریع پیشرفت کمک می کند. **دستور کار 2030 برای توسعه پایدار:**

با نزدیک شدن به COP28 کنفرانس مربوط در دبی برگزار می شود، این تصمیم سازمان ملل نیاز به یک رویکرد جهانی یکپارچه برای مسائل انرژی را برجسته می کند.

همایش مربوط در امارات متحد عربی برگزار شد، خوشبختانه توافقنامه نهایی کنفرانس COP-28 از تاریخ 30 نومبر تا 12 دسمبر 2023 حاوی پیام کاهش و حذف سوخت هاییدروکربون ها درجهان بود.

منابع:

- صفحه انرژی اتحادیه اروپایی

- انجمن انرژی های تجدید پذیر ایران

تبصره اقتصادی روز

ص ۹۰

توافقنامه نهایی COP-28 یا پیام کاهش و حذف سوخت هایدروکربون ها

بیست و هشتمین کنفرانس جهانی اقلیمی COP-28 نامیده میشود. کوپ COP مخفف "کنفرانس اعضای شرکت کننده" است. اعضای شرکت کننده در این کنفرانس کشورهای هستند که کنوانسیون سازمان ملل متحد درباره تغییر اقلیم در سال 1992 را امضا کرده اند. این نشست و کنفرانس اقلیمی سالانه از سوی سازمان ملل متحد فرا خوانده میشود که دولت ها در آن پیرامون روش های محدود کردن و آماده گی برای تغییرات اقلیمی آینده بحث و گفتگو می کنند. این نشست تحت ریاست سلطان احمد الجابر رئیس بزرگترین شرکت نفتی ابوظبی در دبی، امارات متحده عربی از 30 نومبر تا 12 دسمبر 2023 برگزار شد.

نفت مانند گاز و ذغال سنگ سوخت کربونی است. سوخت های هایدروکربون دار دلیل اصلی تغییرات اقلیمی هستند چون هنگام سوختن باعث آزاد شدن کربون ها مانند دی اکساید کربون می شوند. پیش از کنفرانس در رابطه به چگونگی کاهش و سطح تولید نفت تشویش ها و سوالاتی وجود داشت، زیرا کمپنی نفت آقای الجابر تصمیم داشت تا میزان تولیدات خود را گسترش دهد. اما از سوی کارشناسان و مدافعان محیط زیست سالم و غیر آلوده امید برده می شد که COP بتواند هدف طولانی مدت محدود کردن افزایش دمای کره زمین را تا حد 1.5 درجه سانتی گراد تحقق بخشد. این توافق در سال 2015 با شرکت حدود 200 کشور در پاریس حاصل شده بود. بنا بر گزارش «مجمع بین المللی تغییرات اقلیم (IPCC) سازمان ملل متحد» رسیدن به هدف 1.5 درجه افزایش دما (اندازه گرمی و یا سردی) برای جلوگیری از اثرات ویرانگر تغییرات اقلیمی ضروری است.

هرچند جهان با وجود همه تلاش‌ها برای مهار گازهای کاربونی در مسیر رسیدن به میزان افزایش دمای حدود 2.5 درجه سانتی‌گراد تا سال 2100 است. اما سازمان ملل اعلام کرده است که حفظ حد 1.5 درجه سانتی‌گراد افزایش دما به سرعت در حال ناممکن شدن است. خوشبختانه کنفرانس دوی که دیروز با شرکت نماینده گان نزدیک به 200 کشور پایان یافت، بر سر متن توافقنامه نشست اقلیمی سازمان ملل موافقت نمودند که مهمترین پیروزی مدافعان محیط زیست در سالهای اخیر محسوب میشود. این قرارداد همچنین خواستار تسریع تلاش‌ها برای کاهش استفاده از ذغال سنگ و سه برابر شدن ظرفیت انرژی‌های تجدیدپذیر در سطح جهان تا سال 2030 شده است. توافقنامه این پیام را به سرمایه‌گذاران و سیاست‌گذاران می‌رساند که جامعه بین‌المللی برای حذف سوخت‌های کاربونی بسیج شده است.

منابع:

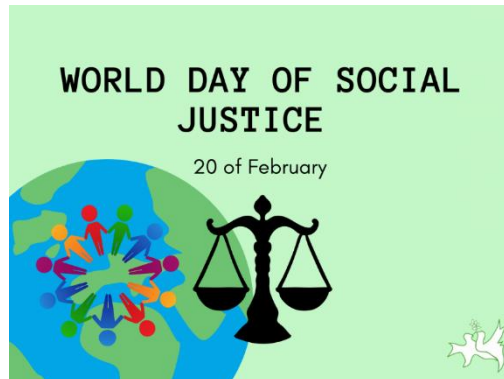
- رسانه BBC بخش اقلیم و محیط زیست
- صفحه کوپ 28 وبسایت تغییرات اقلیمی سازمان ملل متحد
- منابع خبری تصویری و نوشتاری

روز بین المللی عدالت اجتماعی

World Day of Social Justice

20 فروری 2023 مطابق چهارم حوت 1401 خورشیدی

روز بین المللی عدالت اجتماعی با هدف از بین بردن فقر و تبعیض اجتماعی بین اقشار جامعه هر ساله به تاریخ 20 فروری برگزار میشود. هدف اصلی روز جهانی عدالت اجتماعی بلند نمودن صدا علیه بی عدالتی اجتماعی است. گرد هم آوردن جوامع مختلف در سطح بین المللی برای از بین بردن فقر، جنسیت، تبعیض فیزیکی، بی سوادی، تبعیض مذهبی برای ایجاد یک جامعه یکپارچه اجتماعی است.

هدف از این روز چیست؟

هدف تمرکز بر مشکلات بی عدالتی اجتماعی در سراسر جهان و فشار برای بهبود و دریافت راه حل است. این روز همچنین متعهد به ترویج و توزیع عادلانه درآمد اقتصادی و دسترسی بیشتر به منابع از طریق برابری برای همه است.

این روز ضرورت به ترویج تلاش ها برای مقابله با موضوعاتی مانند تبعیض، فقر، نا برابری جنسیتی و دسترسی به عدالت برای همه را به رسمیت می شناسد.

سازمان ملل متحد هر سال میزبان رویدادی برای بزرگداشت این روز و افرادی است که در تبدیل ناهنجاری ها به عدالت اجتماعی کمک کرده اند. معلمان و والدین نیز از این روز برای آموزش روش های عدالت اجتماعی و چرایی عدالتی ها را به اطفال خردسال استفاده می کنند. بنا برین نسل بعدی همان اشتباه قبلی را که بشریت بالای هم نوع خود مرتکب شده اند بیشتر از این نخواهد کرد.

چرا عدالت اجتماعی مهم است؟

زیرا عدم عدالت اجتماعی منجر به ستم اجتماعی می شود. پس باید برای تامین عدالت اجتماعی رزمید و آنرا همگانی ساخت.

روز جهانی عدالت اجتماعی پیام آور بر آورده شدن آرزوهاست.

مناسبت این روز به ما یادآوری می کند که فراتر از همه انکشافات در جامعه هفته است که هنوز مسایل زیادی برای مقابله با آن وجود دارد. همهء ما باید دست به دست هم داده تا با مسایل اجتماعی که جامعه ما را فلج می کند مبارزه نمایم..

مارتین لوتر کینگ میگوید:

بی عدالتی در هر جایی تهدیدی برای عدالت در همه جا است. عدالت اجتماعی را نمی توان با خشونت به دست آورد. خشونت آنچه را که قصد ایجاد آن را دارد می کشد.

پاپ ژان پل دوم گفته:

تا زمانی که توده عظیم مردم با احساس مسئولیت در قبال رفاه یکدیگر پر نشده باشند، عدالت اجتماعی هرگز تحقق پیدا نمی کند.

عدالت اجتماعی یکی از مهم ترین موضوعات حیات بشری به شمار می رود و می توان گفت که از عمده ترین نیازهای بشری است. هر کشور برای تامین برابری، آرامش، آسایش و امنیت برای شهروندانش، ابتدا ضرورت به تامین عدالت اجتماعی دارد. کشوری که برای تمام شهروندانش حق و حقوق یکسان قایل شود، با تبعیض قومی و نژادی مبارزه کند، کثرت گرایی را به رسمیت بشناسد، فرصت های کاری و تحصیلی یکسان را برای زن و مرد تامین کند و زمینه سهم گیری تمام شهروندان را در قدرت سیاسی مهیا سازد، آنگاه می تواند به رفاه و آسایش برسد. فضای آرام و صلح آمیز، راه را برای پیشرفت و ترقی هموار می سازد.

و... اما در افغانستان چه میگذرد؟

مملکتی که نیمه پیکر آن از تعلیم و تحصیل محروم باشد و حاکمیت بدون قانون در آن تداوم داشته باشد، عدالت اجتماعی در کجای آن قرار خواهد داشت؟ افغانستان کشوری است که از اقوام مختلف تشکیل شده است. بنابراین، بحث عدالت اجتماعی و تامین آن در این سرزمین از اساسی ترین نیازها به شمار می رود، مردم افغانستان باید درک کنند که این سرزمین متعلق به همه است، همه باهم برابر هستند. وقتی در تامین عدالت اجتماعی سهم و نقش موثر میداشته باشند. که حاکمیت قانون جای زور سالاری و سلطه مذهبی را پر کند. عدالت اجتماعی را از خانه های خود باید آغاز کنیم، حق کسی را تلف نکنیم، برابری و قانونمندی را به رسمیت بشناسیم، آنگاه در تامین عدالت اجتماعی موفق خواهیم شد.

منابع:

- سایت رسمی ملل متحد **World Day of Social Justice**
- سخنرانی معروف مارتین لوتر کینگ "من رویایی دارم" 28 اگست 1963
- مقاله: میراث پاپ ژان پال دوم
- روز نامه 8 صبح
- نقاشی از خامه پرس

روز عشاق و یا روز عاشقان (Valentines Day)

این روز به چهاردهم فبروری مصادف بوده و در فرهنگ غربی جای و مقام خاص دارد. از آنجایی که کتله عظیمی از افغانها در بیرون از کشور زنده گی مینمایند، ناگزیراند که فرهنگها رسوم و عادات مثبت و مورد پسند جامعه های غربی مانند: کارنیوال، روز همزیستی کلتورهای مختلف، سال نو، والننتین {روز عاشقان} و روزهای مهم ملی و بین المللی جامعه میزبان را نه تنها احترام بل رعایت نمایند. روی این ملحوظ جادارد که روز تاریخی عشاق Valentines را یاد و پیرامون آن بنویسیم.

بلی!

تاریخچه این روز بر میگردد به روم باستان، طبق یک افسانه مشهور در قرن سوم میلادی هنگام فرمانروایی کلاودیوس دوم کشیشی به نام والننتین میزیسته است. پادشاه را عقیده بر آن بود، که مردان مجرد نسبت به آنهایکه خانواده دارند سربازان جنگجوتر و بهتری هستند، بدین خاطر ازدواج مردان جوان ممنوع قرار داده شد.

والننتین معتقد بود که این حکم نا عادلانه است، بدین لحاظ مخفیانه نکاح سربازان را با دختران محبوب شان را انجام میداد، تا اینکه امپراطور اطلاع یافت، همان بود که او را به مرگ محکوم ساخت والننتین خود عاشق زندان بانس شد و نخستین کارت عاشقان را قبل از مرگ اش به محبوب خود ارسال نمود.

و نوشت..... از طرف والننتین تو!

در افغانستان پسا طالبان....

در افغانستان بعد از استقرار دور دوم طالبان مانند پاکستان و شماری کشورهای اسلامی محدودیت هایی وضع شده و حتی برگزاری مراسم و گرامیداشت این روز را ممنوع اعلام کردند زیرا این روز را فرهنگ غربی میدانند و آن را مغایر با آداب و فرهنگ اسلامی خوانده اند.

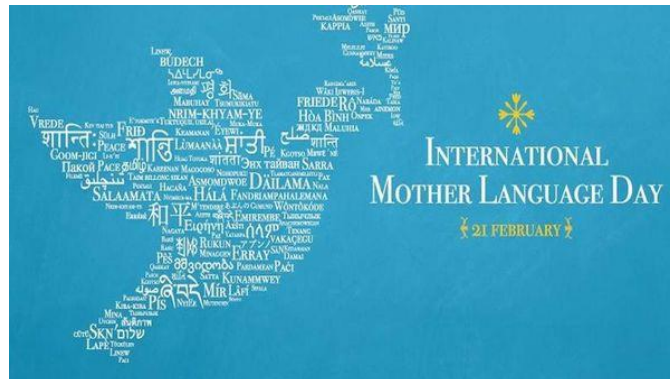
منابع:

- دانشنامه آزاد ویکی پدیا
- صفحه تلویزیون ملی افغانستان

روز بین بین المللی زبان مادری International Mother Language Day

آموزش چند زبانه - ضرورتی برای تغییر آموزش

این روز از طرف یونسکو به عنوان روز بین المللی زبان مادری نامگذاری شده است. نامگذاری این روز در کنفرانس عمومی یونسکو در سال 1999 به منظور کمک به تنوع زبانی و فرهنگی انجام شده است. مجمع عمومی سازمان ملل متحد نیز به دلیل اهمیت زیاد آن، سال 2008 را سال جهانی زبانها اعلام کرد.

دلیل نامگذاری روز جهانی زبان مادری از زمانی آغاز شد که در 21 فروری سال 1952 محصلان پوهنتونهای مختلف شهر داکه پایتخت امروزی کشور بنگله دیش که در آن زمان پاکستان شرقی نامیده می شد، از جمله محصلان داکه و انستیتوت طبی آن در تلاش برای ملی کردن زبان بنگالی به عنوان دومین زبان پاکستان (در کنار زبان اردو) تظاهرات مسالمت آمیزی را در این شهر به راه انداختند. به دنبال این حرکت محصلان، پولیس به آنها تیر اندازی کرده عده ای از آنها را کشت. بعد از استقلال بنگله دیش از پاکستان و به درخواست این کشور، برای اولین بار سازمان یونسکو در 17 نوامبر سال 1999 روز 21 فروری را روز بین المللی زبان مادری نامید و از سال 2000 این روز در بیشتر کشورهای گرامی داشته می شود و برنامه هایی در ارتباط با این روز برگزار می گردد.

در افغانستان نیز از این روز با تدویر همایشها و سیمنارها تجلیل بعمل می آید. این روز را گرامی میدانیم.

روز بین المللی زبان مادری فرصتی است که برای شناخت زبان های ملی خویش تلاش مستمر نمایم و زبان های خود را از هجوم ایدیالوژیک و سیاسی نجات داده و بر آموزش به زبان مادری تاکید ورزیم.

روز بین‌المللی زنان

International Women's Day

Gender equality isn't possible without abortion and contraception

برابری جنسیتی بدون سقط جنین و پیشگیری از بارداری امکان پذیر نیست

روز بین‌المللی زنان یک روز بزرگداشت جهانی است که همه ساله در هشتم مارچ برای بزرگداشت دستاوردهای فرهنگی، سیاسی، اجتماعی و اقتصادی زنان جشن گرفته میشود. این روز همچنین یک نقطه عطف در جنبش زنان است تا توجه‌ها را به موضوعاتی مانند برابری جنسیتی، حقوق بارداری و خشونت و سوء استفاده علیه زنان را جلب کند.

در سال 2023 این روز تحت عنوان {برابری جنسیتی بدون سقط جنین و پیشگیری از بارداری امکان پذیر نیست} برگزار شد.

این روز در ابتدا به‌عنوان یک رویداد سیاسی سوسیالیستی در میان احزاب سوسیالیست آمریکا، آلمان و اروپای شرقی آغاز شد، اما بعد از مدتی در فرهنگ بسیاری از کشورها آمیخته شد. روز بین‌المللی زنان در برخی از مناطق، رنگ و بوی سیاسی خود را از دست داده و تبدیل به مناسبتی برای مردان شده تا عشق خود را به زنان نشان دهند و آمیزه‌ی از روز مادر و روز والنتاین شده است. با این حال در مناطقی دیگر، اصل سیاسی و زمینه حقوق بشری که توسط سازمان ملل متحد تعیین شده، اجرا میشود و آگاهی سیاسی و اجتماعی از مبارزات زنان در سراسر جهان را به ارمغان می‌آورد. سازمان ملل متحد هم از سال 1977 این روز را به‌عنوان روز حقوق زنان و صلح بین‌المللی به رسمیت می‌شناسد. در سال 1997 هنگام حاکمیت دور اول طالبان که خانم ایما بونینو کمیسار حقوق بشر اتحادیه اروپایی در کابل به خاطر عکسبرداری از شفاخانه زنانه کابل مورد خشم طالبان قرار گرفت و برای سه ساعت زندانی شد، متعاقباً در سال 1998 روز بین‌المللی زنان را به نام زن افغان نامگذاری نمودند.

و... اما... روز بین‌المللی زنان ..و...افغانستان:

هیئت معاونت سازمان ملل متحد در افغانستان، عفو بین‌الملل، نظارت بر حقوق بشر و شماری دیگر از سازمان‌های جهانی و نهادهای دیپلماتیک همزمان با گرامی‌داشت از روز بین‌المللی زنان وضعیت زنان در افغانستان را نگران کننده می‌دانند.

اتحادیه اروپا، آلمان، بریتانیا و آمریکا نیز بر رفع محدودیت‌ها بر زنان تاکید کرده و خواهان سهم دادن به زنان در زنده‌گی اجتماعی و سیاسی شده‌اند. نمایندگان این کشورها برای افغانستان گفته‌اند که زنان می‌توانند در اقتصاد افغانستان و برون رفت از بحران بشری کنونی در کشور نقش فعال داشته باشند. این کشورها خواهان برگشت زنان به کار و دختران به تحصیل شده‌اند.

درمقابل مقامات طالبان گفته اند: "امارت اسلامی افغانستان خود را به اعطای حقوق شرعی همه زنان افغان متعهد می‌داند. روز جهانی زن فرصت بهتر برای اینست که زنان افغان خواهان حقوق شرعی خود شوند. ما از حقوق زنان افغان پاسداری می‌نماییم."

شماری از زنان درکابل و برخی شهرهای دیگر از این روز به رغم محدودیت‌ها تجلیل نمودند. اما درکشورهای خارجی که افغانها مقیم اند با مراسم خاص، کنفرانسها و برنامه‌های رادیویی، تلویزیونی و نشست‌های انترنیتی و مجازی از روز بین‌المللی زنان بزرگداشت نموده و به ادامه مبارزه برای احقاق حقوق زنان تعهد نمودند.

منابع:

-وبسایت **Reproductive choices** (انتخاب‌های بارداری)

-وبسایت طلوع نیوز

یادداشت روز

ن. علمی

ما و مبارکی هشتم مارچ..

ما چرا هشتم مارچ را مبارکی میگویم و چرا باید مبارکی بگویم، آیا کدام کاری بنیادی و کانکرتی نموده ایم که لیاقت مبارکی را داشته باشد.....البته که نه...

بباید یکسال به عقب برگردیم، ببینیم که زنان چقدر قربانی داده اند، چقدر قربانی شده اند و چه کارهای مهم را انجام داده اند؟

این سه سوال را جمعبندی نموده، سپس در مسند داوری نشستیم و میگویم، که هشتم مارچ مبارکی دارد یا خیر!!!

خشونت علیه زنان در ابعاد خانگی و اجتماعی آن چه در جوامع توسعه یافته و چه در جوامع درحال توسعه همیشه به عنوان یک مشکل و آسیب اجتماعی مطرح بوده است.

قبل از همه میدانیم و بارها گفته ایم که: مساله زنان یکی از بنیادی ترین مسایل روند جاری سیاسی و اجتماعی کشور ما و سایر کشورهای مشابه ما به حساب می‌رود که حل نهایی آن در چارچوب یک جامعه دموکراتیک، آزاد و عادلانه میسر می‌باشد، این هم بارها تکرار شده که درجه پیشرفت و تعالی جامعه وابسته به درجه آزادی زنان است..

و... اما... زنان افغانستان همیشه سنگین ترین بار ستم اجتماعی و قسماً اقتصادی را بدوش کشیده اند. آنها همراه با مناسبات ظالمانه اجتماعی، اقتصادی در داخل خانواده نیز در موقف پایین قرار داشته اند، که با حفظ حضور بیست ساله جامعه جهانی و مصرف ملیارد ها دالر تغییر قابل ملاحظه پی در وضعیت آنها در دور جمهوریت رونما شده نتوانست.

بر بنیاد فاکت‌های منتشر شده رسانه های معتبر جهان در سالی که گذشت زنان افغانستان در کدام جایگاهی قرار داشته اند؟

-سنگسار و محکمه صحراپی هنوز هم در نقاط مختلف کشور کماکان وجود دارد. محاکم امارت اسلامی قانون مدنی را کنار مانده و شریعت را در همه حیات اجتماعی بخصوص در مورد قضایای زنان معیار اصلی قرار داده اند. که به ملاحظه پیشرفت جامعه بشری هیچگونه سازگاری ندارد.

-ازدواج های اجباری دختران زیر سن و بیوه های جنگ، پدیده ایست که کماکان ادامه دارد.
-مسدود ماندن مکاتب و موسسات تعلیمی و تحصیلی و منع کار زنان در موسسات خارجی و داخلی
-عدم قایل شدن به استعداد و مشارکت سیاسی واداری زنان و بالاخر محدودیت در گشت وگذار
-سفر زنان بدون محرم، رنج های بیگرنیست که دختران و زنان افغان را به انواع تکالیف روحی و جسمی مواجه ساخته است.

-حد اقل چندین مورد خشونت های گوناگون در یکسال اخیر راپور داده شده است، آنانی که نمیتوانند صدای شان را بجایی برسانند ارقام بیشتر دارند. بادرغ که 80 درصد مردان افغانستان علیه زنان خود شان درخانه خشونت روا داشته اند. چنانچه یک سروی جامعه مدنی نشان میدهد 66 فیصد خشونتها درحضور اطفال صورت گرفته که ازنگاه روانی باعث آسیبهای شدید به اطفال شده و میشود.

درچنین وضعیت که گوشه پی از درد و آلام زن افغان در آن انعکاس یافته ما چه انجام داده ایم وچقدر توانسته ایم علیه این همه وحشت ودهشت بسیج شویم تا مستحق شاد باش باشیم.

در بیست سالی که، حال گذشته بسیاری نهاد ها درداخل و خارج کشور تحت عنوان دفاع از حقوق زنان کار زار ها و کمپاین های گوناگون را رویدست گرفته و در داخل انبوهی از کمکهای جامعه جهانی را به نام پروژه سازی حیف و میل نموده اند. اما درجایی نخواندیم و نشندیم که این کمکها در بهبود وضعیت زنان چقدر موثر بوده است؟

تا زمانی که ما زنان به همیاری مردان قادر نشویم خشونت را مهار و حداقل دست خون آشامان را از حلقوم زنان مظلوم و دختران معصوم افغان دور نه سازیم و با انسجام لازم علیه محدودیت های اخیر امارت اسلامی بسیج و کار های ما هماهنگ نشود، هیچ امیدی برای بهبود وضعیت نخواهد بود.

از سوی دیگر نه شایسته تبریکی هستیم و نه لایق کار در سازمان هایی به نام زنان. شاید شماری خود را برائت دهند و بگویند که دست و ممشت ما بسته است، همین دست بسته ها که ظاهراً ادعای بلند بالای دارند تا به حال این همه مصیبت را چند بار رسانه پی ساخته اند و نامه های اعتراضی به مراجع ذیربط فرستاده اند؟

ما اگر میخواهیم واقعاً برای تامین حقوق زن افغان، مقابله با محدودیت های زنان که از سوی امارت اسلامی طالبان وضع شده است واز کاهش تا محو خشونت علیه زنان کار نمایم، باید اول قضیه را از طریق تبادل نظر، کنفرانسها و سیمینارهای مشخص حضوری ویا مجازی که اکنون تسهیلات فراوان نیز وجود دارد، آسیب شناسی نمایم، عوامل محدودیت ها، خشونت ها حاشیه راندن زنان را ردیف و یکایک نشانی نمایم. بعد از آن برای رفع هر کاستی با کار دسته جمعی تلاش آگاهانه بخرچ دهیم. دروازه ارگانهای ذیربط دولتی وحتی جامعه جهانی را به صدا در آوریم، تا این که آنان وادار شوند، که صدای مارابشنوند، نه اینکه این ظلم و تعدی را بنام جشن و تحفه گرفتن فراموش نموده باز هم الی سال آینده چشم به راه یک تحفه تازه و جشن دیگر باشیم..

مسئله آزادی، برابری و داشتن جایگاه شایسته و بایسته زنان به تلاش جمعی نیاز دارد، که ما انجام نه داده ایم ویا نمایشی از آن گذر نموده ایم.

روز بین المللی رفع آپرتاید یا تبعیض جنسیتی

International Day for the Elimination of Racial Discrimination

21 مارچ 2023 مصادف به روز جهانی رفع آپرتاید یعنی جدایی و تفکیک، که همدریف با تبعیض نژادی و نژاد پرستی میباشد.

این نام اولین بار در سال 1948 توسط حزب ناسیونالست کشور افریقای جنوبی به میان آمد. هدف از اعلام وبه کارگیری این سیاست جداسازی سفید پوستان از غیر سفید پوستان و خاصتاً سیاه پوستان بود. در حالیکه بیشتر از 80 فیصد نفوس افریقای جنوبی را سفید پوستان تشکیل میدهد. ولی همین سفید پوست ها با تطبیق سیاست های غیر انسانی تبعیض های نژادی را به وجود آورده اند. در طول تاریخ تبعیض نژادی یکی از با سابقه ترین و در عین حال ضد بشری ترین تهدید علیه ارزش های بنیادی انسانی محسوب میشود که منجر به محروم ساختن گروهی از انسان ها از یک امتیاز به دلیل معیارهایی چون جنسیت، تعلق قومی، رنگ پوست و غیره میشود. اساس گسترده تاریخ بشریت آگنده از حرکات و عملگرد های مبتنی بر تبعیض نژادی بوده است که از یونان باستان الی تاریخ معاصر آمریکا ادامه داشته است. با توجه به این که مبارزات گسترده در سطح جهانی علیه تبعیض نژادی صورت گرفته است، ولی الی قرن بیستم ادامه داشت، اما هنوز هم در برخی از جوامع گروه های مسلط با تحقیر سایر گروه ها از جمله اقلیت ها ارزش های برابری انسان ها به اساس احترام به حقوق بشر را نادیده میگیرند. مگر سر انجام تلاش ها و کوشش های مردم به تاریخ 17 جون 1991 به لغو این سیاست انجامید.

و اما ... در افغانستان ... طرد جنسیتی با راندن زنان از مکاتب ، پوهنتون ها و دفاتر رسمی به شدت ادامه دارد..

آرزو برده میشود، تا همه در فضای از انسانیت و بدون تبعیض به آرامش به سر برند..

روز ملی و بین المللی نوروز

National and International Day of Nowruz

مجمع عمومی سازمان ملل متحد در 23 فبروری 2010 با تصویب قطعنامه پی روز 21 مارچ برابر با اول حمل را در چارچوب ماده 49 و تحت عنوان فرهنگ صلح به عنوان روز جهانی نوروز به تصویب رسانده و در جنتری خود جای داد، طی این اقدام که برای نخستین بار در تاریخ این سازمان صورت گرفت، نوروز باستان به عنوان یک مناسبت بین المللی به رسمیت شناخته شد.

در اطلاعیه دفتر روابط عمومی مجمع عمومی سازمان ملل متحد درج است که بیش از 300 میلیون تن در افغانستان، ایران، تاجیکستان، جمهوری آذربایجان، قفقاز و سایر کشورهای آسیای میانه و در منطقه بالکان، حوزه بحیره سیاه و شرقمیانه آغاز فصل بهار را با سنت باستانی مناسبت نوروز که تأکیدی است بر زنده گی در هماهنگی و تعادل با طبیعت جشن میگیرند.

نوروز (جشن تولد طبیعت) را گرامی میداریم.

نوروز آیین آریانا- خراسان و افغانستان امروزی و جزء هویت ملی و فرهنگ دیر پای ماست. ریشه یابی علمی و نجومی این فرهنگ میرساند که نوروز هیچگاه اساس مذهبی ندارد و نباید آنرا درگرو دکانداران دین قرار داد، در این روز آفتاب خط استوا را از جنوب به شمال عبور میکند، درحقیقت آفتاب ثابت است، این زمین است که در مدار آفتاب در جریان چرخش سالانه خود قرار میگیرد که تصور عبور آفتاب را ایجاد میکند.

نوروز پیام آور عطر بهار، نشاط، طراوت، سرسبزی و شادابی و بزرگترین ارمغان طبیعت است، برای زمینی ها بهترین تحفه آن صلح و آرامش گیتی خواهد بود. **به امید چنان روزی!**
با تاسف که در جنتری جدید طالبان نوروز حذف شده و صرف یاد آور (اول حمل روز طبیعت و جشن دهقان) اما از برگزاری میله عنعنوی جشن دهقان، مراسم نوروز و رخصتی خبری نیست!
اما: جشن نوروزی و بزرگداشت آن در افغانستان پیشینه تاریخی دارد:

هزاران سال قبل از امروز ساکنان سرزمین {آریانا} و بخشی از آن {افغانستان} امروزی، روز اول سال و آغاز بهار را با برگزاری مراسم خاص و توأم با سرور و شادمانی جشن و چنین شادی و شمع را برای روز های دیگر سال به فال نیک می‌گرفتند، از روزگاران قدیم و در اوضاع و احوال گوناگون مردم افغانستان تجلیل و بزرگداشت از این روز تاریخی و عنعنه پی را هیچگاهی فراموش نه نموده اند. تجلیل از روز نوروز یا سال نو خورشیدی، از جمله روزهای مهم تاریخی و باستانی است که در فرهنگ پربار کشور ما ریشه دیرینه داشته و در پیوند به این روز قصه های مختلف و موضوعات متعددی که نشان دهنده اهمیت و قدامت تاریخی آن است در اوراق زرین تاریخ با عناوین درشت و افتخار آفرین درج است و مردم ما با پیروی از این امر در حفظ و نگهداری این ارزش بزرگ ملی و فرهنگی در هر عصر زمانی با مراسم خاصی تجلیل و ارج گذاری نموده اند که بیانگر پاسداری از ارزش های بزرگ تاریخی و فرهنگی محسوب میشود.

منابع:

- دانشنامه آزاد

- نوروز - سایت ملل متحد (UN) International Day of Nowruz

- سایت افغانستان

به مناسبت نوروز سروده ماندگار از شاعر فقید رازق فانی خاله نوروزی

میفشان دامنت امسال بر ما،
فیض دامنات نصیب نیک بختان باد،
ما چمن گم کردگان را نوری و بهاری نیست،
باغ ما را سیل ویران کرد،
گلبن ما خواب گل کردن نمی بیند،
گل ما در انتظار برگ و باری نیست،
خاله نوروزی!

میا از نردبان ابرها بیرون
چون پری بر گنبد رنگین کمان بنشین،
دیگر اینجا گل نمی روید
کوچه ها از شور شادی آفرین کودکان خالیست
قوغ آتش زیب دست نو عروسان است
صبحگاهان،
آنچه می آید به گوشت،
چهچه شاد پرستو نیست،
این صدا از مرغ دست آموز دزدان است،
مرغ ماشیندار در سوراخ هر دیوار پنهان است
خاله نوروزی!
بیشهء ما را شیاطین در حصار خویش دارند،
سال دیگر،
گر در این مخروبه ها، افتد گزارت
مدفن ما را نخواهی یافت،
جسم ما را، انفجاری، محو خواهد کرد،
مردهء ما را مزاری نیست.

روز بین المللی آب World Water Day

روز جهانی آب مصادف با 22 مارچ از سوی سازمان ملل نام گذاری شده است. روز جهانی آب اولین بار در سال 1992 در کنفرانس محیط زیست و توسعه سازمان ملل در شهر Rio de Janeiro کشور برازیل رسماً مطرح شد. در این کنفرانس از همه کشورها خواسته شد تا در راستای اجرای بیانیه 21 سازمان ملل متحد، این روز را به حیث روز ترویج و آگاه سازی مردم در مورد آب اختصاص دهند.

روز بین المللی آب، روزی است که به اهمیت حفظ منابع آبی به خصوص آب شیرین در دسترس می پردازد. هر سال در این روز موضوعات مختلفی در زمینه آب پاک، حفظ منابع آبی و سایر موضوعات که اهمیت زیادی در همین مورد دارند مطرح میشود.

روز بین المللی آب و افغانستان

از روز جهانی آب در حالی در کشور بزرگداشت و یاد آوری میشود که هم اکنون بیش از چهل درصد باشندگان کشور ما با کمبود آب آشامیدنی صحتی روبرو هستند. به اساس احصاییه ها مقدار سالانه آب ها در افغانستان در حدود 75 میلیارد مترمکعب است که 82 درصد این آب ها، آب های سطحی و 18 درصد دیگر آن آب های زیر زمینی اند. بعضی از آگاهان می گویند که افغانستان سالانه تنها 25 درصد از آب هایش استفاده میکند و 75 درصد دیگر این آب ها بدون هیچ استفاده به کشورهای همسایه می رود.

منابع:

- برگه رسمی ملل متحد World Water Day

- دانشنامه آزاد

- طلوع نیوز

روز ملی المپیک در افغانستان National Olympic Day in Afghanistan

کمیته ملی المپیک افغانستان

روز ملی المپیک از سال 1358 همه ساله در پنجم ماه حمل مطابق 25 مارچ در افغانستان بزرگداشت میشود و امسال در جنتری طالبان تذکر یافته اما جزییات در دسترس نیست!

روز بین المللی زمین World Earth day

روز بین المللی زمین در 22 اپریل سال 2023 تحت شعار " invest in our plant زمین اکنون به سرمایه گذاری ما نیاز دارد " از جانب جامعه جهانی تجلیل میشود.

مجمع عمومی سازمان ملل متحد، به منظور دستیابی به تعادل درست میان نیازهای اقتصادی، اجتماعی و محیط زیستی نسل های حال و آینده و ترویج هماهنگی انسان با طبیعت و زمین، در سال 2009 تصمیم گرفت که 22 اپریل را به عنوان روز بین المللی زمین ، تعیین کند. این مناسبت مهم همه ساله در سراسر جهان، در حمایت از محیط زیست و افزایش سطح آگاهی برای حفاظت از آن و مراقبت از سیاره زمین ، یاد و بود و جشن گرفته می شود.

مجمع عمومی سازمان ملل متحد از طریق این نامگذاری، از همه سازمان های بین المللی، منطقه ای و ناحیه ای ، جامعه مدنی، سازمان های غیردولتی و همه بشریت دعوت می کند تا در صورت تمایل به افزایش سطح آگاهی های عمومی درباره روز جهانی زمین، اقدام کنند.

زمین اکنون به سرمایه گذاری ما نیاز دارد. اکنون زمان آن است که یک بار دیگر گرد هم بیاییم و برای محافظت از زمین عزیز با هم مشارکت کنیم. برای اینکه بتوانیم آینده ای سبز، مرفه و عادلانه برای خود و آینده گان ما بسازیم، لازم است کسب و کارها، دولت ها و جامعه مدنی علیه بحران آب و هوا اقدامی عملی انجام دهند. در واقع توسعه یک آینده باثبات مستلزم حمایت گسترده دولت ها، جوامع، نهادها و مشاغل مختلف است. هرچند به نظر می رسد تنها کشورهای جهان اول به اهمیت این موضوع پی برده اند و کشورهای جهان سوم بیشتر درگیر مسائلی ساده تر از جمله معیشت و حفظ جان انسان ها هستند.

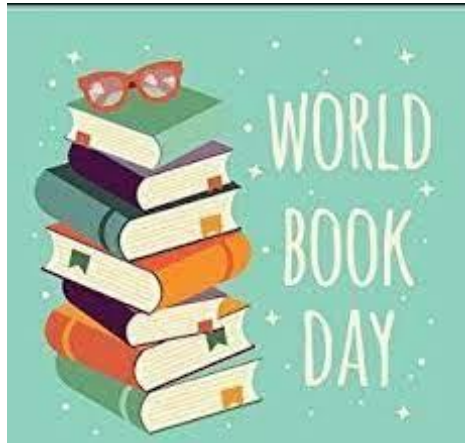
با وجود عدم توجه دولت های کشورهای جهان سوم، جوامع و ساکنان این کشورها شخصا می توانند به روش های مختلف در این رویداد جهانی مشارکت کنند و سهم خود را در حفظ محیط زیست انجام دهند.

منابع:

- صفحه روز زمین سازمان ملل متحد World Earth day UN
-وبسایت هومسا

روز بین المللی کتاب و اعلامیه ها WORLD BOOK DAY 2023 ANNOUNCEMENTS

23 اپریل 2023 روز جهانی کتاب و حق مؤلف است که همه ساله از آن تجلیل بعمل میاید. روز بین المللی کتاب را نخست اتحادیه بین المللی ناشران و دولت هسپانیا به اجلاس بیست و هشتم یونسکو پیشنهاد کرد و سپس به پیشنهاد فدراسیون روسیه، عنوان "حق مؤلف" نیز به آن افزوده شد و توسط کشورهای شرکت کننده در همایشی به تصویب رسید.

در سال 2023 این روز تحت عنوان (روز بین المللی کتاب و اعلامیه ها) تجلیل گردید. کتاب آیینی پی است که بخش اعظم ره آورد تمدن های ماندگار تاریخ را به نمایش میگذارد. کلمه کتاب وارث هرگونه تلاش بشری است و کتابخوانی مقدمه ورود آگاهانه شخص در سرنوشت خود و جامعه خویش میباشد. فرهنگ کتاب خوانی قوه ابتکار و خلاقیت، روحیه آزادیخواهی و بزرگ منشی را تقویت می کند. اگر ارزش کتاب در جامعه رو به کاستی رود، بدون شک، میراث فکری و فرهنگی آن نسل به نسل دیگر منتقل نخواهد شد.

واضع است که فرهنگ و تمدن آن جامعه از تحرک و ایماند. به رغم توسعه و گسترش شبکه های ارتباطات مجازی در جهان هنوز هم کتاب و کتاب خوانی جایگاه خود را دارد و هیچکس نمی تواند آنرا نادیده گیرد. کتاب و کتاب خوانی در میان اهل تحقیقاتی و نگارشی مقام بالایی دارد. هنوز هم روزنامه ها و مجله های پر تیراژ وجود دارد که در اطلاع رسانی نقش مهم دارند.

افغانستان:

در داخل کشور ورود کتاب های گوناگون به زبان های مختلف خارجی بازار کتاب را پرتنوع ساخته است. در حالی که دست اندرکاران صنعت چاپ و نشر از نتیجه سرمایه گذاری شان راضی به نظر می رسند، لیکن عامه مردم هنوز هم به کتاب و روزنامه کمتر دسترسی دارند، یکی از دلایل آن فقدان کتابخانه های عامه و همچنان سطح پایین فرهنگ کتاب خوانی در کشور است، زیرا جای فرهنگ کتاب خوانی را شوق زر اندوزی و انباشتن سرمایه و سلاح پر نموده و در نتیجه قشر دانشجو و پژوهشگر از دسترسی به کتاب و کتابخانه دور نگهداشته شده اند.

کسانی که در محیط مساعد تر قرار دارند، نباید زمان را هدر دهند، بلکه هر روز با خواندن و مطالعه از یکطرف به آگاهی خویش بیفزایند و ازجانبی هم نگذارند که فرهنگ کتاب خوانی کمرنگ شود. اما قابل تذکار است که در میان افغانهای نازنین ما فرهنگ کتابخوانی و مجله خوانی در سطح خیلی نازل قرار دارد، شماری که به خواندن علاقه دارند، توانایی خرید کتاب را ندارند، اما آنهایی که بالاتر از خرید کتاب و مجله استطاعت مالی دارند، بهترینهای شان میخوانند کتاب و مجله را رایگان بدست بیاورند، اما بد و بدترها به خواندن و خرید کتاب و مجله هیچ علاقه ندارند.

(ویکتور هوگو) میگوید:

برای نابود کردن یک فرهنگ

نیازی نیست کتاب ها را بسوزانید

کافیست کاری کنید مردم آن ها را نخوانند

به امید روزی که فرهنگ کتاب خوانی جاگزین بی تفاوتی ها شود.

منابع:

- صفحه روز بین المللی کتاب و اعلامیه ها **WORLD BOOK DAY 2023 ANNOUNCEMENTS**

- سایت یونسکو **UNESCO**

روز بین المللی چندجانبه گرایی و دیپلماسی برای صلح

International Day of Multilateralism and Diplomacy for Peace

روز بین المللی چندجانبه گرایی و دیپلماسی برای صلح که توسط سازمان ملل متحد (UNO) ایجاد شده است، هر ساله در 24 اپریل برگزار می شود. سازمان ملل این روز را در 12 دسامبر 2018 به منظور افزایش آگاهی در مورد اولویت اصلی خود و حفظ ارزش های چندجانبه گرایی و همکاری در مقیاس جهانی ایجاد کرد. روز جهانی چندجانبه گرایی و دیپلماسی برای صلح از آن زمان تاکنون هر ساله برگزار می شود و توجه جهانی را به این موضوع فرا می خواند.

روز جهانی چندجانبه گرایی و دیپلماسی برای صلح به ما یادآوری می کند که همه ما برای یک هدف می جنگیم و نشان می دهد که اولویت های واقعی ما باید چه چیزهایی باشد. ارتقای صلح، وحدت و امنیت یک هدف شایسته است که همه ما باید به آن افتخار کنیم و مشتاق مشارکت در آن باشیم.

منابع:

- انستگرام مربوط به چندجانبه گرایی و دیپلماسی برای صلح
- صفحه: International Day of Multilateralism and Diplomacy for PeaceUN

روز همبسته گی بین المللی کارگران جهان International Labour Day

اول می 2016 مصادف است به روز بین المللی کارگر

این مناسبت به عنوان روز کارگر به این لحاظ بود که در چهارم ماه می سال 1886 در چهارمین روز اعتصاب و تجمع کارگران آمریکایی در شهر شیکاگو، پولیس به روی آنان آتش گشود که شماری کشته، عده مجروح و بعداً چهارتن نیز اعدام شدند. کارگران اعتصابی خواستار تعدیل شرایط کار و کاهش ساعات روزانه کار از 10 ساعت به 8 ساعت بودند .

با رسیدن اخبار مربوط به این تظاهرات، کشتار و اعدام به سایر کشورها در گوشه و کنار جهان مراسم یادبود برگزار و هر سال هم تکرار شد که به تدریج اول ماه می به نام روز جهانی کارگر عنوان گرفت . در افغانستان عزیز با نضج گیری جنبشهای ترقی خواهانه از این روز با گرمی و شور زاید الوصفی یاد و تجلیل بعمل می آمد، خواسته ها و مطالبات کارگران حتی دهقانان تهیدست در همایشها و تظاهرات روشنفکری در مرکز واکتاف کشور مطرح و با پیش کشیدن شعارهای عدالت خواهی از این روز صرف یاد و بود صورت میگرفت.

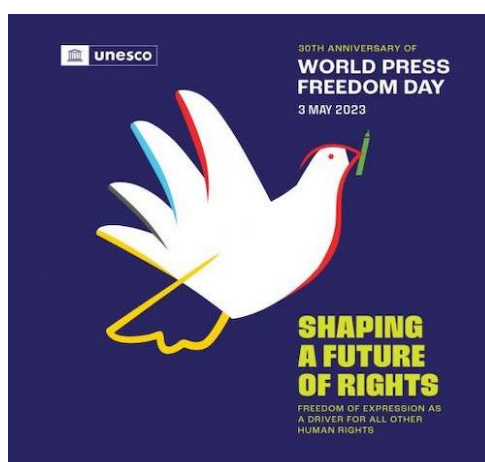
با روی کار آمدن جهادی ها و حکومت‌های انارش‌ی جهادی و طالبی تجلیل از این روز کم‌رنگ و حتی ماهیت آن دگرگون گشت، اما طبقات و اقشار روشنفکر و زحمتکش‌ان این داعیه را فراموش نه نموده و به اقتضای زمان و آزادی‌های نسبی در این مورد صدا و ندای شانرا به دفاع از حقوق زحمتکش‌ان بلند نموده‌اند.

فرخنده باد روز جهانی کارگر!

روز بین المللی آزادی مطبوعات World Press Freedom Day

شکل دادن آینده و حقوق

3 می « روز جهانی آزادی مطبوعات » نامگذاری شده است تا در این روز در سراسر جهان از مقام روزنامه نگاران و همه آنانی که در عرصه فعالیت‌های مطبوعاتی سهم و نقش دارند تجلیل و قدردانی شود اما در عمل این روز به روز بیان سوگنامه روزنامه نگاران و مطبوعاتی‌ها و بازگویی مسایل و مشکلات و موانعی که آنها در انجام کار و وظیفه حرفوی خود با آنها مواجه اند و روند آزاد اخبار و اطلاعات را مختل می سازند، تبدیل گشته است . مطبوعات رکن چهارم دموکراسی میباشد، بنابراین تا زمانی که آزادی مطبوعات تضمین نداشته باشد، دموکراسی مفهوم ندارد.

آزادی مطبوعات رسانه های افغانستان و طالبان:

سخنگویان طالبان در صحبت‌های شان از حمایت مطبوعات گفته اند، اما: بعد از تسلط سختگیری های شدیدی را علیه آزادی مطبوعات عملی نموده اند. بعد از روی کار آمدن طالبان نیمی از رسانه‌های دیداری و شنیداری خصوصی در افغانستان بسته شده و برخی دیگر هم در شرف بسته شده است . مشکل مالی و محدودیت‌های طالبان از عوامل سقوط رسانه‌ها دانسته میشود.

با این حال، سازمان گزارشگران بدون مرز می گوید که افغانستان در رده بندی «جهانی آزادی رسانه ها 2022» با سقوط 34 رتبه در جایگاه 156 قرار گرفته است. سازمان عفو بین الملل هم میگوید که ژورنالستان در افغانستان تحت حاکمیت طالبان در معرض تهدید اند.

مته نودسن، معاون نماینده خاص سرمنشی سازمان ملل متحد برای افغانستان گفته است: " ژورنالستان که در داخل کشور باقی مانده و هنوز هم با تعهد و فداکاری کار می کنند، تحت ترس و ارباب زنده گی می کنند. او گفته است که زنان خبرنگار سنگین ترین بار را به دوش می کشند." دفاع از قربانیان آزادی مطبوعات رسالت ماست!

منابع:

- وبسایت آزادی مطبوعات سازمان ملل متحد **World Press Freedom UN**
- اطلاعات روز

روز بین المللی خانواده Demographic Trends and Families

مجمع عمومی سازمان ملل متحد به اساس قطعنامه شماره 47/237 که به تاریخ 20 سپتمبر در سال 1993 به تصویب رسید، 15 می برابر به 26 ثور را روز جهانی خانواده اعلام کرده است .

INTERNATIONAL
DAY OF FAMILIES
15 MAY 2023

از این روز هر سال منحهی روز جهانی خانواده در کشورهای مختلف گرامی داشت بعمل میاید. در سال 2023 این روز تحت عنوان روندهای جمعیتی و خانواده برگزار شد. هدف از گرامیداشت روز جهانی خانواده اهمیت جوامع جهانی به خانواده به عنوان اصلیترین رکن جامعه و برطرف کردن مواردی است که در دنیای امروز این کانون گرم زنده گی را تهدید می کند. همچنان رشتهء حیات خانواده باید چنان استوار باشد که هیچ عاملی نتواند آن را از هم بگسلد. برای حفظ خانواده از فروپاشی باید از همان آغاز مراقب بود و کنترل های لازم را انجام داد. عواملی که سبب حفظ خانواده از خطر و آلوده گی ها میشود، بسیار و متنوع اند، زیرا بخشی از آنها به خود زن و مرد، بعضاً به اجتماع و برخی نیز به دولت ها و حکومت ها تعلق میگیرد. در این اواخر با اتخاذ سیاست های متحجرانه در افغانستان بیم آن میرود که شیرازه خانواده با تاثیرات منفی مذهبی برهم بخورد.

امید داریم که حکومت سرپرست فعلی افغانستان با توجه به اهمیت موضوع دروازه های مکاتب، پوهنتون ها و موسسات داخلی و خارجی را به روی زنان که در چهار دیواری های خانه محبوس مانده اند، باز نمایند، تا نیمه از نفوس کشور از پیشرفت های امروز به دور نمانند، چون موجودیت یک زن آگاه و فهمیده میتواند که فرزندان خانواده خوب و تحصیلکرده را به جامعه تقدیم نماید امید است که عقل سلیم به بر نابخردی غلبه کند و نظام خانواده گی که بنیاد نظام اجتماعیست برهم نخورده پایدار بماند.

منابع:

- **وبلاک رسمی ملل متحد معطوف به: Demographic Trends and Families**

- **دانشنامه آزاد**

- **یادداشت ها روز مره**

روز بین المللی مخابرات و جامعه معلوماتی

Telecommunication & Information Society Day

روز بین المللی مخابرات و جامعه معلوماتی (WTISD) امسال برای "توانمندسازی کشورهای کمتر توسعه یافته از طریق تکنالوژی اطلاعات و ارتباطات" تمرکز دارد. بدون تردید روابط عمومی به عنوان رکن اساسی ارتباط و اطلاع رسانی نقش بسزایی در بلند بردن آگاهی جامعه، فرهنگ و تنویر افکار عامه دارد. اکنون اهمیت و جایگاه روابط عمومی در عصر تکنالوژی در همه عرصه‌ها پیشتاز است. هدف اصلی این روز جهانی تاکید روی اهمیت ارتباط و چگونگی انتقال معلومات در سرتاسر جهان است. همچنان هدف دیگر آن افزایش آگاهی و چگونگی ارایه معلومات مهم در زنده گی ما است. در حقیقت هدف روز جهانی مخابرات و ارتباطات (WTISD) کمک به ایجاد پل‌های ارتباطی قوی و مستحکم میان کشورهای مختلف و مردم جهان میباشد ..

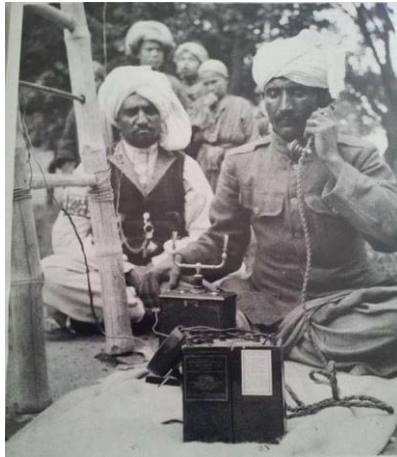
تاریخچه روز مخابرات و روابط عمومی

از سال 1969 بدینطرف هر سال روز جهانی ارتباطات جشن گرفته میشود. این روز با تأسیس امکانات تلگراف بین‌المللی در سال 1865 مصادف و با این پیشرفت مردم توانستند روش‌های ارتباط و خبر رسانی را سرعت ببخشند... که ما شاهد این تحول جهانی در همه امور زنده گی خویش میباشیم ..

اما .. در افغانستان

سیستم مخابرات در افغانستان پیشینه تاریخی دارد، تاجایی که معلومات بدسترس است، در سال 1955 وزارتخانه با نام مخابرات در افغانستان تأسیس گردید. اولین دستگاه کوچک تلفون به سال 1908 در زمان امیر حبیب الله خان در ارک کابل نصب شد. در اواسط دهه 70 خدمات اساسی مخابراتی به شمول تلفون و تیلگراف در افغانستان در سطح ولسوالی ها قابل دسترسی بود. هرچند سیستم مخابراتی اکثراً محدود به بعضی بخش‌های حکومت بود، مردمان محل نیز دسترسی محدود به خدمات داشتند.

تیلی کمونیکیشن که امروز دنیا را به یک دهکده کوچک تبدیل کرده است، در افغانستان نیز شگفتی های فراوانی به بار آورده است. بسیاری از شهروندان افغان با وجودی که رشد سریع تلی کمونیکیشن در کشور را تأیید میکنند، اما میگویند تلی کمونیکیشن تاکنون با تمام مزایایش در افغانستان عمومیت نیافته است.

در افغانستان چندین شبکه مخابراتی بیسیم و یک شبکه تلفون خطی (سیم دار) فعالیت دارد که این شبکه ها در کنار سهولت های تلفونی، تا حدودی زمینه ارتباط از طریق اینترنت را نیز برای مشترکین شان فراهم کرده اند. برخی از مشترکین این شبکه ها معتقد اند که شبکه های مخابراتی افغانستان در مقایسه با دیگر کشورها تاکنون نتوانسته اند خدمات مخابراتی را با تمام مزایای آن و با نرخ مناسب برای مردم فراهم سازند.

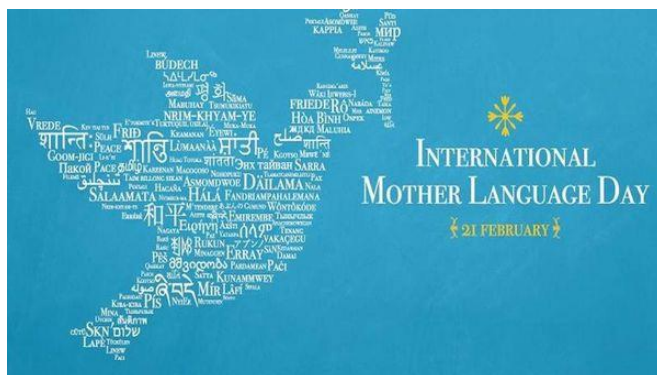
وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی طالبان گفته است که 90 درصد مردم به اینترنت دسترسی دارند. با این حال، برخی از شهروندان افغانستان از کیفیت پایین اینترنت و قیمت بلند آن شاکی هستند. طالبان در حالی از دسترسی مردم به اینترنت 2G به عنوان یک دستاورد یاد می کنند که بیشتر کشورها خدمات 4G و حتی 5G را برای باشندگان شان فراهم ساخته اند. قیمت اینترنت در کشورهای همسایه نیز با بهای اینترنت شبکه های مخابراتی در افغانستان قابل مقایسه نیست.

منابع:

- صفحه رسمی (WTISD) Telecommunication & Information Society Day
- سایت وزارت مخابرات افغانستان
- رادیو کلید
- روزنامه 8 صبح

روز بین المللی تنوع فرهنگی برای گفتگو و توسعه .. World Day for Cultural Diversity for Dialogue and development

تنوع فرهنگی میراث مشترک بشریت است

21 می 2023 مصادف به روز جهانی تنوع فرهنگی و توسعه در جهان است. یونسکو نوامبر 2011 را بنام تنوع فرهنگی پیشنهاد و بعد از آن مجمع عمومی سازمان ملل متحد 21 می را بحیث روز جهانی تنوع فرهنگی برای گفتگو و توسعه مسماء نموده است. تنوع فرهنگی اساساً برای نوسازی اندیشه‌ها جوامع از طریق مطالعه فرهنگ و کلتور همدیگر و شناخت پیدا کردن به آن به وجود آمده است.

با این روش روزنه پی به سوی اندیشیدن و آموزش تنوع فرهنگی برای صلح و توسعه پایدار باز میشود. این روز فرصت آن را برای ما میسر میسازد، تا ارزش‌های تنوع فرهنگی را بیشتر درک و بهتر بشناسیم. مهارت‌های خود در زمینه زیست باهمی را ارتقاء بخشیم. سازمان جهانی یونسکو از همه اعضای سازمان ملل متحد و همه جوامع متمدن درخواست کرده است تا این روز را با حضور تعداد زیادی از هنرمندان و شرکت کننده گان جشن بگیرند. در ماده پنجم اسناد جهانی یونسکو، پیرامون تنوع فرهنگی آمده است.....

"حق کلتوری بخش مهم از حقوق بشر و حقوق بین الملل بوده، که از حقوق بشر جدایی ناپذیر و در ارتباط تنگاتنگ با آن قرار دارد. بنابراین همه افراد حق دارند خود و افکار و ایده‌هایشان را بیان کنند و آثار خود را به زبان موردعلاقه‌شان و به‌خصوص به زبان مادری‌شان ایجاد و نشر نمایند. تحصیل با کیفیت و استفاده از آموزش حق همه است. که در آن هویت‌های فرهنگی آنان به رسمیت شناخته شده و به آن احترام گذاشته میشود. همه افراد حق دارند زنده گی فرهنگی خود را به شکل که دلخواه‌شان است بسازند تا جایی که به حقوق و آزادی‌های دیگران لطمه وارد نه گردد".
پیشنهادها سازمان جهانی یونسکو برای برگزاری روز جهانی تنوع فرهنگی.....

- 1- اطفال تان را با داستان های مروج ولایت و کشور تان آشنا سازید.
 - 2- زبان جدید را از باشندگان کشور میزبان تا جایی که میتوانید یاد بگیرید، چنانچه با تمرین متواتر این کار سهل و آسان میشود.
 - 3- از همسایه ها معلومات در باره کلتور و کلچر همان منطقه بود باش تان را بدست بیاورید.
 - 4- با کار دستجمعی میتوانید فرهنگ و کلتور تان را با برگزاری جشنواره ها به نمایش بگذارید.
 - 5- هنرمندان کشور، تاثیر گذارترین کتگوری اند، تا با پخش موسیقی، اتن و رقص خود فرهنگ خود را در جشنواره های همزیستی مسالمت آمیز ملیت های مختلف به نمایش بگذارند.
 - 6- شاگردان و محصلان را تشویق نمایید که تماس های فرهنگی از طریق ارتباطات جمعی با محصلین کشور های دیگر داشته باشند، و در رابطه به تجربه ها و شباهت های کلتوری و فرهنگی شان گفتگو نمایند.
 - 7- نشست و میز های مدور در باره اینکه چگونه فرهنگ های مختلف روی همدیگر تاثیر دارند برگذارنمایند.
- امید وطنداران عزیز ما به رسم و رواج های 34 ولایت کشور عزیز ما افغانستان ارج بگذارند... خوشبختانه امروز اتن ملی کشور ما شامل نصاب تعلیمی کشور امریکا شد، که بعضی بی انصاف ها بنام داکتر و محقق جعلی آنرا به باد بی حرمتی گرفتند

خداوند ما را هدایت نیکی نصیب نماید، تا دم هاپی که زیر بوت های همسایه گان ما منحيث چاپلوس چمک شده نجات یابند... تا بتوانند به هر داشته کشور خود افتخار نمایند... ارجگذاری به تنوع فرهنگی راه گفتگو برای توسعه را باز می کند. امروز بسا نهاد ها و حرکتها برای حل معضلات سیاسی را گفتگو وگفتمان را برگزیده اند. تجربه نشان داده است که این گفتمان زمانی به نتایج مطلوب میرسد که به رغم تنوع فرهنگی هم پذیری جاگزین خود محوری و تک روی شود.

منابع:

- صفحه یونسکو بخش تنوع فرهنگی برای گفتگو و توسعه

UNESCO- World Day for Cultural Diversity for Dialogue and Development

حسادت های اجتماعی چیست؟ و ما چرا به ان مواجه هستیم

یادداشت روز
25 می 2023

همانطوری که خشونت در جامعه از خانواده منشاء میگیرد، خشونت زن علیه زن نیز از خانواده آغاز و به جامعه راه مییابد، حسادت پدیده است که بیش از همه خود شخص حسود را آزار می دهد. حسادت منشای ژنیتیک ندارد و ارثی نیست، بلکه به مرور زمان و در اثر تجربه که شخص حسود در زنده گی به دست می آورد، شکل می گیرد، پس این محیط و کمبودی های آنست که میتواند حسود و حسودانی را تبارز دهد، حسادت واز آنجمله نوع اجتماعی آن که در روابط فرهنگی، سیاسی و اجتماعی رخ میدهد، مضرت های فراوانی را درقبال دارد. این حسودان سعی می کنند با یک رفتار خشونت آمیز به فرد مورد حسادت شان حمله کنند. یعنی آنها با تمام قوا عملی را انجام می دهند که طرف مقابل از امکانات بهتری که دارد لذت نبرده و در حال کشمکشها و اختلافات در گیر ماند، حسود از این معضله های طرف مقابل احساس آرامش مینماید . حسودان، معمولاً چهره واقعی خود را نشان نمی دهند، سعی مینمایند از عقب پرده وارد کار زار حسادت شوند، این چنین اشخاص همیشه تظاهر می کنند که دیگری را تحسین می کنند، ولی در واقع از موقعیت خوب اجتماعی و فرهنگی حریف، از خوبی ها، از طرز لباس، سیما، چهره، بیان و در مجموع از محبوبیت شخص دیگر رنج می کشند، این رنج و عکس العمل ها انباشته شده و به مرور زمان به شکل توطئه، دسیسه، دروغ، تحقیر و اهانت در محضر عام و یا به شکل غیبت در محافل خصوصی تبارز مینماید. که مثالهای های زیادی در این مورد وجود دارد..

باید از این تکلیف که ثمر ندارد ، خود را رها سازیم، چون خداوند چیزی را که به یکی داده، ان دیگری ندارد...

روز بین المللی مادر

international mother's day 2023

تاریخ، تاریخ، اهمیت و راه های جشن گرفتن وبزرگداشت مادر است.
هشتم تا چهاردهم می مصادف به روز جهانی مادر است.

تجلیل از روز مادر بزرگداشت از مقدس ترین موجود روی زمین است، مادران همه قابل قدر وستایش اند. اما در وضعیت کنونی که نمی توانیم به شیوه عنعنوی این روز مهم را تجلیل نمایم. بر ماست تا طبق اوضاع واحوال مادران را از یاد نبریم. با گلی وتحفه پی از او یاد نمایم! مادرانی که در قید حیات نیستند بادعایی ویادی از آنها دین خود را ادا نمایم.
زیرا:

مادر به مثابه زیباترین تابلوی آفرینش، بهترین تکیه گاه وبزرگترین مرجع آمال انسان بوده و مستلزم ارج گزاری سترگ و ادای سپاس بیکران میباشد.

مادر چون الماس گرانبها، بهترین تحفه طبیعت است که از روز اول خلقت به هر انسانی اعطاء شده و بدون در نظر داشت مرزهای نژاد پرستانه وبه دور از هر گونه اختلافات طبقاتی وفرهنگی به مستمند و ثروتمند به یک نوع بخشایش یافته است، مادر رنگ نمی شناسد و در پیشگاه مادر هیچ گونه تعلق بجز تعلق مادر به فرزنداش وجود ندارد.
یاد وبود از روز مادر، بزرگداشت از مقدس ترین موجود روی زمین است، مادران همه قابل قدر وستایش اند.

روز جهانی مادر فرخنده باد!

منابع:

- صفحه روز های آگاهی - Awareness Days

روز بین المللی منع دخانیات World No Tobacco Day هر روز را روز منع دخانیات بسازید!

31 ماه می مصادف است به روز جهانی منع دخانیات یا به تعبیر دیگری روز جهانی بدون تنباکو، عنوان روزی است که هر سال در سراسر جهان برای جلب توجه و تشویق افراد در راستای ترک سگرت، خواستار اجرای عدم مصرف این محصولات در یک مقطع زمانی 24 ساعته میباشد، این روز برای جلب توجه نسبت به شیوع گسترده تأثیرات تنباکو بر سلامت انسان در نظر گرفته شده که در حال حاضر منجر به مرگ و میر بالغ بر 7 میلیون تن در سال میشود و در کنار این معضل حدود 600000 تن تنها به دلیل استنشاق دود سگرت افراد سگرت کش به مرگ غیرمستقیم مواجه اند. کشورهای عضو سازمان صحت جهانی (WHO) سال 1987 را روز جهانی بدون دخانیات اعلام کرد. در طول این سالها تاکنون این روز برگزیده باعث رویا رویی و بعضاً مقاومت‌هایی در سراسر جهان از جانب دولت‌ها، سازمان‌های صحت عمومی، سگرت کش‌ها، تولیدکننده‌گان محصولات دخانیات و فابریکه‌های تولیدی دخانیات گردیده است.

در عین حال بر مبنای خبر نامه‌های سازمان‌های صحتی در اکناف جهان: تنباکو یکی از عوامل مهم به وجود آمدن مرض‌های مانند: سرطان، تکلیف قلبی، شکر و مریضی‌های مزمن تنفسی در جهان خوانده شده است.

سازمان صحتی جهان میان "روز جهانی منع مواد مخدر" و "روز جهانی منع دخانیات" بنابر درجه تأثیرات "دخانیات" و "Tobacco" و "مواد مخدر (Narcotic)" تفاوت قایل هستند، زیرا دخانیات شامل تنباکو، سگرت، چلم و انواع دیگر کاربرد تنباکو میشود، اما مواد مخدر برای انواع متنوعی از دواها، سایکو اکتیوها "Psychoactive drug" یا روان‌انگیزها، ترکیبات کمیای طبیعی و سنتتیک (مواد ترکیبی) میباشد که معمولاً خاصیت تسکین‌دهنده و سرخوش‌کننده دارند و اغلب به دلیل احتمال ایجاد وابسته‌گی به مصرف جزء مواد اعتیادآور شامل می‌شوند.

روی ملحوظ فوق جامعه جهانی میان این دو تباین و تفاوت قایل اند.

اما در افغانستان

افغانستان کشوری است که سگرت در آن ارزان است و علاوه از سگرت، استفاده از چلم و قلیان (ابزارتدخین تنباکو) نیز در سالهای اخیر افزایش یافته است. آشنایی با تنباکو در قدم اول از خانواده و محیط شروع می‌شود گرچه تنباکو به شکل ماده مخدر نشه آور نیست اما این نقطه شروع به طرف استفاده از مواد مخدر است.

ولسی جرگه دوران جمهوریت افغانستان دریک نشست فوق العاده با گنجاندن افزایش پنجاه درصد مالیات بر دخانیات وارداتی و وضع جریمه های نقدی بر فروشنده گان دخانیات به کودکان و استفاده کننده گان دخانیات قانونی را به اکثریت آرا تصویب کرد. اما شماری اعضای ولسی جرگه با این قانون مخالفت نموده و آنرا ضد شرعی دانسته بودند.

تعرفه محصولات تنباکو در اکثر کشورهای جهان نسبت جلوگیری از مصرف بی رویه آن بلند تر است، درگذشته افغانستان نیز چنین بود و امید است حکومت سر پرست طالبان به دنبال جمع آوری هزاران معتاد به مواد مخدر در کابل و شهرهای دیگر افغانستان فراهم شدن زمینه تداوی آنان و مقابله با شبکه های فروش و توزیع مواد مخدر، مساله کاهش جلوگیری دخانیات و سگرت را نیز در دستور کار قرار دهند.

منابع:

- World Health organization سازمان صبحی جهان

مارپیچ سکوت " spiral of silence و "اکثریت خاموش The majority is silent یعنی چی؟

آیا تداوم سکوت و خاموشی موجب منزوی شدن میگردد؟ یا خیر...

نظریه "مارپیچ سکوت" را اولین بار خانم الیزابت نویل نیومان Elisabeth Noelle Neumann دانشمند علوم سیاسی آلمانی در سال 1973 در کتاب "مطالعات پخش تلویزیونی" مطرح کرد. این یک اصطلاح رسانه پی است که به واکنش افکار عمومی پیرامون رویدادها و مسایل سیاسی واجتماعی اطلاق میشود، در این نظریه آمده هرگاه مردم احساس نمایند که یک موضوع مخالف مفکوره های شان قرار دارد در آن موضوع سکوت اختیار میکنند، هر قدر تفاوت دیدگاهها فاصله داشته باشد به همان تناسب بیشتر سکوت و خاموشی اختیار میکنند، اصطلاح اکثریت خاموش نیز از همینجا منشاء گرفته است.

رسانه ونشریه به سه روش بالای "مارپیچ سکوت" وشکستادن خاموشی اکثریت مردم میتواند تأثیر گذار میباشد.

-نخست باور را در افراد جامعه ایجاد میکند که باورها و عقاید مسلط تهدیدی هستند یا نی؟
-دوم به افراد جامعه القاء میکنند که چه عقایدی در حال شکل گیری وگسترش است .
-سوم به افراد جامعه تلقین میکند که تداوم سکوت و خاموشی موجب منزوی شدن آنها میشود.
این روش رسانه به افراد جامعه کمک میکند که خود را از مصیبت انزوا نجات دهند.
برای اینکه بتوانیم از مصیبت مارپیچ سکوت عبور نماییم، بهتر است، نشرات، اخبار و تبصره های پیرامون آنرا جدی بگیریم، از ابراز نظر خود نهراسیم، گوشه گیری وسکوت بیشتر از پیش ما را غرق به افکار خودی و پیچیدن به گرداب خویش مینماید.

نظریه مارپیچ سکوت نشان می دهد: افرادی که معتقد دیدگاه اقلیت در مورد یک مسأله عمومی اند، در پس زمینه باقی مانده، ارتباطات آنها محدود می شود، اما کسانی که معتقد به دیدگاه اکثریت اند، بیشتر اشتیاق سخن گفتن را دارند.

رسانه های جمعی هم بر افکار عمومی و هم بر ادراک افکار عمومی در نظریه مارپیچ سکوت نقش اساسی دارد. محققان گفته اند "خواننده تنها با استفاده از آگاهی که تا حد زیادی توسط رسانه های جمعی ایجاد شده است، می تواند جهان را کامل و توضیح دهد"

جستن از گرداب مارپیچ سکوت درکنار صلاحیت علمی ودانش اندک جرات اخلاقی نیز کار دارد، زیرا اگر در برابر همه چیز بی تفاوت باشیم، روز تا روز غرق مارپیچ سکوت میشویم یا از محیط منزوی و رانده میشویم. برای این که حضور خود را در اجتماع تثبیت نمایم نیاز مبرم است که سکوت را بشکنانیم وبا صدای رسا، نظریه ها، پیشنهادها وگفتنی های خود را بیان نماییم.

گفتمان در سکوت و خاموشی ثمر بخش نمی باشد. زیرا گفتمان یک مرز اجتماعی است که مشخص می کند چه گفتنی هایی می توانند در مورد یک موضوع گفته شوند و چه گفته نشوند! هر گفتمان بخصوص گفتمان سیاسی از عناصری تشکیل یافته است. طور مثال: گفتمان بر مبنای منافع ملی و گفتمان بر مبنای مصالح فردی و گروهی! به یقین که گفتمان بر اساسات و ارزش های ملی یک گفتمان قابل پذیرش و دارای دورنماست، اما گفتمان برای اعاده منافع گروهی، شخصی و ایدئولوژیک یک گفتمان مردود و ناکام است. پس تبادل افکار پیرامون حفظ منافع ملی یک گفتمان سالم است که میتواند به شکست ماریپیچ سکوت موثر و ممد باشد.

روز بین المللی اطفال بی گناه و قربانی تجاوز

International Day of Innocent Children Victims of Aggression

در سال 1982 مجمع عمومی سازمان ملل متحد در اجلاس خاص خود نسبت به اطفال فلسطینی و لبنانی که قربانی تجاوزات اسرائیل به سرزمین آنان بودند، توجه نشان داد و روز 4 جون هر سال را روز بین المللی اطفال بیگناه و قربانی تجاوز نام نهاد.

- هدف از تعیین این روز بین المللی توجه خاص به اطفالی است که قربانیان سوء استفاده فیزیکی، ذهنی و عاطفی صرف نظر از اینکه آن‌ها در جنگ یا صلح زنده گی می کنند، شده اند. اطفالی که از فقر و بی عدالتی رنج می برند و نیازمند توجه و حمایت های خاص جهانی هستند.

- بر اساس گزارش های سازمان ملل متحد موارد نقض حقوق اطفال در برخوردهای مسلحانه شامل مواردی از جمله: کشته شدن اطفال، استخدام یا استفاده از اطفال به عنوان سرباز، خشونت جنسی علیه اطفال، ربوده شدن آنها، حملات علیه مکتب ها، شفاخانه ها، ممانعت از دسترسی اطفال به کمک های بشردوستانه و تعلیم و تربیت آنان است.

بعد از منازعه 7 اکتوبر 2023 حماس واردوی اسرائیل قربانی اطفال شدت بی سابقه یافت، و طبق یکی از گزارش های وزارت صحت فلسطین در هر 24 ساعت 21 طفل شهید شده اند.

و... اما ..در افغانستان

اطفال در افغانستان یکی از آسیب پذیرترین قشر بوده، خشونت علیه اطفال یکی از مشکلات جدی و عمومی در این کشور می باشد. اطفال نه تنها در معرض خشونت های مستقیم فیزیکی قرار دارند، بل که از انواع خشونت های روانی نیز رنج می برند.

دوسال بعد از طالبان: وضعیت اطفال از بد به فاجعه تبدیل شده است.

در این مدت طالبان بر زنان و اطفال فشار زیادی وارد کردند. اطفال دختر را از حق تعلیم محروم کردند در برخی مناطق افغانستان دختران خورد سال را به عنوان برده جنسی به غنیمت می برند. اداره "یونیسف" در گزارش های خود با عنوان "حمایت از آسیب پذیرترین اطفال افغانستان" می نویسد: "دختران افغان با ازدواج زودهنگام، قتل های ناموسی، آزار خانگی و خشونت جنسی روبرو هستند، پسران افغان در کنار استخدام نظامی و بهره کشی جنسی، از خطرات مشابهی رنج می برند. هم دختران و هم پسران در معرض کارهای خطرناک و خشونت در خانه نیز قرار دارند." فعالان مدنی در داخل افغانستان می گویند خرید و فروش اطفال بخصوص دختران خورد سال افزایش یافته است .

منابع:

- صفحه رسمی سازمان ملل متحد **Innocent Children Victims of Aggression** اطفال بی گناه و قربانی تجاوز

روز بین المللی محیط زیست World Environment Day

یادی از روز جهانی محیط زیست و نگاههای ما...

در جهان:

5 جون مصادف است به روز جهانی محیط زیست. این روز از طرف سازمان ملل متحد برای افزایش آگاهی مردم برای حفاظت محیط زیست و تحریک و برانگیختن سیاستمداران به اتخاذ تصمیم ها برای مقابله به تخریب محیط زیست انتخاب شده است. رشد روز افزون آلوده گی، تخریب محیط زیست و بروز بحران های پی در پی محیطی باعث شده است تا دولتها به طور جدی به تکاپو افتاده و چاره جویی هایی را به اندیشند .

و .. اما ... در افغانستان...

بحران محیط زیست و آلوده گیهای آب و هوا، وضعیت نا هنجار زیست شهری به یک تهدید جدی در برابر صحت و سلامتی مردم در همه ولایات کشور به خصوص در شهر کابل (پایتخت کشور) که به تناسب سایر شهر ها و ولایت ها در مرکز توجه قرار دارد، تبدیل شده و روز به روز به وخامت میگراید. این آلوده گی ها عوامل گوناگون دارد که توضیح همه آن در این مختصر نمی گنجد.

حفاظت محیط زیست یکی از کار های اخلاقی و انسانی همه ماست.

تحقق برنامه های آگاهی دهی و آموزش فرهنگی میتواند آلوده گی محیط زیست را کاهش دهد. لیکن حل بنیادی این معضله مانند دهها پروبلم دیگر اجتماعی و زیستی وابسته به حل معضل اساسی کشور است . رییس اداره محیط زیست طالبان گفته: که رسیده گی به تغییرات اقلیمی فراتر از توانایی طالبان است. او در دیدار با پاتریک بولت مشاور تغییرات اقلیمی صلیب سرخ هالند از سازمان های بین المللی خواست بدون ملاحظات سیاسی به همکاری مالی در بخش محیط زیست افغانستان ادامه دهند. آقای بولت با هدف ارزیابی اثرات منفی تغییرات اقلیمی در افغانستان چند روز قبل به افغانستان سفر کرده بود.. اما... کارشناسان محیط زیست می گویند عامل تخریب محیط زیست افغانستان در بیش از دو دهه گذشته خود مردم افغانستان اند. عوامل ناپایداری محیط زیست در افغانستان فراوان است که ایجاب بررسی های کارشناسانه را مینماید.

به امید آنکه محیط زیست سالم جای آلوده گی ها را تحت پوشش قرار داده و پر کند .

اسکندر مقدونی Alexander the Great و افغانستان دیروز

یادداشت روز

دهم جون 2023 درست 2349 سال قبل اسکندر مقدونی معروف به اسکندر کبیر در شهر بابل واقع شرقمیانہ به سن 32 ساله گی در گذشت.

اقبال لاهوری از تمثیل صاعقه برای مرگ اسکندر استفاده کرده است:

**مثل صاعقه مرگ بر اسکندر می زند
افغان ماندگار است، کوهستان پایدار است**

در آغاز سرش به سنگ مناطق کوهستانی افغانستان خورده بود، پیکر خسته و از هم گسیخته سپاهش در کنار دره گنگ افتاده بود، راهی جز بازگشت نداشت. تمام دوران زنده گی و یک ساله و دوران جهانگشایی و حکومت دوازده ساله اسکندر به مثابه انفجار یک شهاب ثاقب در تاریخ به تصویر کشیده شده است. اسکندر نخست وارد وادی ارغنداب گردید، مشهور است که اسکندر در آنجا شهری بنا کرد که بعدها به اسکندریه معروف شد.

اسکندر بعد از تصرف وادی ارغنداب روانه شرق افغانستان کنونی گردیده و در هر شهری که لشکر او اقامت گزید مانند: بگرام، کاپیسا، تخار شهرهایی به نام اسکندریه و یک معبد بزرگ به نام آی خانم بنا کرد.

هنگامی که اسکندر به شرق لشکر کشی میکند، از سال 330 قبل از میلاد تا بهار سال 226 پیش از میلاد در باختر زمین گیر میشود. در منطقه بسیار محدودی چرا زمینگیر شد؟ چرا دوره های استراحت اردوی جهانگشایش طولانی شده بود؟ برای این که با مقاومت روبرو شده بود. پیش از آن در دشت ها به پیش می تاختند و رعب و هراس حمله سپاه اسکندر پیش از آن که سپاهش به شهری برسد، شهرها تسلیم می شدند. بدیهی بود که مردم هم انگیزه پی برای دفاع نداشتند. اما وقتی به مناطق کوهستانی و دره های پر پیچ و خم شرق افغانستان امروز رسید، دیگر به جایی رسیده بود که عقاب پر زده نمی توانست و با مقاومت مردمی با اراده پهلادین مواجه شد. چهارسال در این منطقه اسیر شد. به تعبیر میر غلام محمد غبار:

"در سال 330 ق.م از ایران به افغانستان که فاقد دولت مرکزی بود، مارش نمود. اسکندر در افغانستان، بر خلاف امید و انتظارش با مقاومت مسلحانه مردم کشور مواجه شد و مدت چهارسال در تسخیر افغانستان و سغدیان با قبول زحمات و جنگ های سخت مصروف ماند.

اسکندر مقدونی، جغرافیای سرزمینی را می‌خواست، فتح کند که نمی‌شناخت، با فصل بارنده گی و فصل زمستان و مناطق کوهستانی آن آشنا نبود، مردم را هم درست نمی‌شناخت. این نا‌آشنایی موجب شد که از سپاه شصت هزار نفری او چهل و پنج هزار نفر نابود و ناپدید شوند. این رقم شامل همراهانی که رزمنده نبودند، نمی‌شود. نارضایتی و سرپیچی در سپاهش رواج پیدا کرده بود. لابد همان دانشمندان جادوگر این مضمون را شایعه کرده بودند که شیاطین به جنگ اسکندر آمده‌اند. هنگامی که برای لشکرکشی به دره‌های رودخانه گنگ، آماده می‌شد، با شورش سپاه خود روبرو شد.

و ... اما: رخشانه و اسکندر مقدونی

رخشانه یا رُخسانه

رخشانه ملقب به روشنگ دختر و خورش ارد والی باختر (بلخ امروز افغانستان) که اسکندر مقدونی به وی عشق می‌ورزید و او را در سال 327 پیش از میلاد بزنی گرفت. روشنگ اسکندر را در لشکرکشی‌اش به هند در 326 پیش از میلاد همراهی کرد. وی پس از مرگ ناگهانی اسکندر در بابل از او فرزندی بنام اسکندر چهارم بدنیا آورد. پس از مرگ اسکندر، رخشانه و پسرش قریانی دسیسه‌های سیاسی امپراتوری اسکندر مقدونی شدند.

روز بین المللی پناهنده گان World Refugee Day

بیستم ماه جون 2023 مصادف است به روز جهانی پناهنده گان ...

در چهارم دسمبر سال 2000 در قطعنامه 76/55 مجمع عمومی سازمان ملل متحد آمد که از سال 2001، روز بیستم جون هر سال را به عنوان روز جهانی پناهنده گان برگزار کنند. این روز به یاد انسان هایی نام گذاری شده که پیگرد سیاسی، جنگ، ترور یا فاجعه های طبیعی آنان را از خانه و کاشانه شان رانده است.

معضل پناهنده گی از فردای جنگ دوم جهانی تا کنون روز افزون بوده و هنوز هم جهان نتوانسته راه حل منطقی به این دشواری را دریافت کند.

ملل متحد با این اقدام می خواست در گام نخست 50مین سالگرد امضای توافقنامه کنوانسیون ژینو را گرامی دارد و در کنار آن سندی راهنما برای فعالیت کمیساری عالی سازمان ملل متحد برای پناهنده گان UNHCR باشد.

روز بین المللی پناهنده فرصتی است تا نهادها و سازمان های مربوطه و مسئول توجه خاص به مشکلات این کتگوری که هر روز بر تعداد آنان افزوده می شود، بکنند و قدمی هر چند کوچک برای سبک کردن بار این افراد آسیب پذیر شود.

روز جهانی پناهنده تلاشی در عرصه بین المللی توسط سازمان ملل متحد است که به منظور احترام به پناهنده گان و دعوت از تمام مردم جهان برای توجه به حضور پناهنده گان در جوامع مختلف نامگذاری گردید و هر سال از قدرت و شجاعت افرادی که برای فرار از درگیری یا آزار و شکنجه مجبور به ترک وطن شده و با شرایط جدید و گاه دشواری در زنده گی مواجه می شوند، تجلیل کند.

روز جهانی پناهنده فرصتی مناسبی است که حقوق، نیازها و توانمندی های پناهنده گان باز بینی شود و امکان استفاده از استعداد ها و ظرفیت های موجود در " جامعه پناهنده " فراهم شود، زیرا این نکته غیر قابل انکار است که در میان " جامعه پناهنده گان " افراد مستعد و نخبگان بی شماری حضور دارند. آنچه باید در این روز مورد توجه قرار گیرد مفاهیم انسانی و اخلاقی است. زیرا چنین مناسبت های بین المللی درصدد کمک به بهبود شرایط و رفع مشکلات کسانی هستند که بنا به دلایلی همچون درگیری جنگ، آزار و عدم رعایت کرامت انسان مجبور به ترک وطن شده اند. خشکانیدن وحد اقل ، توقف و کاهش مهاجرت وابسته به کاهش جنگ و بروز مخاصمات بین المللیست، چیزی که دل وابسته گی به آن ناممکن حتی محال به نظر آید. روز جهانی پناهنده موقع مناسب برای تجدید موافقه و حمایت حقوقی از پناهنده گان میباشد. برماست که صدای پناهجوی افغان را از کرانه های جهان به گوش کشور های پناهنده پذیر و بخصوص سازمان های بین المللی حمایت از حقوق بشر و حق پناهنده گی برسانیم تا جهان بیشتر از پیش برای حل این معضل توجه مسولانه شانرا مبذول وبه بی سرنوشتی انسان و آواره افغان پایان بدهند.

منابع:

صفحه رسمی سازمان پناهنده گان ملل متحد UNHCR

روز بیرق ملی ما گرامی باد! د ملی بیرغ ورخ مو مبارک شه

29 جولای به مثابه روز ملی بیرق افغانستان شناخته شده است.

در سالهای اخیر و همچنان امروز بیرق ملی افغانستان دستخوش تغییرات سیاسی اعم از گروهی، حزبی، تنظیمی و امارتی شده و با به قدرت رسیدن هریک و برداشت های سیاسی دچار دگرگونی فاحش گردیده است.

اما بیرق سه رنگ افغانستان که برای اولین بار در لویه جرگه 1307 (خ) مطابق 1928م در زمان شاه امان الله تصویب شد. تا کنون از اهمیت تاریخی آن نزد مردم کاسته نشده است. په دغه ورخ ښاغلی جاوید امرخیل " درې رنگه ملي بیرغ" په نوم ډېر ښایسته غزل ویلي دی. **این روز به همه فرخنده باد.**

یادداشت روز

6 اگست 2023 مصادف است به سالگرد 78 مین سال بمباران اتمی هیروشیما کشور جاپان....

آقای گوترش هشدار داد: جنگ هستوی بار دیگر بر جهان سایه افکنده است. او علاوه نمود: «کشورها با پیروای شمشیرهای هستوی را از نیام کشیده اند و جهان را تهدید می کنند.» او در پیامی به مناسبت ششم اگست از جامعه جهانی خواست که از «فاجعه هستوی» که در سال 1945 در هیروشیما رخ داد، درس عبرت بگیرند.

آقای گوترش در این پیام گفت: «طبل جنگ هستوی بار دیگر به صدا در آمده است. بی اعتمادی و تفرقه در حال افزایش است. برخی کشورها پیروا بار دیگر شمشیرهای هستوی را به صدا در می آورند و تهدید می کنند که از این ابزار نابودسازی استفاده خواهند کردند.

او بر تلاشهای این سازمان برای تقویت مقررات جهانی برای خلع سلاح هستوی خاصاً معاهده منع گسترش سلاحهای هستوی تاکید کرد.

او گفت که کشورهای دارای سلاح هستوی باید متعهد شوند که هرگز از این سلاحها استفاده نخواهند کرد. چنانچه امریکا در ششم اگست 1945 یک بمب هستوی را بر هیروشیما جاپان پرتاب کرد که هزاران نفر را بلافاصله و الی اخیر همان سال حدود 140 هزار نفر را کشت.

و اما ... امروز ... جاپان در اثر تلاش باشنده گان دلسوز آن به جنت روزی زمین از هر نگاه مبدل گردیده است...

ما افغانها را چه بلا زده که از دایره خود محوری و بدبختی بیرون برآمده نمی توانیم... ؟

منبع: سخنرانی سرمنشی سازمان ملل متحد

روز بین‌المللی جوانان فرخنده باد World Youth Day

جوانان آینده سازان ماهستند

12 اگست مصادف است به روز جهانی جوانان که از جانب سازمان ملل متحد از سال 2000 بدینسو تصویب و در بسا کشور های جهان از آن تجلیل به عمل می آید. این روز فرصتی است برای بازنگری وضعیت جوانان. جوانان که اساس و ستون فقرات یک کشور را تشکیل میدهند در دهه های اخیر با مشکلات فراوانی دست و پنجه نرم میکنند. عدم فراهم نمودن زمینه کاریابی برای جوانان یکی از مشکلات عمده در این سالها میباشد.

در افغانستان نیز از چنین روزی در گذشته تجلیل بعمل میآمد، اگر چه جوانان در افغانستان کمیت قابل ملاحظه را تشکیل میدهند و به تناسب سابق تحصیل یافته تر بودند که با دریغ با برنامه تخلیه قسمتی از آنان ترک دیار و وطن داده شدند. به اساس ارقام اداره ملی احصاییه کشور 20 درصد نفوس افغانستان 15 تا 24 ساله هستند. این احصاییه نشان میدهد که افغانستان از منظر ترکیب نفوس یکی از جوانترین کشورها محسوب میشوند.

و. اما.. چهار دهه جنگ مشکلات زیادی را فرا راه افغانستان به خصوص جوانان این کشور قرار داده است.

فرار جوانان واقعاً یک تراژیدی عظیم است:

فرار دادن جوانان از افغانستان را می‌توانیم یک تراژیدی بپنداریم. با تأسف هزاران جوان ما با بیچاره‌گی‌ها در بسیاری از کشورها بعد از تخلیه به گونه زندانی زنده‌گی می‌کنند. آنانی که به این راه‌های پر خطر سفر میکنند، با بی‌عزتی نیز مواجه شده‌اند، حتی از سوی شماری از نامردان گوش‌های شان نیز قطع شده و یا در کشتی‌ها غرق و خوراک نهنگ‌ها گردیده‌اند.

به‌رغم نپرداختن به دشواری‌های اساسی جوانان بطور مثال: بیکاری تحصیل یافته‌ها، مصروفیت جوانان دارای تحصیلات عالی در کارهای نامناسب و روزمزدی، اعتیاد آنها به مواد مخدر، فقدان مساعدت، زمینه برای رشد اساسی و راه‌یابی شان در پله‌های رهبری و صد‌ها مشکل دیگر فرا راه آنها قرار دارد.

باروی کار آمدن طالبان و تغییر فاحش اوضاع بدبختانه مکاتب و پوهنتون‌ها در این قرن 21 به روی دختران مسدود شد. و بدتر اینکه اخیراً نصاب تعلیمی قرن قیقانوس به این بدبختی اضافه شده است. که به هیچ وجه پذیرفتنی نیست و هر چه عاجلتر حاکمان سرپرست باید بالای محتوا آن تجدید نظر نمایند، زیرا این نصاب تعلیمی جوانان را به یک برده دینی تربیه و تبدیل می‌سازد.

شایان ذکر اینکه... دختران جوان بنابر استعداد سرشارشان باید مانند پسران تبارز داشته باشند و بتوانند در احراز مقام های رهبری کننده نقش مهم را ایفاء نمایند، با دریغ این تساوی مانند بسا عرصه ها میان زنان و مردان وجود ندارد. شاید یکی از دلایل آن مرد سالاری و تعصب گرایی و از جانبی هم فقدان فرآهم سازی زمینه تحصیلات عالی در سطوح مختلف و عالی تر برای دختران باشد. به امید روزی که دختران و پسران جوان بتوانند واقعاً سرنوشت آینده این کشور را در پنجه های آهنین و فکر رسای شان داشته باشند.

منبع: یادداشت های شخصی و اخبار رسانه ها

استرداد استقلال افغانستان فرخنده باد!

19 اگست 2023 مطابق 28 اسد 1402 مصادف است به 104 مین سالروز استقلال افغانستان از چنگ استعمار انگلیس همزمان نمیتوان چشم پوشی کرد، استقلالی را که شاه امان الله گرفت در اکتوبر 2000 دوباره خدشه دار شد، اما چون شکلاً این اشغال سازی با نورمهای بین المللی همسان گردانیده شده بود و در قالب دفع و طرد تروریزم تحقق یافت و به استقلال نیمه بند مبدل گردید. اما بعد از امان الله خان همه ساله دولت های افغانستان روز 28 اسد را به عنوان روز استقلال این کشور گرامی میداشتند و از اقدامات عصر امانی برای کسب استقلال افغانستان ستایش میکردند. در سال های گذشته، روسای جمهور افغانستان و سایر مقامات دولتی در سخنرانی های خود به صورت متواتر از امان الله خان نام می بردند و از سیاست های او برای آوردن اصلاحات در افغانستان نه تنها که آنرا عجولانه فکر نمی کردند، بل تایید هم میکردند. همانطوری که روشنفکران ما در میان افراط و تفریط بسر میبرند، از سالیان متمادی بدینسو بسا افتخارات ملی ما را با کرکتر ضعیف تحت سوال قرار داده اند!

به گونهء نمونه درمورد شاه امان الله خان دو دیدگاه متضاد وجود دارد.

ترقی پسندان او را بخاطر احراز استقلال سیاسی افغانستان قهرمان بزرگ ملی میدانند. اما تند روان مذهبی، ناسیونالیستهای تنگنظر و راستگرایان افراطی او را کافر و گمراه میخوانند. در این میان جای یک پژوهش تاریخی و منصفانه هنوز خالی است. امید برده میشود که دانشمندان، تأریخنویسان و پژوهشگران ما بعوض تقابل و استخوان شکنی های بی مورد، بتوانند این کار بزرگ را انجام دهند. هرچند درمورد سفر های شاه امان الله خان، آزادی مطبوعات و گامهای ترقی خواهانه این عصر، زنده گی او و خانواده اش در تبعید بسا مقاله ها و نوشته ها به وسیله نویسنده گان داخلی و خارجی تهیه شده ویا البومهای تصاویر ناب این دوره نشر شده، مگر هنوز هم به یک مجموعه تدقیقی و مقایسوی که مورد اعتبار علمی و تاریخی این دوره بوده بتواند سره از ناسره تفکیک کند، بدسترس نیست. انتظار برده میشود که چنین تحقیق حد اقل رویدست گرفته شود. طی دوسال اخیر و بازگشت دوباره طالبان در قدرت سیاسی تجلیل از این مناسبت کم رنگ بوده است. هرگاه از نگاه روانی مردم در آسایش و رفاه به سر نبرند چگونه میتوانند از مزایای استقلال و آزادی بهره مند شوند.

طوری‌که بعد از سال 2001 م در رابطه به استقلال حرفه‌های تند روانه وجود داشت و هنوز هم در صفحه های اجتماعی و رسانه ها چنین حرفها را میخوانیم، اگر با وسعت نظر بنگریم و اوضاع امروز جهان را با حضور نیروهای خارجی در پیشرفته ترین کشور های جهان در نظر داشته باشیم افغانستان کماکان از استقلال سیاسی برخوردار است.

تجلیل وبزرگداشت استقلال وظیفه ورسالت ماست.

روز بین المللی سواد آموزی

International Literacy Day

روز جهانی سوادآموزی یک رویداد سالانه است که در 8 سپتامبر، برگزار می‌شود. این روز توسط یونسکو نامگذاری شده است.

این روز در سال 2023 تحت نام (ترویج سوادآموزی برای جهانی در حال گذار: ساختن پایه برای جوامع پایدار و صلح آمیز و صلح آمیز Promoting literacy for a world in transition: Building the foundation for sustainable and peaceful societies) از سوی یونسکو تعیین شده است. به این ترتیب رابطه بنیادین میان سواد آموزی و صلح متمرکز شده است. زیرا کشورهایی که در آنها خشونت متداول است، دارای کمترین سطح سواد آموزی در جهان اند. مناقشات همچنان از عمده ترین موانع برای دستیابی به تحصیل برای همه و اهداف توسعه عصر کنونی می باشد. کشور های متاثر از جنگ مانند افغانستان بیش از 40 درصد از جمعیت خارج از مکتب دوره ابتدایی در جهان را تشکیل می دهند.

روز بین المللی سوادآموزی و ادامه محدودیت های آموزشی در افغانستان

سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی ملل متحد (یونسکو) به مناسبت روز جهانی سوادآموزی گفته که 763 میلیون تن در جهان از سواد بی بهره اند. در افغانستان نیز برنامه های سوادآموزی برای زنان متوقف شده است.

در نظام گذشته در ادارات دولتی و در اکثر بخش های افغانستان کورس های سوادآموزی برای کودکان بازمانده از مکتب ایجاد شده بود و در برخی جاها برای کورس های خاصی برای زنان برگزار می شد. این کورس ها در چارچوب معینیت سوادآموزی وزارت معارف فعالیت داشتند. یک منبع در وزارت معارف طالبان که نخواست نامش گرفته شود، به دویچه لی گفت: "با تسلط طالبان در افغانستان این معنیت به یک ریاست کوچک تبدیل شده است. این منبع افزود که فعالیت اکثر کورس های سواد آموزی در این کشور متوقف شده است بدین ترتیب کورس های سوادآموزی در حالت رکود و به گونه انگشت شمار وجود دارند. اما تجلیل از روز سواد آموزی در چنین وضعیتی مستلزم آنست تا راهکار های عملی روی دست گرفته شود، تا در نتیجه آن شماری را با سواد ساخت و مرض رو به شیوع محرومیت از سواد را دور نمود. به امید روزی که ما این روز را نه به شکل سمبولیک بل به شکل حقیقی آن که همانا داشتن جامعه با سواد است تجلیل نمایم.

منابع:

- صفحه یونسکو در رابطه به سواد آموزی UNESCO International Literacy Day
- رادیو دویچه لی بخش حقوق زنان

روز بین المللی دموکراسی International Day of Democracy

توانمند سازی نسل آینده

بمنظور پشتیبانی از حرکتها و جنبشهای ضد استبدادی، سازمان ملل متحد روز پانزدهم سپتمبر هر سال را روز جهانی دموکراسی نامیده اند.

دموکراسی یا مردم سالاری یک روش اداره حکومتی است که مردم در آن دارای حق و حقوق بوده، در آن فرد یا گروه خاص حکومت نمی کند. بلکه مردم از راه سهمگیری در انتخابات وارد سیاست میشوند. دموکراسی نظر به کشورها و سیستم های پذیرفته شده سیاسی در جهان متفاوت میباشد. مگر اصل تمثیل اراده مردم و قانون گذاری دقیق برای جلوگیری از تقسیم نامتعادل قدرت سیاسی در نظام های دموکراتیک حایز اهمیت بزرگ میباشد.

گاهی حکومت اکثریت را نیز مردم سالاری یا دموکراسی میگویند مگر ارکان اساسی دموکراسی همانا قانونمداری، آزادی بیان، آزادی اندیشه سیاسی، آزادی مطبوعات بوده و روشی است که شهروندان به گروهی از رهبران سیاسی حق حکومت را از طریق انتخابات دوره بی اعطای می کنند.

و... اما... معمای دموکراسی در افغانستان:

به استثنای نهضت مشروطیت افغانستان، دهه مشهور دموکراسی اول در دوران شاه محمودخان صدراعظم وقت، دهه دموکراسی نخستین قانون اساسی افغانستان سال 1964 که شمه بی از دموکراسی نمایان گردید و دوباره خفک شد، سپس از دموکراسی های نیم بند جمهوری داوود خان، جمهوری دموکراتیک و اخیراً دموکراسی غربی در دوران جمهوریت میتوان یاد کرد.

مگر بادیغ که در دور اول و دوم سیطره طالبان و دوره جهادی ها دموکراسی به یک معما مبدل شده بود و شده است، اکنون جای دموکراسی را شریعتمداری و دیکتاتوری گرفته است.

امروز نمی توان از دموکراسی در افغانستان سخن گفت، لازم است برای اعاده دموکراسی، تامین عدالت اجتماعی و مهمتر از همه به وجود آمدن قانون اساسی، روی کار شدن انتخابات، آزادی های فردی و مدنی، تساوی حقوق زن و مرد و ادامه تحصیل و تعلیم دختران و زنان مبارزه نمود.
معمای دموکراسی در افغانستان ادامه دارد و نبود دموکراسی هنوز بیداد می کند.
نمیدانیم نیروهای ملی و دموکرات تا چه حد می توانند همدیگر پذیر باشند و تا چه حد میتوانند در محور مفکوره ملیگرایانه که هر روز از تریبون های مختلف شعار گونه بدان میپردازند، خواهند توانست که از حرف به میدان عمل وارد و در کنار هم بایستند...
اگر چه خود بدان باور ندارم ... چون حرف و عمل بسیاری ها فاصله زمین تا آسمان را دارد.. .
باز هم نا امید نباید شد...

منابع:

- وبسایت دموکراسی سازمان ملل متحد **International Day of Democracy**
- رویداد های خبری

یازدهم سپتمبر و پرسشهای بی پاسخ برای ما افغان ها September 11th and unanswered questions for Afghans

از رویداد وحشتناک یازدهم سپتمبر 2001 بیست و دو سال میگذرد. اما هنوز هم ابعاد این حادثه با وجود شواهد و دلایل فراوان به خوبی روشن نشده و اراده برای بیان عمومی آن وجود ندارد. ابهامات توسط مؤسسات گوناگون تحقیقی انفرادی بارها تحلیل و منتشر شده است. ولی اصل حقیقت هنوز در هاله ابهام قرار دارد.

رویداد قضیه:

در صبح روز 11 سپتمبر سال 2001، نوزده تن از اعضای گروه تروریستی 4 فروند طیاره مسافری در امریکا را اختطاف کردند.

قابل تذکار است که همه تروریستان از کشورهای عربستان سعودی، لبنان، سوریه و کشوری بنام {UAE} امارات متحده عربی بوده، که هیچ کدام آن افغان و از افغانستان نبودند. تروریست‌های القاعده دو طیاره را در فاصله‌های زمانی، متفاوت عمداً به تاورهای دوگانه مرکز تجارت جهانی World Trade Center در نیویارک زدند که در پی آن همه مسافران طیاره و همچنین بسیاری از کسانی که در این دو ساختمان حضور داشتند کشته شدند. هردو این آسمان‌خراش‌ها پس از دو ساعت به طور کامل فرو ریخت و آسیب‌های زیادی به ساختمانهای اطراف وارد کرد. این رویداد در دقایق نخست از طرف یک یهودی فلمبرداری و بعد از آن در همه چینل‌های تلویزیونهای جهان بازتاب یافت و ما شاهد آن بودیم.

غیر فعال بودن سیستم دفاع هوایی امریکا در جریان 11 سپتمبر:

در کنار پرسشهای متعدد تحقیقاتی که لاجواب مانده است، یک پرسش مهم آنست که چگونه چهار فروند طیاره از یک مسیر طولانی بدون مواجه شدن با یک جیت دافع هوا، به پرواز درآمدند، به هدف رسیدند و تصادم نمودند. این در حالیست که قوماندانی عمومی دافع هوای ایالات متحده امریکا میتواند با پرواز جت‌های جنگنده برای تضعیف و یا حتی سرنگونی طیاره‌های اختطاف شده اقدام کند که نکردند، چرا پنتاگون در این مورد به مردم امریکا دروغ گفته است. به گزارش سایت اسکپتیک (skeptical.com) برخی گمانه زنی‌ها حاکی از آنست که قوماندانان به سیستم دفاعی دستور داده بودند که در مقابل این حملات نظامی از خود واکنشی نشان نداده و جلو طیاره‌های ربوده شده را نگیرند.

به گوش رسیدن صدای بمب در داخل ساختمان تجارت جهانی:

سقوط تاورهای تجارت جهانی شبیه یک تخریب کنترل شده بود. برخی حدس ها می‌رساند که در واقع تاورها توسط مواد منفجره جاسازی شده درون ساختمان منفجر شده اند. برخی شاهدان عینی اظهار میکنند که قبل از برخورد طیاره و بعد از آن به برج ها صدای انفجارهایی را شنیده اند. شماری از انجیران و کارشناسان علمی اذعان می کنند که سوخت طیاره ها نمی توانست حرارت لازم برای ذوب شدن چارچوب فولادی دو تاور را فراهم کند.

دستاویز آغاز حمله به عراق و افغانستان:

حقیقت آنست که رویداد 11 سپتمبر 2001 منحصیث یک دستاویز برای حمله به عراق و افغانستان طرح ریزی شده بود.

ایالات متحده این حادثه را بهانه برای بازنگری نقش و جایگاه خود در منطقه شرقمیانه قرارداد، نقشی که بعد از ختم جنگ سرد و فروپاشی نظام دوقطبی حاکم بر نظام بین الملل به بازبینی و بازتعریف مجدد نیاز داشت.

واشنگتن به بهانه مبارزه با تروریزم به مداخله نظامی، گسترش پایگاه های نظامی، افزایش نفوذ و ایجاد وابسته گی ساختاری از طریق ترویج ایده دموکراسی سازی و .ووو. در کشورهای شرق میانه پرداخت و پایه های نفوذ خود در منطقه را بیش از پیش تحکیم کرد. طرح شرقمیانه بزرگ نیز در همین چارچوب مطرح شد.

با توجه به شماری از شواهد و هزاران دلیل مستند دیگر که در 22 سال گذشته از سوی مراکز تحقیقاتی منتشر شده است، به نظر می رسد که حداقل بخشی از دولت امریکا از این واقعه اطلاع داشته اند.

نتیجه آن برای کشور بیچاره و فقیر ما چیست؟

بیچاره گی، دربدری، آواره گی، یک مشت آدم های گدایگر پول پرست و ترویج مافیای قدرت و غیره. امروز کشور ما نه قانون اساسی دارد، نه احزاب سیاسی و نه هم پارلمان ... و از همه بدتر که دختران و زنان از رفتن به مکتب و پوهنتون بنابر دستورات شریعت اسلامی از تعلیم و تحصیل باز مانده اند..

منابع خبری و تحلیلی روز

روز بین المللی صلح International Day of Peace

سازمان ملل متحد 21 سپتمبر را که مصادف به 30 سنبله است به بنام روز جهانی صلح مسماء نموده است. این تاریخ در 57 مین اجلاس مجمع عمومی سازمان ملل متحد انتخاب شد. در گذشته و به اساس قطعنامه 67/36 به تاریخ 30 نوامبر 1981 درسومین روز بازگشایی جلسه های نورمال مجمع عمومی به عنوان روز جهانی صلح انتخاب شده بود. موضوع روز جهانی صلح در سال 2023 بنام (تاریخ، نقل قول، هدف و سخنرانی) پذیرفته و اعلام شده است.

کم رنگ شدن روز افزون صلح و عدالت جهانی

امروز سیاستمداران همه کشورها صحبت از صلح دارند، هیچکس به آن عمل نمی کنند، یعنی حرف و عمل شان از هم فرسنگ ها فاصله دارد.

در حالیکه ضراب خانه های تولید سلاح های مخرب شان در چند شفت 24 ساعته فعالیت مینمایند. -کشور های جهان را خشونت، جنگ، تروریسم، فقر، مهاجرت، بی وطنی و آواره گی، استبداد و خودکامه گی بسیاری از دولت ها و حکومت ها، نقض مکرر حقوق بشر و نهادینه شدن آن در بسیاری از مناطق جهان، شورش ها و اختلافات مذهبی و قومی، تحریم های بین المللی صحتی و غذایی که همه آن برخلاف منشور سازمان ملل متحد، میثاق های بین المللی و تعهدات بین المللی دولت هاست.

-کم رنگ شدن روز افزون صلح و عدالت اجتماعی و بین المللی، اخطارها و هشدارهای سازمان های بین المللی، حقوق بشر و حقوقدانان، کارشناسان امور بین المللی در این مورد، همه و همه بیانگر فاصله و نشانه های نگران کننده است .. که باشند های سرزمین های مختلف بدان مواجه اند.

و اما ... در افغانستان؟

دراغانستان صلح آمده ولی آرامش نیامده..

به باور من اگرما یک دست و مشت شویم، منافع ملی کشور خود را مانند کشورهای دیگر در نظر داشته باشیم و این مامول برای همه باشندگان آن اولویت داشته باشد، ما میتوانیم به یک نتیجه حد اقل مطلوب برسیم..

همه دل سوزانه از جنگ نفرت خود را ابراز مینمایند و از بیچاره گی و طنداران خود با آه.. و ناله یاد مینمایند، ولی زمانیکه یک حرف خلاف میل خود بشنوند، باز دژ های مستحکم سکندر مقدونی هم جلو شان را گرفته نمی تواند... در چنین حالت ما چطور باب مذاکره را با حاکمانی فعلی که هیچکس را قبول ندارند، باز نمایم..

این سوالیست که همه باید به آن جواب بگویند.

سازمان جهانی توریسم (UNWTO) سال 2023 را تحت عنوان «سیاحت و سرمایه‌گذاری سبز» (Tourism and Green Investment) نامگذاری کرد و به سرمایه‌گذاری بیشتر و هدفمندتر در سه بخش یعنی افراد، سیاره زمین و رفاه تاکید کرد.

سازمان جهانی توریسم تصریح کرده که مسافرت دوباره مردم در سیاره زمین را در اولویت قرار دهیم و همه بخش‌های از دولت‌ها تا جوامع محلی را برای تحقق یک چشم‌انداز مشترک و ایجاد بخشی پایدارتر، فراگیرتر و انعطاف‌پذیرتر گرد هم آوریم.

امروز توریسم به عنوان رکن اساسی در بخش توسعه کشورها شناخته می‌شود و به‌خوبی در حال پیشرفت هم است به همین دلیل توریسم در همه مناطق جهان در صدر کار دولت‌ها و سازمان‌های بین‌المللی قرار گرفته است و در عین حال بسیاری از اهداف، کسب و کار با مشکلات و مسئولیت‌های اجتماعی مانند نقش توریسم در تغییرات اقلیمی، سازگار می‌شوند.

اما وضعیت توریسم، گرځندوی و سیاحت در افغانستان چه گونه است؟

افغانستان به عنوان یک کشور باستانی و تاریخی که مدنیت‌های قبل از اسلام و بعد از اسلام را در آغوشش دارد به حیث یک کشور کوهستانی و اتصال دهنده سرزمین‌های جنوب غرب و مرکز آسیا مورد توجه سیاحین از زمانه‌های خیلی گذشته بوده است.

فرهنگ غنی، تاریخ کهن، خاطرات تجارت از راه ابریشم، مناظر زیبا و دیدنی طبیعی و اقلیم معتدل افغانستان ارزش‌های خاص توریستی را که برای سیاحین جالب و دیدنی می‌باشد امکان داد تا سیاحین بیشتر را در گذشته بپذیرد.

جهان تنها جنگ را در افغانستان نمی‌بیند. تاریخ افغانستان تنها انفجار و انتحار را به یادگار ندارد. این کشور با داشتن مناظر بکر و کم‌نظیر در جمع جذاب‌ترین کشورهای دنیا برای توریسم قرار دارد. کشور عزیز ما همیشه در محراق توجه سیاهان و توریست‌های کشورهای مختلف جهان قبل از آمدن جهادی‌ها و خانه جنگی‌های ویرانگر و خانمانسوز بوده است.

وقتی از سیاحت و توریسم در افغانستان سخن به میان آورده شود، اولین چیزی که به ذهن اغلب افراد و بخصوص توریستان و سیاحان خطور می کند این است که آیا افغانستان کشور امنی برای سفر است؟ البته این امر تعجب آور نیست! قطعاً خطرات و ریسک های زیادی برای سفر به افغانستان وجود دارد. اما این رسالت حکومت سرپرست طالبان است که در پرتو ادعا های امنیت درکشور زمینه های قابل قبول منطقه و جهان برای رشد صنعت توریسم در افغانستان را فراهم سازد. امیدواریم با رویکار شدن یک نظام با ثبات و حکومت قوی مرکزی بتوانیم ، زمینه سیر و سیاحت بدون مانع برای خود افغانها ، توریستها و جهانگردان خارجی را بیشتر ازپیش مهیا سازیم.

افغانستان یک کشور باستانی، استثنایی و بینظیر درجهان است، بیاید قدر آنرا بدانیم

روز بین‌المللی بدون خشونت یا عدم تشدد International Day Of Non-Violence

در تقویم سازمان ملل متحد روز دوم اکتوبر هر سال که مصادف با تولد مهاتما گاندی است به عنوان روز بین‌المللی عدم تشدد نام گذاری شده است.

با گرامی داشت این روز جامعه بین‌المللی تلاش دارد تا با آموزش، آگاه سازی و جلب توجه افکار عامه به شیوه‌های مسالمت‌آمیز حل اختلاف چه در سطح فردی یا گروهی به تدریج همه افراد را به ترویج فرهنگ صلح، بردباری، نفی خشونت و درک متقابل دعوت نماید.

اما به قول جودیت باتلر Judith Butler فیلسوف و نظریه پرداز اجتماعی این تمرین مدارا و تقویت رفتار منع خشونت به معنای خنثی بودن نیست بلکه تمرین باور و عمل به یک ارزش اخلاقی است که طی آن بر روحیه آرام ماندن در شرایط بحرانی صحنه می‌گذاریم، اما به طریقه‌های متفاوت فشار قدرت به خصوص بر غریبان هم حساسیت نشان می‌دهیم. نفی خشونت در واقع یک موضع اخلاقی است که باید ما را به مرحله بالاتری از تلاش برای برقراری عدالت اجتماعی برساند.

دوم اکتوبر روز جهانی بدون خشونت یا عدم تشدد که معروف به سیاست کاندی می‌باشد، فرصتی است تا یادآوری کنیم که در سراسر جهان زنان بعضاً از دسترسی به کار و منابع مالی باز می‌مانند یا ممکن است با دستمزدهای ناچیز مجبور به ساعات کار طولانی آنهم در شرایط ناامن شوند. زنانی که وظایف نگهداری از اطفال خود را نیز بدوش دارند و کمترین امتیازات از مزایای کار به خصوص تسهیلات مراقبت از کودکان را دارند. خشونت اقتصادی زمینه ساز هرگونه خشونت دیگر و سوء استفاده از زنان را فراهم می‌سازد.

بنابراین زمینه دادن استقلال مالی و اقتصادی به زنان و حق داشتن کار شایسته در شرایط عادلانه و بدون تبعیض‌ها مبتنی بر جنسیت، قومیت، سن، نژاد، مذهب و یا وضعیت قانونی و به رسمیت شناختن حق دسترسی به منابع مالی و فرصت‌های اقتصادی هم از مسایل مهم برای تمرین منع خشونت وعدم تشدد است.

و... اما... در افغانستان

...
همزمان با دوم اکتوبر شماری از افغانان در داخل می گویند، خشونت سیاسی- نظامی هنوز هم از آنان
قربانی می گیرد.

آگاهان امور سیاسی خشونت در افغانستان تحت حاکمیت طالبان را ناشی از خلای قانون می دانند، بعد
از آمدن طالبان خشونت به این حساب است که از یکطرف قانون اساسی مورد پذیرش حاکمان
وشهروندان وجود ندارد واز سوی دیگر، قوانینی نیم بند که وجود دارد بالای همه یکسان اجرا و تطبیق
نمی شود، متأسفانه در مناطق مختلف افغانستان شنیده میشود، که خشونت، لت و کوب و
قضاوت های بسیار عجولانه بالای مردم به نام شریعت در خلای قانون مدنی وجود دارد
در چنین روز ناگزیریم در پرتو تصامیم مجامع بین المللی به اصل عدم خشونت و تمایل به تأمین فرهنگ
صلح مدارا و تفاهم تأکید نماییم.

منابع:

International Day Of Non- Violence UN

- اخبار و رویداد های خبری

روز بین المللی سالمندان یا کهنسالان .. International day of older Persons

در جنتری بین المللی اول اکتوبر هر سال روز جهانی سالمندان نامیده شده است. در سال 1982 سازمان ملل متحد شورای بین المللی سالمندی را تأسیس نمود. در همان سال طرحی را برای تعیین روز جهانی سالمندان الی 14 دسمبر سال 1990 پیشنهاد کرد. بعد از جلسات متعدد این شورا اول اکتوبر را به عنوان روز جهانی سالمندان اعلام نمود. در کشورهای چین و جاپان تحت عنوان روز احترام به سالمندان جشنواره هیجان انگیز وجود دارد، که همه ساله تجلیل میشود.

دوران سالمندی

پیری دوره از زنده گیست که از 60 یا 65 سالگی شروع میشود، در تعریف سالمندی نمی توان زمان خاصی را مشخص کرد.

به طور معمول پیری جسمی، فکری، اجتماعی و غیره بوده، در این دوره برخی از تغییرات در بدن رخ می دهد، به عنوان مثال، در سنین بالاتر از 50 سال فیصدی از سلول های قشر مغز و بطور خاص neuron ها که مستقیماً به اعصاب بینایی، شنوایی و حرکت ارتباط دارد از بین می روند و یا ضعیف میشود.

انواع سالمندی

در جهان سه نوع پیری وجود دارد:

- 1- پیری طبیعی: در این دوران تغییرات روحی و جسمی را به اندازه که از این سن و سال انتظار میرود تجربه می کند، این دوران شامل اکثریت سالمندان می شود.
- 2- پیری خوب: که در آن اهداف زنده گی، آسایش، استقلال در زنده گی آنها وجود دارد، بنابراین نشاط او حفظ می شود.
- 3- سالمندان مبتلا به آسیب های مختلف: که در آن مریضی های جدی باعث کاهش قابل توجه حرکت های آنها می شود. بنابراین نمی توان باورهای در مورد افراد مسن را به همه افراد مسن منسوب دانست و نمی توانیم مجموعه از باورهای کلیشه پی در مورد همه افراد مسن داشته باشیم.

از نظر اجتماعی، سالمندان با تغییرات زیادی در زنده گی مواجه هستند. برخی از این وقایع عبارت‌اند از: تقاعد، قاعده گی، نبود همسر و ... اما مهم‌ترین مشکلات و ترس سالمندان این است، که برای اطرافیان خود مشکل ایجاد کنند یا سلامت و استقلال آنها به خطر بیفتد، احساس تنهایی و گاهی احساس بی‌ارزشی در روابط خود با دیگران را دارند.

و... اما... در افغانستان...

مردم افغانستان به سالمندان ارج زیاد قایل هستند، ولی حفظ و مراقبت خاص از طرف دولت‌ها بنابر نبود امکانات وجود ندارد و همه زحمات بدوش فرزندان باقی میماند.. سالمندان در افغانستان از همه تفریح‌ها، سرگرمی‌ها و مسافرت‌هایی که در غرب برای آنها وجود دارد، محروم‌اند. همچنان در افغانستان محل‌ها و یا خانه‌های مخصوص برای نگهداری سالمندان وجود ندارد. تا از مزایا و خوبی‌های آنها استفاده نمایند. تا از یک طرف زحمت نگهداشت از شانه‌های فرزندان کم شود، و از طرف دیگر سالمندان عزیز از آسایش خانه سالمندان بهره ببرند.

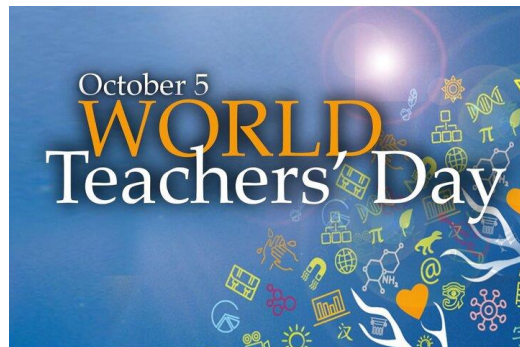
به امید روزی که دولت‌های ما بتوانند، اقامتگاه‌های کهنسالان با زمینه خوب رهایی را برای شان ایجاد نمایند. که هم برای خود آنها و هم برای فرزندان شان بار دوش نشوند. این آرزو در وجود یک نظام قانونمدار که تامین رفاه عامه هدف آن باشد متصور است.

منابع:

- صفحه رسمی ملل متحد برای روز سالمندان International day of older Persons
- اخبار و رویدادها

روز بین المللی معلم World Teachers' Day

یونسکو در سال 1966 تاریخ پنجم اکتوبر را تحت عنوان روز جهانی معلم نامگذاری نموده است. ولی این روز در بسیاری از کشورها در روزهای متفاوتی جشن گرفته و برگزار میشود. قبلاً در افغانستان روز معلم به تاریخ سوم جوزا جشن گرفته میشد، اما بعد از سال 2011 وزارت معارف اعلام کرده که بعد از این سیزدهم میزان مطابق 5 اکتوبر روز معلم خواهد بود، اما در جنتری طالبان از روز معلم و روز زن خبری نیست و مفقود است.

هدف از تجلیل این روز تکریم و سپاس‌گزاری از معلمین است که در عرصه‌های مختلف خدمات شایانی را انجام داده‌اند، زیرا همواره به خاطر داشته باشیم که بسیاری از مردان و زنان بزرگ، موفقیت‌های چشمگیر خود را مرهون زحمات بی‌دریغ معلمان‌شان میدانند. طوریکه میدانیم رابطه شاگرد با معلم یک رابطه باطنی و معنوی است.

معلم و استاد را می‌توان تنها مخلوق دانست که با وجود همه جد و جهدش در بسیاری از برهه‌های زنده‌گی به چشم نمی‌خورد. اما زمانی که خود به زنده‌گی و سرنوشت ما نگاه می‌کنیم خواهیم دید که چقدر این شخصیت در زنده‌گی ما تاثیر داشته و چگونه شمع وجود خود را برای راه زنده‌گی ما به خرج داده است.

بسیاری شاگردان و محصلان، معلمان و استادان را الگوی خود قرار می‌دهند. اگر چه اطفال قبلاً در محیط خانواده چیزهای اولی زنده‌گی و معلومات فراوانی را کسب مینمایند، راه و روشهای را آموخته و به بعضی امور هم عادت کرده و تا حدودی شخصیت‌شان شکل می‌گیرد. ولی هنوز شکل ثابت به خود نگرفته و تا حد زیادی قابل انعطاف و تغییر می‌باشد.

اطفال و نوجوانان زمانی که از محیط خانواده خارج می‌شوند و بطور رسمی در اجتماع جدید یعنی مکتب و یا پوهنتون پا گذاشته و پذیرفته می‌شوند. آنگاه با مساعی معلم و استاد با جهان بیرون بیشتر آشنا می‌گردند.

شاگردان و محصلان در این محیط جدید فرصت می‌یابد تا افکار، اندوخته‌ها، روش و عاداتهای گذشته را مورد بازنگری قرار دهند و شخصیت خویش را بسازند و تکمیل و تثبیت نمایند.

شاگردان معلم را شخصیتی محترم و ممتاز می‌دانند که او را در بزرگ شدن، به استقلال، آزادی فکری رسانیدن و بالاخره به عضویت رسمی جامعه داخل ساختن کمک و مساعدت می‌نماید.

... اما... در افغانستان از سالیان متمادی بدینسو بنابر نبود معارف متوازن هم کیفیت وهم کمیت تعلیم و تحصیل در سطح مطلوب قرار نداشته است.

صد افسوس که دیروز جهادی‌ها و امروز طالبان نه تنها در فکر متوازن بودن معارف نیستند، بلکه مردم را به کفن کش قدیم دعاگویی اومحتاج ساخته‌اند. در این دور متحجرانه نه معلم به دیده قدر نگریده می‌شود و نه به شاگرد و محصل حرمت قایل‌اند.

استادان پوهنتون توهین میشوند، تحصیل کرده‌ها در بیست سال گذشته تحقیر شده‌اند و حتی وزیر تحصیلات عالی آموزش‌های پایین مدرسه بی‌را نسبت به تحصیلات اکادمیک ترجیح داده و بارها گفته که از تحصیلات گذشته "نباید انتظاری داشت" زیرا "به درد نمی‌خورد" این گفته‌ها خشم استادان و عکس‌العمل تند تحصیل کرده‌ها را برانگیخت، همچنان سرپرست وزارت معارف مسدود ماندن مکاتب دخترانه را خواست مردم عنوان کرد، درحالی که فردای آن موسپیدان، عالمان دین و مردم از همان ولایت پکتیا، ارزگان، زابل و کندهار برخاستند که ما خواهان بازگشایی مکاتب دخترانه می‌باشیم. ما می‌خواهیم که دختران ما از تحصیل بی‌بهره نمانند.

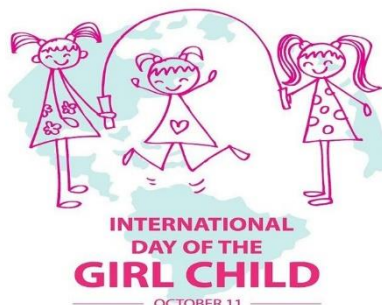
به امید آن که وجدان‌ها بیدار شده، معلم، مکتب و پوهنتون جایگاه اصلی خود را دریابد! معلمی پیشه و شغل نیست، بلکه عشق به میهن و آبادانی کشور است! بنابراین روز معلم را به امید بهبود کمی و کیفی معارف مبارکباد گفته، برای معلمان گرامی این روز را خجسته می‌خواهیم.

منابع:

- صفحه روز جهانی ملل متحد World Teachers' Day UN
بخش اخبار سایت گفتمان

روز بین المللی دختر (International Day of the Girl Child)

روز جهانی دختر یک روز یادبود بین المللی از سوی سازمان ملل متحد اعلام شده است. این روز را روز کودکان دختر و یا دختران خوردسال نامیده اند. 11 اکتوبر 2012 نخستین روز تجلیل از این رویداد بود. این یادبود، در پشتیبانی از فرصت های بیشتر برای دختران و بالا بردن آگاهی در مورد نابرابری جنسیتی برگزار میشود که دختران در سطح جهان به دلیل جنسیت خود با آن مواجه اند. این نابرابری مواردی مانند حق دسترسی به تعلیم و تربیه، تغذیه، حقوق قانونی، مراقبت های صحتی و محافظت در برابر تبعیض، خشونت علیه زنان، ازدواج اجباری و ازدواج تحت سن را در بر می گیرد. جشن روز دختر همچنین ظهور موفقیت آمیز دختران و زنان جوان به عنوان یک گروه متمایز در سیاست های توسعه، پلانگذاری، مبارزات انتخاباتی و تحقیقات را بازتاب می دهد.

وضعیت دختران خورد سال در افغانستان

صندوق حمایت از کودکان سازمان ملل متحد (یونیسف) از افزایش ازدواج کودکان دختر در افغانستان ابراز نگرانی می کند. یافته های این نهاد نشان می دهند که شماری از خانواده ها حتی دختران 20 روزه را برای ازدواج پیشنهاد کرده اند. این نهاد هشدار می دهد که زنده گی یک نسل در این کشور کاملاً با خطر روبه رو است.

صندوق حمایت از کودکان سازمان ملل متحد از مقام های مرکزی، ولایتی و محلی طالبان می خواهد تا اقدامات جدی و مشخصی را برای حمایت و حفاظت از آسیب پذیرترین خانواده ها و دختران انجام دهند. یونیسف همچنان از حکومت سرپرست طالبان خواستار بازگشایی مکاتب برای دختران شده است و گفته است که بازگشایی مکاتب باید در اولویت قرار گیرد و به معلمان زن اجازه دهند که بدون تأخیر بیشتر به کار خود ادامه دهند.

اما قرار معلوم: نه اقدامات یونیسف برای کاهش ازدواج دختران خورد سال ورسیده گی به وضعیت صحتی و غذایی و تعلیم و تربیه آنان در افغانستان کفایت و نه حکومت سرپرست تا حال به امر بزرگ رسیده گی لازم نموده اند.

تام وست نماینده امریکا در امور افغانستان به روز 12 اکتوبر در شبکه اجتماعی اکس نوشت: «در هیچ جای دیگر دنیا سراغ نداریم که نیمی از شاگردان دختر از تعلیم و تربیه محروم باشند.» نماینده امریکا برای افغانستان به مناسبت روز جهانی دختر گفته است که دختران افغان با «شدیدترین

نوع «سرکوب توسط طالبان مواجه‌اند. برای آن که دختران خورد سال افغان بتوانند در آینده در اجتماع سهم بارز داشته ضروری پنداشته میشود تا هرچه زودتر تعذیرات در مورد تعلیم و تحصیل آنان مرفوع و زمینه مساعد گردد که خانواده‌ها مجبور به فروشی اطفال و ازدواج‌های زیر سن نشوند.

منابع:

- دانشنامه آزاد (ویکی پدیا)
- دویچله دری و بیانیه یونیسف
- تام وست نماینده امریکا در شبکه اجتماعی اکس

روز بین المللی سلامت روانی World Mental Health Day

روز بین المللی سلامت روانی، هر سال در 10 اکتوبر برابر با 18 میزان جشن گرفته می شود. این روز نخستین بار در سال 1992 توسط فدراسیون جهانی صحت روانی به نام روز جهانی سلامت روان یا روز جهانی صحت روانی نام گذاری شد.

هر ساله در این روز همایش ها و گردهمایی های علمی در سراسر جهان در زمینه سلامت و صحت روانی برگزار می شود. هدف از برگزاری این گردهمایی ها آموزش و پرورش جهانی در زمینه سلامت روان، افزایش آگاهی مردم و یافتن راهکارهایی برای بهبود سلامت روانی در سطح جهانی میباشد. شعار این روز جهانی در سال 2023 (ذهن ما حقوق ما) پذیرفته شده است. در چنین روزی پیچیده ترین بُعد انسان یعنی ذهن و روان وی به چلنج کشیده میشود. در میان متفکران بسیاری که خلاقیت آنان مشخصه دوره های مربوط بود، دکارت به طور مستقیم به تاریخ روانشناسی جدید خدمت کرد. او با آثار خود پژوهش علمی را از اعتقادهای خشک و سنتی الهیات که قرن ها آن را مهار کرده بود آزاد کرد.

دکارت نماد انتقال به عصر نوین علم به شمار می رود ، او با فکر تکنالوژیک ، ماشین گونه بودن را درباره بدن انسان به کار بست. بدین سان، می توان گفت که او عصر روانشناسی نوین را پایه گذاری کرد

..... اما سلامت روانی مردم افغانستان در "آستانه یک فاجعه قرار دارد"

صندوق نجات کودکان Save the Children Fund به مناسبت روز جهانی سلامت روانی هشدار داده است که افغانستان در آستانه یک فاجعه در این زمینه قرار دارد، زیرا بحران اقتصادی و دهه ها درگیری، صدمات خطرناکی بر سلامت روانی کودکان و بهزیستی روانی-اجتماعی آنها وارد کرده است. این نهاد بین المللی افزوده که کودکان در افغانستان تحت فشارهای روحی و روانی فزاینده قرار دارند، زیرا آنها بار بدتر شدن بحران در افغانستان را تحمل می کنند

همچنین محدودیت های جدید اعمال شده از سوی طالبان بر سلامت روان کودکان به خصوص دختران تأثیر منفی بسزایی گذاشته است.

بسیاری از دختران از مکتب، معاشرت و رفتن به پارک ها و مغازه ها محروم شده اند. بحران اقتصادی همچنین برخی از دختران را مجبور به ازدواج زودهنگام کرده است زیرا والدین آنها برای تغذیه سایر فرزندان خانواده به پول نیاز دارند.

خشونت و فشارهای عمومی از سوی حاکمان جدید میتواند منجر به پریشانی روانی، افسرده‌گی، اضطراب و ضربه روحی-روانی ماندگار (PTSD) در عموم افراد شود. تحقیقات سازمان نظارت بر حقوق بشر در افغانستان نشان داده است که مردم، به خصوص زنان و افراد دارای معلولیت، اغلب در دسترسی به خدمات صحت روانی با موانع و محدودیت‌ها مواجه هستند.

شرم از بیان این تکلیف بدتر از وضعیت آن است زیرا افرادی که از مریضی روانی رنج می‌برند به محققان گفته‌اند که از سکوت و بیم‌شان به خاطر آشکار شدن این بیماری و شرمی که از آن دارند رنج بیشتر دارند.

به گفته محققان انواع شرم مردم ممکن نسبت به هر منطقه فرق داشته باشد. در برخی کشورها، بیان وضعیت روانی، یک شرم فرهنگی است و در برخی کشورها می‌تواند بر زنده‌گی فرد تاثیر بگذارد. افغانستان از جمله کشورهاییست که بیان مریضی روانی شرم‌پنداشته میشود. به امید روزی که عوامل تکالیف روانی در افغانستان عزیز مرفوع شود و توانایی‌ها غرض‌تداوی این بیماری افزون گردد.

منابع:

- صفحه اینترنتی سازمان صحتی جهان World Health Organization
- صفحه صندوق نجات کودکان Save the Children Fund

روز بین المللی خوراکه (World Food Day)

16 اکتوبر 2023

روز بین المللی خوراک امسال تحت شعار (آب زنده گیست، آب خوراک است) برگزار میشود. آب در حیات و اقتصاد جهان نقش مهم دارد، بدون آب نه حیات است و نه چرخهای اقتصادی به حرکت می افتند. بیش از 50 فیصد از بدن ما را آب تشکیل می دهد و حدود 71 فیصد از سطح زمین را آب پوشش می دهد، پس بی مناسبت نخواهد بود که شعار امسال روز جهانی خوراکه معطوف بر آب است.

روز جهانی خوراک هر سال در 16 اکتوبر مصادف با 24 میزان جشن گرفته می شود. همه ما برای تحقق بخشیدن به چشم انداز جهانی بدون گرسنگی و سوی تغذیه نقش داریم. ما می توانیم انتخاب های خوراکی سالم داشته باشیم و سهم خود را برای کاهش ضایعات مواد خوراکی انجام دهیم. علاوه بر این، دولت ها، شرکت ها و سازمان ها می توانند دانش خود را به اشتراک بگذارند و از سیستم های خوراکی و معیشت پایدار و انعطاف پذیر حمایت کنند. ما با هم می توانیم جهان خود را رشد، سیرو حفظ کنیم.

وضعیت خوراک و آب در افغانستان چگونه است؟

افغانستان سر زمین نیست کوهستانی دارای مناطق گرمسیر و معتدل که آب در آن واقعاً حیثیت خوراک را دارد.

زراعت بیش از یک بر سوم از اقتصاد افغانستان را تشکیل می دهد و حدود سه چهارم نفوس این کشور در مشاغل وابسته به زراعت فعال هستند. از دیگر سو 85 درصد مواد خوراکی افغانستان از بخش زراعت سنتی تأمین می شود، که دلیل رشد زراعت نیز آب میباشد.

پس میتوان اذعان داشت که آب در افغانستان هم خوراک است و هم زنده گیست! با توانمندسازی دریای هلمند و ساخت و ساز کانال قوش تپیه، امنیت خوراکی و انسجام اجتماعی در این کشور هزار زخم افزایش یافته و یک امید واری است.

اما... این همه ایجاب استقرار یک اداره و حکومت قانونمدار را مینماید که از یک طرف از نگاه تخصصی توانایی بهره برداری از آب و خاک این وطن حاصلخیز را داشته باشد و از سوی دیگر هدف زمامداران رفاه عامه و تامین عدالت اجتماعی باشد.

موجودیت منابع آبی در افغانستان یعنی رسیدن به منابع خوراکی بیشتر و باکیفیت تر است. امید است مردم رنج دیده افغانستان که با شکم گرسنه در کنار آبهای دست نارس و معادن سرشار زیر زمینی خوابیده اند، بیدار شوند و بتوانند با ایجاد سیستم متکی بر قانون مدنی سوی جامعه رفاه اجتماعی گام بردارند.

منبع:

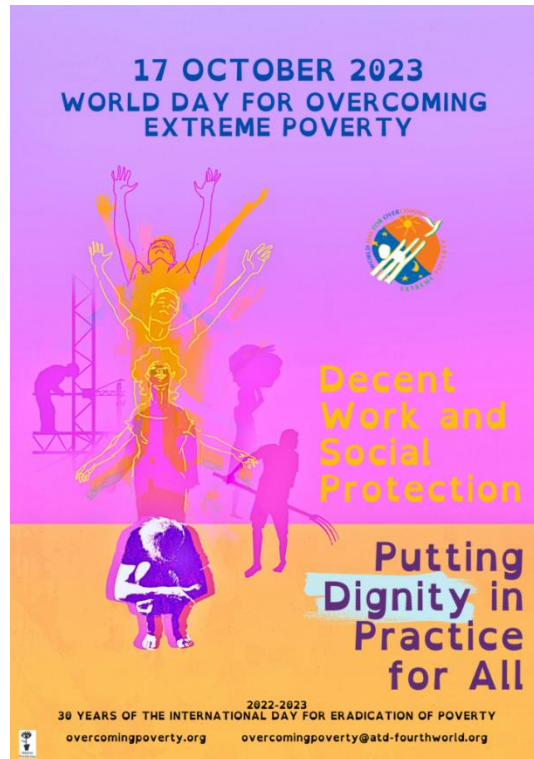
وبسایت رسمی سازمان خوراکه و زراعت ملل متحد به زبان انگلیسی
Food and Agriculture Organization of the United Nation

روز بین المللی ریشه کنی فقر

International Day for the Eradication of Poverty

روز جهانی ریشه کنی فقر امسال هفدهم اکتوبر 2023 از سوی سازمان ملل متحد تحت عنوان { کارشایسته و حمایت اجتماعی- رعایت کرامت برای همه } برگزار میشود.

سابقه برگزاری روز جهانی مبارزه با فقر به سال 1987 با گردهمایی حدود 100 هزار نفر در رابطه به حقوق و آزادی بشر در میدان {تروکادرو- پاریس} که محل امضای اعلامیه جهانی حقوق بشر در سال 1948 بود برمیگردد.

بر مبنای گردهمایی پاریس و صحنه سازمان ملل متحد فلسفه این روز چنین است: "هر جا که مردان و زنان محکوم به فقر شدید باشند، حقوق بشر نقض می شود. وظیفه رسمی و انسانی ما است که به این حقوق احترام بگذاریم."

به گفته امروز سازمان ملل متحد: تقریباً 700 میلیون نفر در جهان در فقر شدید بسر میبرند. این سازمان به مناسبت روز جهانی ریشه کنی فقر خواستار دسترسی همگانی به کار مناسب و حمایت اجتماعی به عنوان ابزاری برای حفظ کرامت انسانی برای همه شده است.

و...اما وضعیت در افغانستان:

بادریغ که افغانستان در صدر کشورهای فقیر قرار دارد.

به گفته منابع سازمان ملل متحد 34 میلیون تن در افغانستان در فقر به سر می‌برند.

عبدالله الدردری، نماینده برنامه توسعه پی سازمان ملل (UNDP) در افغانستان گفته است: "در صورتی که کمک‌های خارجی در سال روان کاهش یابد، افغانستان ممکن از لبه صخره به پرتگاه سقوط کند." بر اساس معلومات برنامه توسعه پی ملل متحد از زمان تسلط دوباره طالبان بر قدرت در تابستان سال 2021، اقتصاد این کشور 20 درصد ضعیف تر شده است. همزمان شمار افراد نیازمند از 19 میلیون به 34 میلیون نفر افزایش یافته است.

وضع محدودیت بر آزادی زنان و دختران بهبود این وضعیت را در عمل مشکل ساخته است. دختران بالاتر از صنف ششم وهم چنان دختران پوهنتون ها اجازه ندارند که دیگر به تعلیم و تحصیل خود ادامه دهند.

کانی ویگناجارا، مدیر بخش آسیا و پسیفیک برنامه توسعه پی سازمان ملل متحد گفته است: «بدون شرکت فعالانه زنان افغان در عرصه اقتصاد و زنده گی اجتماعی هیچ پیشرفت پایداری وجود نخواهد داشت.»

منبع: وبسایت ملل متحد معطوف به روز جهانی ریشه کنی فقر [/https://www.un.org/en](https://www.un.org/en)

روز ملل متحد United Nations Day

روز ملل متحد در سراسر جهان با همایشها، گفتگوها و نمایشگاه‌هایی دربارهٔ دستاوردها و اهداف سازمان ملل همراه است. این سازمان جهانی در 24 اکتوبر سال 1945 بنیان‌گذاری شد.

ملل متحد در یک نگاه:

سازمان ملل متحد چهار هدف دارد:

- حفظ صلح و امنیت بین‌المللی،
- توسعه روابط دوستانه میان ملل،
- همکاری در حل مشکلات بین‌المللی و ترویج احترام به حقوق بشر و
- بودن مرکزی برای هماهنگ کردن اقدامات ملت‌ها.

بیش از 30 سازمان وابسته، به همکاری در این راستا مشغولند. آنها در مجموع با عنوان نظام ملل متحد شناخته شده‌اند، و همگی در زمینه‌های خاص خود به کار می‌پردازند. در سازمان ملل متحد، تمام کشورهای عضو از بزرگ و کوچک، غنی و فقیر، با دیدگاه‌های سیاسی و نظام‌های اجتماعی مختلف، از حق اظهار نظر و رای در تصمیم‌گیری‌های مجمع عمومی برخوردارند.

سازمان ملل متحد و نقش آن در افغانستان

افغانستان در تاریخ 19 نوامبر 1946، به عنوان دولت شاهی افغانستان به‌گونه رسمی به ملل متحد پیوست. افغانستان به عنوان یکی از نخستین اعضای ملل متحد، در سازمان جهانی از طریق فرهنگ متنوع و منحصر به فرد خود، مشارکت داشته است. در سال‌های بعد تا کنون علایق سیاسی و بخصوص اهداف توسعه‌یابنده که یک فراخوان جهانی برای اقدام برای پایان دادن به فقر، حفاظت از محیط زیست و آب و هوای زمین است اهدافی‌اند که دلیل حضور سازمان ملل متحد در افغانستان می‌باشد.

روز جهانی مبارزه با تغییرات اقلیمی International Day Against Climate Change

سازمان ملل متحد 24 اکتوبر هر سال را به عنوان روز جهانی تغییرات اقلیمی تعیین کرده است. تغییر اقلیم (Climate change) به معنی هر تغییر مشخص در مورد وضعیت آب و هوا است که در طولانی مدت در یک منطقه خاص یا برای کل اقلیم جهان رخ میدهد. دانشمندان موضوع تغییر اقلیم یا گرم شدن جهانی کره زمین را یکی از ده خطر اصلی برای حیات انسان دانسته اند.

تغییر اقلیم میتواند باعث وقوع طوفان ها و افزایش سطح آب دریا ها، وقوع سیلاب ها شود. که در مناطق مختلف متفاوت میباشد. تغییر اقلیم می تواند منجر به تغییر شرایط محیط زیست و از آنجایکه حیات وحش نمی تواند خود را به سرعت با این تغییرات سازگار سازد، بسیاری از حیوانات از بین میروند.

برخی از دانشمندان، افزایش توفان ها و گردبادهای سهمگین را یکی از نتایج گرم شدن کره زمین پیش بینی نموده اند.

چنانچه بابا وانگا بلغاریایی طوفان خورشیدی قوی را که آب و هوا را در سال 2023 تغییر میدهد. پیشگویی کرده بود، که امروز ما شاید تحقق آن هستیم.

و... اما ... وضعیت اقلیمی در افغانستان چگونه است؟

کره زمین تنها یک اتموسفیر دارد، بنا بر این تاثیرات تغییر اقلیم از مرزهای سیاسی فراتر میروند. افغانستان یکی از کشورهای کمترین انتشارکننده گازهای کاربن دای اکساید در جهان است، زیرا فابریکه های تولیدی و کارخانه ها کمتر به مشاهده میرسد ، زیرا کشور ما بیشتر زراعتی میباشد، اما در میان ده ویا هفت کشوری قرار می گیرد که بیشترین آسیب پذیری در برابر تغییر اقلیم را دارند. تاثیر این بحران در افزایش خشکسالی ها که باعث گرسنگی ، فقر و تنگدستی شده ، روز افزون است..

کاهش بارنده گی همیشه مشکل زا بوده است. گاهی سیلاب های مدهش، طوفان ها و زلزله ها ویرانگر مانند: زلزله های ولایت های پکتیا، بدخشان و هرات که سراسیمه گی عمومی و تلفات جانی و مالی را بار آورده.

اما حکومت های افغانستان از سابق تا امروز با برگزاری همایش ها به مناسبت هفته جهانی مبارزه با تغییرات اقلیمی خواسته اند تا توجه جهانی را معطوف دارند. ولی خود شان هیچ نوع فعالیت در مورد نه داشته اند.

چنانچه چند روز قبل شماری از سران طالبان در کابل از جامعه جهانی خواستند که دور از ملحوظات سیاسی دریپه بود وضعیت اقلیمی افغانستان همکاری نمایند. آنها در حالی چنین کمکی را مطالبه مینمایند که بعد از حاکمیت دوباره شان زلزله های مدهش و سیلاب های ویرانگر جان هزاران تن را به کام مرگ فرو برده است. اما جانب دیگر قضیه در آنست که طالبان خود در برابر موسسات کمک رسان با منع کار زنان در این موسسات باعث توقف فعالیت پروژه های مبارزه با تغییر اقلیمی شده اند

منابع:

- سایت تغییر انرژی **The Energy of change**

- دتاند وب پانه دپشتو خبرونه

- دانشنامه آزاد

هفته "خلع سلاح" و بی‌توجهی قدرت‌های جهان به خواست صلح‌طلبانه

Disarmament Week

همه ساله از 24 تا 30 اکتوبر به عنوان هفته جهانی خلع سلاح گرامی داشت بعمل می‌آید ، بی شک ایجاد جهان عاری از سلاحهای مختلف از جمله آرزوهای بشر امروزی است، جهان که در آن نشان از جنگ و کشتار و نمودی از سلاحهای مخرب نباشد . البته سازمان ملل متحد در این راستا تنها به توصیه برای کشورهای برهم زننده صلح جهان بسنده نمی کند، به همین منظور شورای امنیت سازمان ملل متحد به اساس ماده 39 منشور این سازمان وجود هرگونه تهدید علیه صلح ، نقض صلح و تجاوز را احراز و به کشور های برهم زننده صلح جهانی توصیه می کند ، هرگاه توصیه کفایت نکند به اساس مواد 41 و 42 منشور دست به محاصره اقتصادی می زند و اجازه اقدام و توسل به زور را شاید صادر نماید.

امروز کشورهای متمدن به خصوص ایالات متحده امریکا، روسیه فدراتیف، فرانسه، آلمان و چین، که خود را داعیه دار خلع سلاح جهانی مینامند. در پنجسال اخیر 75 فیصد صادرات اسلحه را بعهده داشته اند و بیشترین مقدار سلاح را در سطح جهان تولید کرده اند. در جهانی که با سلاح های کشتار جمعی، سلاح های متعارف و جنگ سایبری نوظهور تهدید میشود، آنتونیو گوترش Antonio Guterres، منشی عمومی سازمان ملل متحد، دستور کار جدیدی را برای خلع سلاح جهت نجات بشریت و تامین امنیت آینده مشترک ما در وبسایت این سازمان تحت عنوان هفته خلع سلاح ارایه داشت

و...اما....حقیقت درکجاست؟

طوری که در بالا گفتیم کشورهای پیشرفته جهان که خود عضو شورای امنیت ملل متحد بوده و در تصویب منع تولید سلاح رای میدهند در عمل خود ناقض اصولی میباشند که ادعای پیشگامی آنرا دارند.

بی توجهی قدرت های بزرگ به خواست صلح طلبانه مردمان جهان عواقبی بد تر از درگیری های سودان، جنگ طولانی افغانستان، جنگ عراق، جنگ داخلی سوریه، منازعه ترکیه با کرد ها، منازعه ارمنستان و جمهوری آذربایجان، مداخله نظامی روسیه در اوکراین و اخیراً جنگ گروه افراطی حماس و اردوی صیهونیست اسراییل که دو منازعه اخیر هنوز ادامه دارد. نخواهد داشت.

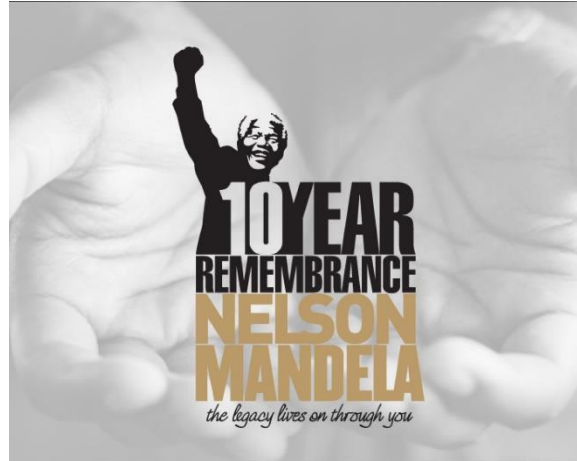
منابع:

- وبسایت ملل متحد Disarmament Week :
- دانشنامه آزاد- فهرست درگیری های مسلحانه جهان
- دویچله بخش سیاست

روز بین المللی نلسن ماندیلا Nelson Mandela International Day

July 18

در نوامبر 2009 مجمع عمومی سازمان ملل متحد، 18 جولای، روز تولد نلسن ماندیلا رئیس جمهور سابق آفریقای جنوبی و برنده جایزه صلح نوبل را به پاس خدمات وی در رواج فرهنگ صلح، روز جهانی "نلسن ماندیلا" اعلام کرد.
"نلسن ماندیلا" (زاده 18 جولای 1918- درگذشته 5 دسمبر 2013) است. نلسن ماندیلا نخستین رئیس جمهور آفریقای جنوبی که در انتخابات دموکراتیک عمومی برگزیده شد. وی پیش از ریاست جمهوری از فعالان برجسته مخالف آپارتاید در آفریقای جنوبی و رهبر کنگره ملی آفریقا بود.

منبع:

صفحه روز بین المللی ماندیلا UN-Nelson Mandela International Day

روز بین المللی محصلان

International Students' Day

"روز مبارزه برای آزادی و دموکراسی"

امروز هفدهم ماه نوامبر سال 2023 هشتاد و چهار سال از روزی میگذرد که در سال 1939 در جمهوری چک بعد از سرکوب جنبش اعتراضی محصلان به نام روز محصلان یاد شد و سپس جمهوری های چک و سلوواکی کشورهای ایند که روز محصلان را رسماً به عنوان یک تعطیل برگزار می نمایند، اما در اکثر کشور های حامی دموکراسی و آزادی از این روز تجلیل میشود. چنانچه در دوره جمهوریت گذشته افغانستان نیز از این روز در موسسات تعلیمی و تحصیلی یاد میشود. به نقل از صفحه روز های سال Days of the Year امسال این روز تحت عنوان { در رویداد های تحصیلی شرکت کنید، برگزار میشود: با محصلان دیگر صحبت کنید و به شکل دهی آینده تعلیم و تربیه درجهان بالقوه کمک نماید}

نگاهی به تاریخچه مختصر روز بین المللی محصلان

ماجرای روز جهانی محصل دقیقاً از آنجا آغاز شد که ژان اوپلتال محصل 24 ساله فاکولته دوا سازی یا فارمسی پوهنتون چارلز پراگ در راه پیمایی ضد نازیسم محصلان در 28 اکتوبر 1339 توسط نیروهای نظامی به شدت مجروح شد و پس از گذشت دو هفته بر اثر جراحات وارده در 11 نوامبر جان باخت. مراسم خاکسپاری وی که در 15 نوامبر برگزار شد، خود به تظاهرات ضد فاشیستی دیگری بدل شد. به همین خاطر کنستانتین نورات نماینده نازیها در پراگ برای پایان دادن به این تظاهرات دستور حمله به لیلیه محصلان و بازداشت رهبران آنها را صادر کرد. نظامیان با حمله به لیلیه محصلان 1200 محصل را بازداشت و به زندان نازیها منتقل کرد. 9 نفر از رهبران محصلان را نیز بلافاصله اعدام کردند.

این گونه شد که روز 17 نوامبر در تاریخ جهان به عنوان روز جهانی محصل نام گرفت. روزی که در آن محصلان بی‌گناه بدست نیروهای نازی به خاک و خون کشیده شدند. محصلان سراسر جهان پس از این واقعه در گردهمایی خویش در مجمع جهانی محصلان در سال 1941 در لندن این روز را به‌عنوان روز جهانی محصل نام نهادند و از آن روز هر سال، در اعتراض به خشونت علیه محصلان در پوهنتون‌های بیشتر کشورهای جهان مراسمی برپا می‌شود. البته این روز در بسیاری از کشورها که خود حکومتی خودکامه و دیکتاتورگونه دارند به رسمیت شناخته نشده است و هرگونه رفتاری در این راستا بشدت سرکوب می‌شود. در برخی کشورها موازی با این روز و به نوعی تقابل با آن، روز دیگری را به‌عنوان روز دانشجو اعلام کرده‌اند تا آن را براساس اهداف و ارزش‌های خود تطبیق دهند.

ارمغان روز محصلان برای جمهوری چک

حرکت 17 نوامبر 1989 محصلان در پراگ منجر به شکل‌گیری انقلاب مخملین پراگ و سرنگونی حزب حاکم سوسیالیست شد، به‌همین دلیل 17 نوامبر در چک روز آزادی و دموکراسی نام گرفته است. در اکثر کشورها جنبش‌های مشابه محصلان مانند جنبش سوم عقرب 1343 مطابق 1964 محصلان و شاگردان در افغانستان صورت گرفته است. که شیرازه نظام‌ها را تغییر داده و یا راه را برای تحول مساعد ساخته است. این نکته نشان می‌دهد که محصلان همواره بیشترین تاثیرگذاری را نیز در هدایت و شدت این جریان‌ها داشته‌اند.

اروپا و سایر نقاط جهان

هفته نوامبر روزی برای بزرگداشت و وسیله بی برای فعالیت محصلی است. در این روز برجسته‌ترین سازمان‌ها و اتحادیه‌های محصلان در اروپا و دیگر قاره‌ها از طریق فعالیت‌های مختلف به هدف بهبود تحصیلات عالی آگاهی از حقوق و نیازهای دانشجویان را افزایش می‌دهند.

در افغانستان

اما بادریغ که در افغانستان امروزی وضعیت دگرگون بوده همه چیز از پشت پنجره رویاهایش تغیر کرده، امیدها رخت بسته‌اند، هدف‌ها نیست شده‌اند، انگیزه با یأس جا بدل کرده، خوشی‌ها پرواز کرده و غم و حرمان دوری از تحصیل گلیمش را پهن‌تر گسترانیده است. در حال حاضر دختران بالاتر از صنف ششم نمی‌توانند به مکتب بروند. در پوهنتون‌ها شیوه‌های تحصیلی طالبان مانند: تفکیک جنسیتی و مقررات سخت بر دختران، تغییر و تعدیل عقب‌گرایانه و دین زده نصاب تعلیمی، در حال تطبیق است و محدودیت‌هایی علیه دانشجویان دختر وضع شده است. که این همه منتج به فرار مغزها و هم انصراف از تحصیلات عالی شده است. به امید روزی که عقل سلیم بر شئون حیات تعلیمی و تحصیلی افغانستان مستولی گردد.

منابع:

- صفحه سکالرشپ (بورس تحصیلی) برای افغانستان
- International Students' Day صفحه روز جهانی محصلان
- Days of the year یا روزهای سال

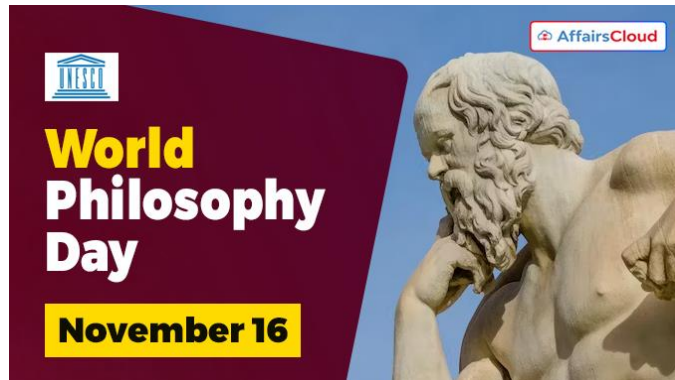
روز بین المللی فلسفه

"World Philosophy Day Philosophical Reflection meaning"

بازتاب فلسفی

روز بین المللی فلسفه طبق اعلام سازمان یونسکو هر سال در سومین پنجشنبه ماه نوامبر به هدف برجسته کردن نقش فلسفه در توسعه اندیشه بشری برگزار می شود.

عنوان امسال آن تحت نام معنی بازتاب فلسفی "Philosophical Reflection meaning" برگزار میشود

روز جهانی فلسفه توسط سازمان یونسکو نامگذاری و به تاریخ 21 نوامبر 2002 برای بار اول از آن بزرگداشت بعمل آمد. یونسکو به عنوان مالک روز جهانی فلسفه محسوب نمی شود، بلکه این سازمان فقط رهبری این روز را به عهده دارد، در حقیقت این روز متعلق به همه کسانی است که به فلسفه اهمیت می دهند.

فلسفه چیست؟

انسان به عنوان تنها موجود متفکر با قوه تفکر و خرد خود سعی دارد تا به کشف حقایق درباره هستی، آگاهی حاصل نموده و اینکه جهان هستی از چه چیز به وجود آمده است؟ بپردازد. برای درک و یافتن پاسخ این پرسش ها، اندیشمندان از آموزش به نام فلسفه بهره میبرند. فلسفه، انسان ها را به اندیشیدن مستقل و بدون تعصب و تفاهم متقابل و صلح دوستی فرا میخواند.

اهداف نامگذاری روز جهانی فلسفه چیست؟

یونسکو سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی ملل متحد است که بعضی از اهداف نامگذاری این روز را به شرح زیر عنوان کرده است:

- توجه به نقش مهم فلسفه برای ایجاد رفاه انسانی، پیشبرد و ترویج صلح در جامعه
- تأکید بر اهمیت جهانی شدن آموزش فلسفه برای نسل های آینده
- تحقیق و مطالعه در مورد مسایل مهم معاصر برای پاسخگویی به مشکلات روز
- بالا بردن سطح آگاهی عمومی و برجسته کردن نقش فلسفه در توسعه اندیشه انسان ها
- استفاده منتقدانه از فلسفه در تحلیل مشکلات ناشی از تاثیر جهانی شدن یا ورود به مدرنیته
- امیدوارم که نسل های جوان افغان نیز بتوانند که در این راستا به فلسفه و دانش فلسفی رو آورد، تا اندیشه ورزی در بین جامعه و اجتماع ما رشد، تا بتوانیم خود به اندیشه ورزی مسایل جهانی بپردازیم...

منابع:

- ترجمه از سایت فلسفه به زبان هالندی

- صفحه یونسکو

یادداشت روز یکصد و سی سال از معاهده نام نهاد دیورند میگذرد

این خط تحمیلی در 12 اکتوبر 1893 مطابق 21 عقرب سال 1272 در زمان امیر عبدالرحمن خان بین افغانستان و هند بریتانیایی به وساطت مورتیمر دیورند تعیین شد. مردم افغانستان از همان روز این خط را تحمیلی دانسته و نپذیرفته اند. چون هیچ نوع سندی مبنی بر امضاء امیر در آن وجود ندارد. بعد از عبدالرحمن خان حاکمان افغانستان اکثراً مخالف به رسمیت شناختن سرحد دیورند بودند. از دیر باز مردم در دو طرف خط آزادانه و بدون ویزه می توانستند رفت و آمد نمایند، اما با امضای قراردادهایی که در زمان حامد کرزی و اشرف غنی با پاکستان امضا شد. پاکستان با حمایت سازمان ملل متحد و امریکا برای کنترل عبور و مرور در این سرحد سیم خاردار و دروازه کشیده و افراد فقط می توانند با داشتن ویزه از خط عبور کنند. این خط تحمیلی تا به حال موجب اختلاف بین افغانستان و پاکستان شده است. دولت اسلام آباد خط دیورند را به عنوان سرحد بین المللی بین دو کشور به رسمیت می شناسند. این خط در واقع پشتونهای دو طرف را از هم جدا کرده است. نظر به معلومات نشنل جغرافیا که تحت عنوان The Durand Line نشر شده افغانستان در اثر این معاهده حداقل 103 هزار کیلومتر مربع خاک خود را از دست داده است.

این خط تحمیلی تاریخ پر فراز و نشیب دارد، شماری از رهبران افغانستان مانده شاه امان الله نسبت کسب استقلال و شماری بنابر مصلحتهای دیگر یا این خط را شناخته اند و یا در باره آن سکوت نموده اند، اما تحت تاثیر این خط افغانستان تنها کشوری بود که در سال 1947 به عضویت پاکستان در سازمان ملل متحد رأی منفی داد. برخی رهبران افغانستان مانند سردار محمد داود خان بنابر موجودیت چنین خط تحمیلی روابط سیاسی میان افغانستان و پاکستان را در سال 1961 قطع نمود و افغانستان در آستانه جنگ با پاکستان قرار گرفت. مگر داوودخان در اواخر صدارت خود به این نتیجه رسید که با سرد بودن رابطه با پاکستان نمی توان به نتیجه پی رسید به همین دلیل به دنبال احیا روابط میان افغانستان و پاکستان از طریق تبادل سفیر و لغو انسداد سرحدات مسیر گفتگوها را بار دیگر باز نمود.

بعد از آن تمامی رئیسان جمهور افغانستان این سرحد را به رسمیت نشناختند. کشور هند به دلیل رابطه سردی که با پاکستان داشت و دارد همواره از افغانستان و مخصوصاً مسئله مرز دیورند حمایت کرده است.

سازمان ملل متحد خط دیورند را به عنوان خط سرحدی میان افغانستان و پاکستان به رسمیت می شناسد.

بسیاری از رهبران پشتون در پاکستان کشور پاکستان را به عنوان کشور خود میگویند، عده دیگری از رهبران پشتو زبان نیز که خواستار تجزیه طلبی از پاکستان و تشکیل کشور به نام پشتونستان اند، هیچگاه به دنبال الحاق با کشور افغانستان نبودند.

در سال 2018 مقامات پاکستانی اعلام کردند که تمامی 2400 کیلومتر سرحد دیورند را حصار کشی کرده و مجموعاً 338 پُسته امنیتی و برج نظارتی در امتداد سرحد میان افغانستان و پاکستان احداث خواهند کرد. مقامات افغان در آن زمان حصار کشی خط مرزی دیورند را خارج از صلاحیت اسلام آباد خوانده و با این تصمیم مخالفت کرده بودند. اما پاکستان مرحله اول را تکمیل و کار بعدی آن ادامه خواهد داشت.

اختلاف بر سر خط تحمیلی دیورند از مهمترین اختلافات افغانستان و پاکستان می باشد که از سال ها بدینسو لاینحل باقی مانده است.

افغان ها معتقدند خط دیورند که در سال 1893 احداث شد، حاصل اقدام یک شهروند انگلیسی به نام «مورتیمور دیورند» است که بخش وسیعی از خاک افغانستان را با این خط جدا کرده و موجب اختلافات سرحدی امروزی میان پاکستان و افغانستان شده است و همچنان گفته شده چون بیشتر از صد سال از معاهده میگذرد، افغانها حق دارند که خواهان لغو آن شوند.

این کار مستلزم آنست که حاکمان افغانستان در قدم نخست بریتانیا را که طرف اصلی معامله در معضله خبط سیاسی معروف به دیورند میباشد را طرف قرار دهند و سپس این قضیه را با گرفتن وکلای قانونی به محاکمه ذیصلاح بین المللی بکشانند.

زیرا با حلوا- حلوا گفتن دهن شیرین نمی شود، مگر افغانستان زمانی قادر به چنین اقدام خواهد بود که اداره این کشور بدست یک حکومت مقتدر و قانون مدار باشد.

به امید چنان روزی که باشنده گان دوطرف خط تحمیلی دیورند تعیین سرنوشت سیاسی شوند.

منابع:

-دانشنامه آزاد

-مروری کوتاهی بر تاریخ افغانستان و قضیه پشتونستان {نویسنده: جنرال عتیق پاخون}

-نشیل جغرافیک

روز بین المللی اطفال World Children's Day

روز بین المللی اطفال به تاریخ 20 نوامبر سال 2020 از طرف سازمان ملل متحد به رسمیت شناخته شد و طبق اعلام صفحه رسمی " روز بین المللی اطفال " این روز امسال تحت عنوان " هر حقی برای هر کودک " For every child, every right در نقاط مختلف جهان برگزار میشود. اطفال آسیب پذیرترین کتگور در هر جامعه بی هستند، بنابراین نباید از نیازهای آنها به ساده گی عبور کرد. روز طفل در سراسر جهان انگیزه پی برای توجه به حقوق اطفال است. کشورهای جهان بنا بر سنت و فرهنگ خود روز طفل را به گونه های مختلف برگزار می کنند.

هدف چیست؟

روز بین المللی اطفال تنها برای جشن گرفتن و شادی اطفال نیست، بلکه هدف از نامگذاری و برنامه های آن آگاهی بخشی به کسانی است که در سراسر جهان خشونت را در قالب سوء استفاده، استثمار و تبعیض تجربه کرده اند یا آن را به وجود آورده اند. در برخی کشورها اطفال به عنوان کارگر مورد استفاده قرار می گیرند یا مشغول درگیری های مسلحانه و زنده گی در جاده ها هستند. در حال حاضر، بیشتر از 153 میلیون کودک بین 5 تا 14 سال وجود دارند که مجبور به کار کردن هستند. یونیسف اعلام کرد که تنها با اختصاص پنج دالر برای هر طفل می توان جان 90 درصد از اطفالی را که سالانه می میرند، نجات داد و برای بهبود چشمگیر زنده گی اطفال جهان سوم کافی است که فقط مبلغ 6 هفته بودجه تسلیحاتی جهان ریزرف و مصرف بهبود حیات اطفال جهان شود.

روز بین المللی اطفال و اطفال افغانستان:

در افغانستان هزاران کودک دختر از رفتن به مکتب باز مانده و همچنان اطفال زیادپسر و دختر با فقر و گرسنگی روبرو بوده و در سرک‌ها مشغول گدایی و یا کارهای شاقه هستند.

دختران خورد سال در آرزوهایشان میگویند که میخواهند معلم، داکتر و فضا نورد شوند تا به جهان نشان دهند که دختران افغان استعداد سرشار دارند، اما: فعلاً که مکتب ما بسته شده، درس خوانده نمی‌توانم و به این آرمان خود هم رسیده نمی‌توانم. آنها از حکومت می‌خواهند که زمینه‌ی تعلیم و تربیه را برای شان فراهم کرده و بگذارند که آنها به کشورشان مصدر خدمتی شوند.

با این حال مسئولان وزارت کار و امور اجتماعی از جمع آوری و رسیدگی به اطفال کارگر و گدا از روی سرک سخن می‌زنند.

قابل یاددہانی است که در برخی از کشورهای جهان به خصوص در افغانستان، کودکان زیادی مشغول کارهای شاق، زنده گی در سرک‌ها و در معرض خطرهای گوناگون قرار دارند.

ارقام جدیدی از این کودکان در افغانستان در دست نیست، اما به استناد هفته نامه کلید وزارت کار و امور اجتماعی در اوایل سال 1400 خورشیدی اعلام کرده بود که بیش از 5 میلیون کودک در معرض قرار دارند.

هرچند افغانستان کنوانسیون حقوق اطفال را امضا کرده است، اما اطفال در این کشور با شرایط دشواری روبرو اند و بیش‌تر شان به کمبود غذایی دچار اند و شماری زیادی هم از امکانات صحتی و تعلیمی محروم اند.

به امید روزی که طفل و بزرگسال افغانستان چه دختر و پسر و یا مرد و زن در سایه حاکمیت قانون و آسایش مادی و معنوی بسر ببرند.

منابع:

- صفحه رسمی ملل متحد مربوط روز جهانی اطفال - World Children's Day
- هفته نامه کلید (کابل - افغانستان)

145 سال از جنگ دوم افغان – انگلیس میگذرد! علل شکست نیروی افغانها و پیشرفت انگلیس ها چه بود؟

21 نوامبر 2023 مصادف به 30 عقرب 1402 یاد آور خاطره ماندگار رشادت مدافعان سرحدی افغان میباشد که چگونه قوای پانزده هزار نفری انگلیس را با قوت چهارهزار نفری متوقف ساختند ، اما در اثر خیانت شماری از ملکان جیره خور راههای احاطه قلعه مستحکم علی مسجد در دره خیبر به انگلیسها نشان داده شد که آنها از عقب قلعه را احاطه کردند، سربازان افغان ناچار فرار وانگلیسها قلعه را اشغال کردند.

بعد از آن جنگ از سه استقامت پشاور، دره خیبر، کابل – دره کرم، پکتیا وکابل- کویته، دره بولان وکندهار ادامه یافت. در همه جبهات مقاومت شدید دربرابر قوای نابرابر انگلیس توسط اردوی نامنظم افغان تا ماه جنوری سال 1879 در جبهه کندهار و تا سال 1880 در سایر جبهات در زمان فرمانروایی امیر شیرعلی خان بارکزایی ، پسر امیر دوست محمدخان به وقوع پیوست. در نتیجه انگلیسها به سرعت میدان را بردند و امیر شیرعلی خان را مجبور به فرار ساختند.

این جنگ بخشی از بازی بزرگ میان امپراتوری های انگلیس و روسیه تزاری بود.

علل شکست نیروی افغان در هر سه جبهه چنین ارزیابی شده است:

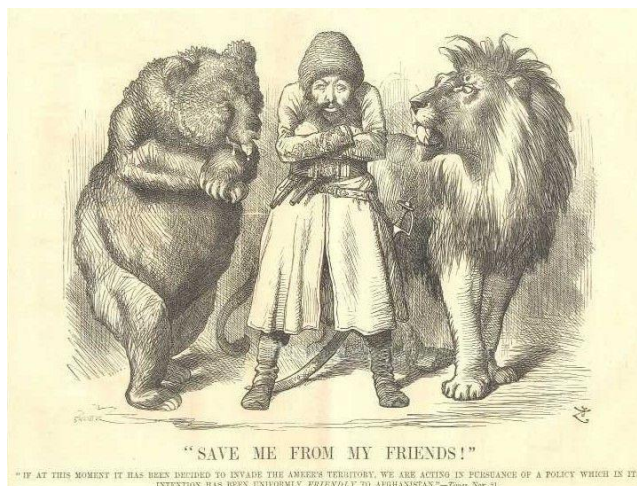
-فرار امیر شیرعلی خان از پایتخت، عدم اتکا به نیروی ملی و بر عکس اتکا و بستن امید به کمک موهومی روس ها.

- عدم موجودیت سیستم سوق و اداره مرکزی و ارتباط دقیق در وجود سرقوماندان قوای مسلح.
- عدم موجودیت هدایات و اوامر محاروبی به نیروی های سرحدی غرض مقابله با تجاوز دشمن.
- فقدان تدابیر عملی غرض ایجاد مواضع تدافعی
- عدم سفر بری نیروهای ملکی و فقدان تشکیل نیروی احتیاط

امیر بدون اجرای تدابیر فوق فرزند نا لایق و دشمن خود محمد یعقوب خان را از بند رها و نایب السطنه کابل تعیین نمود، خود امیر نیز بی خبر از سیاست های جهانی و خصوصاً کشورهای استعماری و امپریالیزم انگلیس و روس به وعده های میان تهی روس ها فریب خورد از کابل به مزار رفت و میخواست از آن جا به تاشکند رفته با نیروی روس دوباره مراجعت کند و روس وانگلیس را در قضیه افغانستان با هم مواجه

سازد، در حالی که روس و انگلیس در عرصه سیاست ید طولانی داشتند و امیر در بین دو نیروی استعماری خورد و خمیر شد و روسها او را نپذیرفتند.
 امیر در فبروری 1879 به عمر 58 ساله گی درعالم نا امیدی چشم از جهان پوشید.
 تجارب تاریخی مانند: جنگ سوم افغان و انگلیس که منتج به استقلال سیاسی افغانستان شد، جنگ و مقاومت افغانها علیه روس ها، جنگ ویتنام و کوریا نشان داد که اگر امیر شیرعلیخان به مقابل تجاوز انگلیس از نیروی ریزرف ملی استفاده میکرد و درکابل باقی می ماند ، انگلیس درسی میگرفت و باز در فکر تسخیر افغانستان نمی افتاد.

سرنوشت محتوم امیر شیرعلیخان نه اول و نه دوم بود، بسا زمامداران کم تجربه و ساده دل افغانستان چندین بار با چنین عکس العمل منفی و خفت بار استعماری ابر قدرت ها مواجه شده اند. آخرین آن سقوط اجباری جمهوریت دوکتور غنی بود که فریب سیاست امریکا و نقش داهیانه انگلیس را خورد.
 امید این سرنوشت برای زمامداران بعدی افغانستان درس عبرت باشد.

منابع:

-مروز کوتاهی بر تاریخ افغانستان (جنرال عتیق پاخون)
 -دانشنامه آزاد

روز بین المللی منع خشونت علیه زنان!

25 نوامبر 2023

International Day for the Elimination of Violence against Women

منع خشونت بدون بهانه

سازمان ملل متحد امسال {2023} روز جهانی منع خشونت علیه زنان را تحت عنوان {اتحاد برای سرمایه گذاری بدون بهانه غرض جلوگیری از خشونت علیه زنان و دختران} نامگذاری و برگزار میکند. آیا تا چه حد ممکن است که کشورها و سازمان های ملی و بین المللی این شعار ملل متحد را پذیرفته و واقعاً بدون بهانه جهت کاهش خشونت علیه زنان و دختران اقدام کنند.

این سوالیست که از سالیان متممادی بدون پاسخ مانده است!

آیا محروم نگهداشتن زنان از مشارکت اجتماعی و سیاسی خشونت علیه زنان نیست؟ خشونت علیه زنان اصطلاحی تخصصی است که برای توصیف کلی کارهای خشونت آمیز علیه زنان استفاده میشود. مجمع عمومی سازمان ملل متحد خشونت علیه زنان را «هرگونه عمل خشونت آمیز به اساس جنسیت که بتواند منجر به آسیب فیزیکی، جسمی یا روانی زنان شود، تعریف کرده است که شامل «تهدید به کارهای اجباری، یا سلب مستبدانه آزادی (چه در اجتماع و چه در زنده گی شخصی و سیاسی)» می شود. شامل ساخته است.

اعلامیه رفع خشونت علیه زنان در سال 1933 بیان می کند که این خشونت ممکن است توسط افرادی از همان جنس، اعضای خانواده، و جامعه (حکومت و مردم) تحمیل شود خشونت علیه زنان انواع گوناگون دارد که از خشونت جنسی، خشونت کلامی، تجاوز، خشونت در مورد جهیزیه، تن فروشی اجباری، بارداری اجباری، ختنه زنان و دختران، خرید و فروش زنان و دختران، خشونت علیه زنان کارمند و مستخدمین زن، خشونت های ناشی از جنگ، خشونت در زندان، تجاوزهای سیستماتیک، خشونت نگاهی و رفتاری، خشونت سیاسی از انواع خشونتی است که بر زنان اعمال می شود.

وضعیت در افغانستان:

بعد از 15 اگست سال 2021 که جمهوریت جایش را به "امارت" گذاشت. ما شاهد خشونت سیاسی و مذهبی علیه زنان میباشیم که در نتیجه آن آزادی زنان در عرصه تعلیم و تربیه حذف شده است و زنان از حق مشارکت سیاسی محروم شده اند. چون چنین محرومیت در چوکات اداری و دولت داری تحقق یافته است بهتر است آن را خشونت علیه زنان کارمند و مستخدمین زن نیز نامید.

حالا بیایید با هم مطالعه نمایم که در 465 روز حاکمیت ایدیالوژیک و مذهبی طالبان بالای زنان افغانستان چه مصایبی نازل شده و در آینده چه انتظار داشت؟

ریچارد بنت، گزارشگر خاص وضعیت حقوق بشر سازمان ملل متحد در افغانستان، ضمن ارایه آخرین گزارش خود در پنجاه و چهارمین نشست شورای حقوق بشر سازمان ملل متحد در ژنیو اظهار داشت: "علی رغم اینکه برخی از زنان افغان دست به اعتصاب غذا زده اند، مقامات فعلی در افغانستان به "سرکوب وحشیانه" خود علیه دختران و زنان افغان ادامه می دهند"

بر اساس گزارش ریچارد بنت، در دو سال و چند ماه گذشته رهبری طالبان بیشتر از (50) فرمان صادر کرده است و ذریعه این فرامین، حق تعلیم و تحصیل و حق کار را از زنان سلب و برای حضور آنان در اجتماع، بازار و شهر و حتی پارکها محدودیت هایی وضع کرده است. ممنوعیت تحصیل دختران ده ساله به بالا، بستن آرایشگاه های زنانه در سراسر افغانستان و موضوعات دیگری هم وجود دارد که راه مشارکت زنان در اجتماع را محدود و حتی مسدود ساخته است،

-وزارت امور زنان لغو شد و جای آنرا وزارت (امر بالمعروف ونهی عن المنکر) گرفت.
-از مشارکت سیاسی واداری زنان در هیئت کابینه و مقام های دولتی انکار شد.
-هنوز بسیاری از مکاتب متوسطه دخترانه بسته است، پوهنتون های دولتی و خصوصی مسدود هستند
و کارکنان زن در اکثر وزارت ها نتوانسته اند به کار خود برگردند.
-در طرزالعملی که از سوی طالبان منتشر شد، نمایش چهره زنان در سریال های تلویزیونی ممنوع شد و
گفته شد زنان مجری باید "حجاب اسلامی" را رعایت کنند.
-در تمام نشستهای مشورتی منطقوی به رعایت "حقوق برابر زنان و دختران برای مشارکت در تمام
جنبه های جامعه افغانستان" تاکید شده است اما تا حال مظاهر بهبود وضعیت مشاهده نمیشود.
تاکنون هیچ کشوری دولت "امارت اسلامی" را به رسمیت نشناخته است.
درچنین وضعیت ناظران ملی و بین المللی می پرسند: که طالبان به کدام مسیر در حرکت هستند؟ مردم
هیچ گونه تغییر مثبت در عرصه رعایت حقوق زنان وحق مشارکت اداری و سیاسی وحق تعلیم و تربیه
زنان را مشاهده نمی نمایند.
در نیم قرن اخیر افغانستان چندین بار شاهد تغییر رژیم ها بوده است. اگر طالبان به همین شکل ادامه
دهند، به ارزش های ملی و بین المللی ارج نگذارند و بخصوص از حق مسلم وانسانی نیم نفوس جامعه (زنان و دختران)
انکار نمایند، بعید نخواهد بود که شاهد فروپاشی یک رژیم دیگر نیز خواهیم بود.
در چنین وضعیت توقع آن که طبق سفارش سازمان ملل متحد بدون بهانه غرض جلوگیری از خشونت
علیه زنان و دختران کار و سرمایه گذاری شود، بعید از امکان به نظر میخورد.
خشونت علیه زنان و دختران افغانستان به هر شکل آن منکوب است.

منابع:

-سایت رسمی ملل متحد **International Day for the Elimination of Violence against Women**
- گزارش ریچارد بنت گزارشگر خاص حقوق بشر برای افغانستان

روز بین المللی همبسته گی با مردم فلسطین

29 نوامبر 2023

International Day of Solidarity with the Palestinian People

29 نوامبر از سوی مجمع عمومی سازمان ملل متحد در سال 1977 غرض جلب توجه جهان به مردم فلسطین نامگذاری شده است.

جنگ خانمانسوز هفتم اکتوبر 2023 که با حملات راکت های شبه نظامی حماس تحت عنوان طوفان الاقصی بر مواضع اسرائیل آغاز یافت، که با پاسخ اسرائیل با عملیات شمشیرهای آهنین مواجه شد، نقطه عطف در فروپاشی روابط میان باریکه غزه و اسرائیل بود. این منازعه موقف سازمان آزادیبخش فلسطین را ضعیف و بجای آن حماس به عنوان مرکز اصلی قدرت در سیاست فلسطین ظهور کرد. هرگاه جنگ ادامه یابد این موضع به جانب حماس لنگر بیشتر خواهد انداخت.

رویداد های اخیر در شرقمیان و جنگ میان فلسطین و اسرائیل که تحلیلگران امریکایی آنرا 11 سپتمبر دوم گفته اند، نشان داد که حماس و اردوی اسرائیل نقش تعیین کننده در وضعیت بعدی خواهند داشت.

این جنگ شکست اطلاعاتی اسرائیل را بر ملا ساخت و جهان را بشگفت زده ساخت. گرچه هر دو طرف بعد از آتش بس چهار روزه از ادامه جنگ سخن میگویند، اما آرای صلح خواه جهان خواهان پایان دادن به منازعه کنونی که نتیجه آن جزء کشتار مردمان ملکی، کودکان، زنان و کهن سالان نخواهد بود میباشند.

از نگاه ما بهترین حمایت از مردمان بیگناه فلسطین آنست که سازمان ملل متحد و سایر قدرت ها و مراجع بین المللی دست بدست هم داده و زمینه برسمیت شناختن دولتهای قانونی فلسطین و اسرائیل را با حفظ سوابق تاریخی این مرزوبوم در شرق میانه مساعد ساخته و به این تراژیدی هفتاد ساله جنگ و کشتار انسانها خاتمه دهند .

در مقطع کنونی راه حل وپایان بخشیدن به این منازعه فقط از تداوم آتش بس و نشستن در میز مذاکره و تفاهم روی شناسایی هر دو طرف میگذرد.

و .. اما ... در کشور بیچاره و بی سرپوش ما که نه وکیل مدافع و نه هم بازخواستگر دارند، چه میگذرد؟ سیل مهاجرین لت کوب شده، بدون سرپناه با اطفال قد و نیم قد، زنان خسته از زنده گی مشقت بار و مردان سرخورده و توهین شده از پاکستان که حامیان مانند امریکا و انگلیس دارند به جبر اخراج شده اند.. که شاید داعیه فلسطین نزد ما کمرنگ جلوه نماید..

چون جگر... جگر است ، دیگر... دیگر است

جنگ، خون ریزی و کشتار انسانهای بیگناه در شرقمیانہ واذیت وآزار مهاجران افغان از سوی پاکستان بس است!

روز بین المللی ایدز World Aids Day

روز بین المللی ایدس از سال 1988 به منظور افزایش بودجه‌ها و افزایش آگاهی، آموزش و مبارزه با تبعیض‌ها به اول دسامبر هر سال اطلاق می‌گردد و هر سال برای این روز، شعار خاصی نیز در نظر گرفته می‌شود. هدف عمده از این کار آنست که به عموم مردم یادآوری شود که HIV از بین نرفته‌است و هنوز کارهای زیادی است که باید انجام شود.

و.....افغانستان

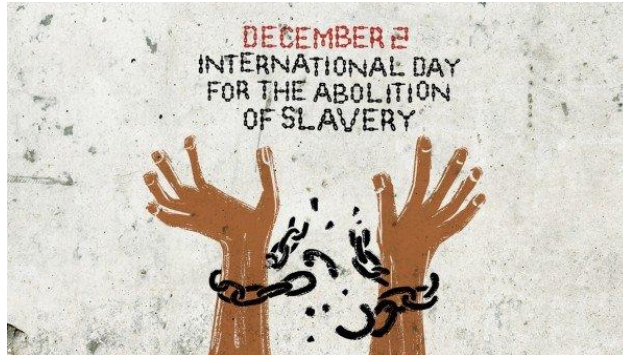
در سال 2023 از این روز توسط وزارت صحت عامه طالبان تجلیل بعمل آمد درسالهای قبل تا 20 هزار نفر به ایدس مصاب بودند.

روز بین المللی لغو برده گی

International Day for the Abolition of Slavery

دوم دسمبر 2023

برده گی چیست ؟

برده بودن، بنده بودن و یا در بند بودن با زور و تهدید و در اختیار یکی دیگر بودن است. هدف آن بهره کشی اقتصادی است و اگر برده کنیزی زیباست در این صورت نه تنها بهره کشی اقتصادی بلکه بهره کشی جنسی نیز انتظار او را میکشد .

برده گی اول در مصر در شهر بابل، آشور، چین و هندوستان پدیدار گشت ولی در یونان و روم به شکل کلاسیک خود تکامل حاصل نمود . از زمان های دور تاکنون برده ها همواره به عنوان اشیا در نظر گرفته می شدند ، به طوری که آن ها را خرید و فروش، تعویض و یا تحفه کرده و یا حتی به عنوان وثیقه بی برای پرداخت قرضه های شان مورد استفاده قرار می دادند .

چگونگی (روز جهانی لغو برده گی) و ظهور برده گی مدرن

روز جهانی لغو برده داری به تاریخ 2 دسمبر سال 1949 با ارایه یک قطعنامه مشهور به کنوانسیون 317 به تصویب مجمع عمومی سازمان ملل متحد رسید. دلیل اصلی امضای این قطعنامه و انتخاب این روز به عنوان نقطه عطف لغو برده داری، تمرکز بر روی ریشه کن کردن شیوه معاصر برده داری مانند قاچاق انسان، استثمار و سوء استفاده جنسی و بدترین شیوه، کار اطفال و همچنین ازدواج اجباری و استفاده از " اطفال منحیث سرباز " در جنگ ها بود.

اما گزارش سازمان های مدافع حقوق کارگران و حقوق کودکان می گویند که میلیون ها انسان در جهان قربانی انواع برده داری هستند.

به اساس آخرین گزارش سازمان بین المللی کار، بیش از 40 میلیون تن در سراسر جهان قربانی برده داری مدرن هستند. اگرچه برده داری مدرن هنوز بصورت قانونی تعریف مشخصی ندارد اما به گفته سازمان بین المللی کار مواردی چون "کار اجباری، ازدواج اجباری، قاچاق و سوء استفاده از انسان" را شامل می شود.

اساساً به گفته سازمان بین المللی کار، موقعیت هایی که در آنها از استثمار انسان حرف می زنیم، همچنان بصورت گسترده در جهان وجود دارد.

مواردی که فرد قربانی، به دلیل تهدید، خشونت، اجبار، فریب و یا سوء استفاده نمی تواند از آن رهایی یابد.

به جز این 40 میلیون تن، موضوع کار و استثمار کودکان هم یکی از نمادهای برده داری مدرن است. در جهان بیش از 150 میلیون کودک کارگر وجود دارد، یعنی از هر ده کودک یکی قربانی استثمار است. بدون شک بزرگترین قربانیان این نوع از برده داری، کودکان و زنان هستند. احصایه ها نشان می دهند که بیش از 4 میلیون زن جوان و نوجوان همه ساله قربانی قاچاق انسان و تن فروشی اجباری می شوند. 99 درصد قربانیان برای اهداف تجاری، زنان را تشکیل می دهند. همچنین نزدیک به 16 میلیون زن در جهان قربانی "ازدواج های اجباری" میشوند.

در مجموع تمام قربانیان برده داری مدرن، اطفال بزرگترین گروه را تشکیل می دهند. از هر 4 قربانی برده داری مدرن، یکی از آنها کودک است.

امروز قربانیان برده برداری مدرن در زمینه های مختلفی مانند خرید و فروش اعضای بدن ، استخراج معدن ، کار در معادن زغال سنگ ، در فابریکه های دوخت لباس ، فولاد ، قهوه و بوره ، و به خصوص در زراعت به کار گرفته می شوند . تولیدات که به این طریق در جهان به وجود می آید. معمولاً به قیمت ارزان در بازار کشورهای صنعتی ثروتمند عرضه می شوند که در این میان بیشترین سود عاید شرکت های بزرگ می شود .

... اما... در افغانستان:

در افغانستان برده داری کلاسیک وجود ندارد ویا از دیدگاه ها پنهان و غایب است، زیرا در عصر شاه امان الله خرید و فروش برده ها رسماً ممنوع اعلام شد. این اقدام در لغو برده داری و مبارزه بر ضد آن اثرگذار بوده است. اما در سالهای بعد توسط فیودالان به شکل دهقان وابسته به زمین در اطراف واکناف افغانستان ظواهر برده گی مشاهده می شد. بعد از سال 1992 شکل دیگر آن که همانا برده های مسلح و جنگی است، روی کار آمد که این وابسته گی قسمماً مجبوری و بعضاً برای کار یابی رواج یافت که تاکنون به نحوی از انحا توسط زورمندان و تفنگ سالاران ادامه دارد. در سالهای جنگ های تنظیمی تاکنون از اسیران جنگی نیز به شکل برده مسلح استفاده شده و میشود. همچنان اسیران جنگی و مستمندان را به کار اجباری ، ازدواج اجباری، نیز وادار ساخته اند.

منابع:

- صفحه رسمی روز بین المللی لغو برده گی سازمان ملل متحد.
- **International Day for the Abolition of Slavery(UN)**
- وبسایت مناسب های میلادی
- گزارش سازمان های مدافع حقوق کارگران و حقوق کودکان افغانستان
- گزارش سازمان بین المللی کار

روز بین المللی معلولان International Day of Disabled Persons 2023

International
Day of
Persons with
Disabilities

3 DECEMBER

سازمان ملل متحد از سال 1992 یک روز سال را تحت عنوان روز بین المللی معلولان تعیین کرده است. هدف از این روز درک و پذیرش افراد دارای معلولیت و کسب معلومات عمومی و تجلیل از دستاوردها و مشارکت های معلولان بوده و میباید.

هدف از نامگذاری روز جهانی معلولان چیست؟

طبق منشور سازمان ملل متحد این روز برخاسته از نیازهای افراد ایست که مانند دیگران با وجود محدودیت های جسمانی باید از امکانات رفاه اجتماعی برخوردار شوند. بدین لحاظ معلولین باید همان حقوق اساسی که سایر هموطنان شان دارند صرف نظر از علت ناتوانی شان داشته باشند. تعداد این افراد به بیش از 500 میلیون تن میرسد.

موارد قابل بررسی و توجه در روز جهانی معلولان:

احترام به جای ترحم:

احترام گذاشتن به یک شخص باعث میشود که او را به عنوان یک فرد بشناسید ولی اگر به یک معلول ترحم کنند او را بعنوان یک شخص ضعیف و ناتوان می شناسند و همین موضوع سبب کاهش اعتماد به نفس او میشود. لذا باید در مقابل آن ها از ترحم کار نگیریم .

استخدام: در استخدام معلولان نباید تبعیض زیادی قایل شد. برعکس دولت ها و سازمان ها باید معلولان را حتی الامکان به کار مناسب وضعیت شان وظیفه بدهد، زیرا درکنار تسهیلاتی که قانون پیش بینی نموده است، این کار حضور معلول را در اجتماع پر رنگ میسازد، که سبب بلند رفتن اعتماد به نفس شان میشود.

کمک رسانی: یکی از امور ضروری برای هر انسانی کمک و همیاری به همدیگر است ولی این کار نباید باعث ایجاد احساس حقارت در فرد مقابل شود و او را مایوس سازد. کسانی که هدفشان از کمک کردن نشان دادن خود به دیگران است و میخواهند احساس فخر فروشی خود را ارضا کنند نباید نام کمک کننده را برای خود انتخاب کنند. منظور از کمک کردن به افراد معلول این نیست که همه کارهایشان را انجام دهید بلکه باید در زمینه آنها توانایی انجام دادنش را ندارند، کمک نماید.

و .. اما ... وضعیت وخیم معلولان در افغانستان چگونه است:

در نتیجه بیش از چهار دهه جنگ در افغانستان حدود بیش از یکنیم میلیون شهروند این کشور یا عضوی از بدن خود را از دست داده یا بینایی و شنوایی شان آسیب دیده است. بسیاری افغانها همچنان به تکلیفهای روانی و افسرده گیهای شدید، ترس و استرس یا تشنجهای پس از (تراوما) گرفتار شده اند. شماری هم با تکلیف ها و معلولیتهایی مبتلا اند که به وضعیت جنگ در این کشور ربطی ندارند. افغانستان بیشترین رقم افراد دارای معلولیت در سطح جهان را دارد.

افراد دارای معلولیت در افغانستان از بحران کنونی به شدت متأثر شده اند. اینکه طالبان ادعا دارند که در برابر این بخش از باشندگان افغانستان ازاعتدال کار میگیرند، تا اکنون کمتر قابل لمس است. فعالیت سازمانهای داخلی و بین المللی برای کمک به افراد دارای معلولیت در افغانستان با محدودیتهایی مواجه شده که روند کمک رسانی را محدود نموده است. فعالان حقوق معلولان و کمک رسانان در افغانستان میگویند بسیاری از معلولان به خاطر بیکاری و مشکلات معیشتی خانه نشین شده اند. در این میان تبعیض علیه زنان معلول در حکومت طالبان و منع تحصیل و امکان کار را نیز در بر میگیرد.

سازمان ملل متحد برای کمک های بشردوستانه (اوجا - OCHA) احصایه معلولان افغان را در حدود 15 فیصد نفوس این کشور اعلام کرده و هشدار داده اند که بحرانهای سیاسی و اقتصادی معلولان را بیشتر از بقیه متأثر کرده است و این گروه باید در لست اولویت های کمک رسانی به مردم افغانستان قرار گیرند.

به اساس گزارش‌ها که به رادیو آزادی رسیده است: قبل از تسلط طالبان بر افغانستان هر ماه برای هر فرد دارای معلولیت 12000 افغانی از سوی حکومت قبلی پرداخته میشد که گفته می‌شود این رقم اکنون به 5000 افغانی کاهش یافته است. جنگ‌های داخلی، حملات انفجاری و انتحاری و انفجار مین‌های به‌جا مانده در بیست سال گذشته مهمترین عامل معلولیت بوده‌اند. معلول کسی است که به اطرافیانش درس صبر و استقامت می‌دهد. او با تمام مشکلات به سختی می‌جنگد و پیروز خواهد شد.

روز جهانی معلولان مبارک باد.

منابع:

- وبسایت سازمان صبحی جهان World Health Organization
- وبسایت تابناک
- دویچله
- رادیو زمانه
- رادیو آزادی

روز بین المللی داوطلبان توسعه اجتماعی و اقتصادی

International Volunteer Day UN

اگر همه انجام دهند! If everyone did!

امروز پنجم دسامبر 2023 مصادف است به روز بین المللی داوطلبان کارهای اجتماعی و اقتصادی!

روز 5 دسامبر به اساس قطعنامه 212/40 مجمع عمومی سازمان ملل متحد در سال 1985، روز جهانی داوطلبان توسعه اقتصادی و اجتماعی و یا به اختصار روز جهانی رضاکاران نامیده شده است. در این قطعنامه مجمع عمومی از دولت‌ها خواسته است تا آگاهی در مورد اهمیت خدمات داوطلبانه را افزایش دهند و بدین ترتیب افرادی بیشتری را برای ارائه خدمات داوطلبانه هم در کشور خود و هم خارج از آن جذب نمایند.

شعار امسال از طرف مقر سازماندهی کارهای داوطلبانه سازمان ملل متحد واقع شهر بن کشور آلمان فدرال (اگر همه انجام دهند) تعیین و به تمرکز قدرت همگانی تاکید شده است. جالب است بدانیم:

بیش از یک میلیارد تن در سراسر جهان خدمات داوطلبانه انجام می‌دهند که اکثریت آنها در کشور خود مشغول به کار هستند.

دوران ما دورانی نیست که به تنهایی بایستیم، بلکه باید در کنار هم و در همبستگی با یکدیگر اقدام نماییم.

سپهر فعالیت داوطلبانه با دو عرصه شفقت و همبستگی که هر دو دارای ارزش‌های یکسان اند ارتباط می‌گیرد.

به استناد صفحه داوطلبان سازمان ملل متحد آقای António Guterres سرمنشی سازمان ملل متحد می‌گوید "در این روز مهم، بیایید متعهد شویم که اطمینان حاصل کنیم که همه مردم می‌توانند انرژی خود را برای شکل دادن به آینده بهتر برای همه مردم و سیاره ما به کار گیرند. بیایید در کنار داوطلبان در همه جا بایستیم."

کار داوطلبانه در افغانستان

افغانستان کشوری است که مردم آن با درک و اهمیت کار های داوطلبانه از دهه ها پیش برای توسعه و انکشاف اقتصادی و اجتماعی سهم بارز داشته اند.

کار های داوطلبانه در افغانستان تحت عنوان حشر عمومی از سوی مردم و یا حکومتها سازماندهی و اجر شده است.

که میتوان از حشر های عمومی برای ساختن کاریز ها، سرکها، ابدات عام المنفعه چون: مکتبها، مسجد ها، شفاخانه ها، پل ها و غیره نامبرد.

این عرصه در دهه هشتاد میلادی در نظام های دموکراتیک رونق بیشتر گرفت، زیرا آنان با اندیشه های متمایل به سوسیالیستی معتقد بودند که هر هموطن باید در ساختمان و توسعه سهم داشته باشند.

در بیست سال اخیر بخصوص در دوران جمهوریت نیز فرهنگ کار داوطلبانه رونق گرفت و حشر های عمومی برای تنظیم شهر ها و جغل اندازی سرکها انجام یافت.

یک عرصه را نباید فراموش کرد:

شماری از شخصیت ها و سازمان های ملی و بین المللی چه تحقیقی و چه اقتصادی در افغانستان از کار های داوطلبانه دریغ نه ورزیده اند، که میتوان طور نمونه از نقش براننده ناسی دوبری در شناسایی و معرفی آثار تمدنی افغانستان و دوکتور ناکامورا در فعالیت های زراعت و آبیاری و آبرسانی یاد نمود.

احتمالاً: در کنار کار های حکومتی در پروژه های بند کمال خان، سلما و اخیراً کانال قوش تپه و بازسازی تونل سالنگ سهم کار های داوطلبانه مردم و کارشناسان نیز بوده است.

خوشبختانه اینجانب 2 سال در انجمن ارتقاء ظرفیت زنان که در راس آن ملکه فعلی هالند {Maxima} قرار داشت، 8 سال منحیث سکرتر مسوول در اتحادیه انجمنهای افغانها در هالند، 10 سال منحیث مدیر مسوول مجله بانو {ناشر اندیشه های زنان افغانستان در اروپا} و 13 سال هم در حلقه رهبری انجمن زیست باهمی کلتور های مختلف شهر ما، نماینده کشورم افغانستان بودم، که از هر چهار کار داوطلبانه ام نادم و پشیمان نیستم.

اکنون نیز منحیث مسوول سکرتریت در گفتمان ملی افغانستان و از 2 سال بدینطرف منحیث سکرتر مسوول و برنامه ساز در رادیو تلویزیون وطن طور داوطلبانه ایفای وظیفه مینمایم. دوران ما دورانی نیست که به تنهایی بایستیم...

منابع:

- صفحه داوطلبان (رضا کاران) سازمان ملل متحد International Volunteer Day UN

- سایت مطالعات حقوق

- یادداشت های روزانه

روز بین‌المللی هوانوردی ملی International Civil Aviation Day

در سال 1996 مجمع عمومی سازمان ملل متحد روز 7 دسمبر را روز بین‌المللی هوانوردی ملی نامید.

هدف از روز جهانی هوانوردی غیرنظامی کمک به ایجاد و تقویت آگاهی جهانی در مورد اهمیت هوانوردی ملی بین‌المللی برای توسعه اجتماعی و اقتصادی کشورها و نقش منحصر به فرد (ICAO) سازمان بین‌المللی هوانوردی ملی در کمک به کشورها برای همکاری و تحقق ترانزیت سریع جهانی میباشد.

هوانوردی ملی افغانستان تاریخچه:

شاه امان‌الله در سال 1921 دو فروند طیاره را از انگلستان و یک فروند را از شوروی سوسیالیستی وقت خریداری نمود. در اگست 1924 قوای هوایی افغانستان رسماً تشکیل گردید. در سال 1939 مکتب هوایی تأسیس گردید. مکتب مذکور چندین دوره فارغ‌التحصیلان در بخش هوایی داده‌است. این مکتب در سال 1977 به پوهنتون هوایی ارتقا یافت. قوای هوایی افغانستان در زمان ریاست جمهوری محمد داوود خان، تحولات چشمگیری را تجربه کرد. بعد از سال 1978 در شهرهای مزارشریف، کندهار، هرات، جلال‌آباد، بدخشان و کابل پروازهای نظامی و ملکی صورت می‌گرفت و شبکه هوانوردی ملی انکشاف یافت.

فراز ها ونشیبها:

نظام هوانوردی کشور ما که از کهنه ترین نظام های هوانوردی جهان است، اما در طول سالها از یک جانب با دشواری های فراوان در عرصه تکنالوژی، وسایل تخنیکي و کادرهای تخصصی مواجه بوده و از جانب دیگر به کمبود ساختمان زیربناها و نبود میدان های هوایی استندرد برای پروازهای ملی و بین المللی گرفتار است، که این مشکل همیشه نقش انتقالات هوایی رادر منطقه و جهان بسیار ضعیف ساخته است.

اداره هوا نوردی ملکی افغانستان گاهی مستقل و گاهی هم تحت سر پرستی وزارت ترانسپورت فعالیت نموده است.

این اداره فراز ها ونشیبهای فراوان را در رژیم ها وساختار های مختلف دولتی و سیاسی پشت سر گذاشته است. شرکت هوایی آریانا وباخر خدمات شایانی را در عرصه ترانسپورت هوایی انجام داده اند. افغانستان عضو فعال سازمان بین المللی هوانوردی ملکی بخصوص در میان کشور های روبه انکشاف داشته است.

در سال 2014 خانم یلدا ناطق نماینده افغانستان در سازمان جهانی هوا نوردی ملکی به عنوان رئیس دوره بی مجمع کشورهای روبه انکشاف انتخاب شد.

در سال گذشته از جمله رهبران طالبان وزرای سرپرست مالیه، تجارت و ترانسپورت وهوانوردی در مراسم بزرگداشت از روز بین المللی هوانوردی اشتراک وپرامون فعالیت سکتور خصوصی مکث وسخنرانی نمودند.

منابع:

-صفحه رسمی ملل متحد به مناسبت روز بین المللی هوا نوردی International Civil

Aviation Day

-شبکه اطلاع رسانی افغانستان سال 2010

-صفحه اطاق های تجارت وسرمایگدای افغانستان سال 2022

-دانشنامه آزاد

روز بین المللی مبارزه با فساد اداری International Anti-Corruption Day

تاریخ 9 دسامبر 2023 مصادف است، به روز جهانی مبارزه با فساد اداری: این روز تحت عنوان {اتحاد جهان علیه فساد- **Uniting the World against Corruption**} برگزار میشود.

کنوانسیون 31 اکتوبر سال 2003 سازمان ملل متحد روز نهم دسمبر هر سال را به نام روز بین المللی مبارزه با فساد اداری پذیرفت. در این کنوانسیون آمده است:

"نسبت به مشکلات وخیم و تهدیداتی که به دلیل فساد بر روی ثبات و امنیت جوامع اعمال می شود، تحلیل رفتن عرفها و ارزشهای دموکراسی، ارزشهای اخلاقی و عدالت و توسعه پایدار و حاکمیت قانون، نگران کننده است"

و این اختیارات را به کنوانسیون می دهد تا:

«برای جلوگیری و مبارزه مؤثر و کارآمد با فساد اقداماتی را ترویج و تقویت کند ... همکاری بین المللی و کمک های فنی در پیشگیری و مبارزه با فساد را ترویج، تسهیل و حمایت کند... و مدیریت مناسب امور عمومی و مالکیت عمومی را با یکپارچگی و پاسخگویی ارتقاء دهد...»

فساد پدیده جهانی است که سخت ترین ضربه را به فقرا می زند، جلو رشد فراگیر اقتصادی را می گیرد و سرمایه گذاری ها پی مورد نیاز برای خدمات اساسی را از بین می برد، در جهان کنونی میلیون ها انسان از تولد تا مرگ متأثر از سایه فساد هستند.

ما نیز، همه را برای کمک به ریشه کنی فساد و همچنین اتحاد برای عدالت و برابری اجتماعی فراموش نکنیم، مردم کشور عزیز ما بیش از این فساد و هزینه آن را نمی توانند تحمل نمایند.

وضعیت فساد اداری در دیروز و امروز افغانستان

فساد اداری در افغانستان سابقه طولانی دارد. هر چند که در برخی از دوره ها تلاش هایی برای جلوگیری از آن صورت گرفته، اما در طی سه دهه گذشته به دلیل جنگ، تجاوز، درگیری های داخلی و نبود حکومت های مردمی، دلسوز و متعهد نسبت به منافع افغانستان، معضل فساد اداری بیش از پیش در جامعه گسترش یافت و در عمل تبدیل به یک سیستم طبیعی رایج گردید.

در جمهوریت های اخیر که منابع سرشار بین المللی در افغانستان سرازیر گردید، به موازات آن فساد اداری در افغانستان نیز گسترش یافت و به پدیده ملموس، شناخته شده، زجر آور و فراگیر مبدل شد، که از رئیس جمهور گرفته تا یک شهروند عادی جامعه وجود آنرا حس و شکایت می کردند. اما دلایل این گسترده گی فساد در چه بود؟

حلقه‌هایی در سیستم اداری افغانستان مفقود بود که، تمام بدنه این نظام را تاکنون فساد در بر گرفته است؟ چرا افغانستان نتوانسته هنوز موفقیت لازم در مبارزه با این مشکل عمده را به دست آورد؟ گسترش فساد به جایی کشید که سازمان شفافیت بین‌المللی گفته افغانستان را چهارمین دولت فاسد در جهان قلمداد کرد.

فساد اداری و حاکمیت طالبان

گزارش شفافیت بین‌الملل نشان‌دهنده بهبود ناچیز در جایگاه افغانستان در شاخص فساد اداری است. وزارت مالیه طالبان در واکنش به این گزارش گفته است که احصاییه نشر شده بازتاب‌دهنده واقعیت نیست و خواستار بازنگری این گزارش شده است.

شاخص جهانی شفافیت بین‌الملل در مورد فساد اداری در 180 کشور جهان نشان می‌دهد که جایگاه افغانستان در سال 2022 در مقایسه با سال 2021 هشت درجه ارتقا کرده است. این سازمان افغانستان را با 24 امتیاز از 100، در رده 150 در لیست کشورهای جهان قرار داده است.

اما وزارت مالیه طالبان مدعی است "که در تمام بخش‌های مالی نظام شفافیت وجود دارد و فساد اداری را محو کرده‌اند."

پیش از این ساکنان برخی قریه‌ها در افغانستان نیز از باجگیری توسط اعضای گروه طالبان شکایت کرده بودند. یک باشنده غزنی به دویچه وله گفته بود که «طالبان مردم را وادار کرده‌اند که هر قریه باید مبلغ مشخصی پول برای طالبان بدهد.» اما مقامات طالبان در کابل جمع‌آوری پول از مردم را رد کردند.

در همین حال کارشناسان امور اقتصادی به مهاجرت مردم به عنوان «یکی از پیامدهای فساد در نظام» اشاره کرده‌اند.

اما به دلیل کاهش فساد اداری نظر به فرمان منسوب به هبت‌الله آخندزاده، رهبر طالبان مراکز مبارزه با جرایم سنگین فساد اداری مانند: ریاست عمومی مبارزه با جرایم سنگین فساد اداری در وزارت امور داخله، ریاست و مدیریت مبارزه با جرایم سنگین فساد اداری در تشکیلات ریاست عمومی استخبارات و لوی سارنوالی، محکمه مبارزه با جرایم سنگین فساد اداری در تشکیل ستره محکمه و مرکز عدلی و قضایی مبارزه با جرایم سنگین منحل اعلام شدند. رهبری طالبان وظایف و مسئولیت‌های نهادهای لغو شده را به ریاست عمومی تحقیقات جنایی وزارت امور داخله و محکمه نظامی واگذار کرده است.

منابع:

- نهاد مبارزه با فساد اداری سازمان ملل متحد [Anti-Corruption organization UN](#)

- وبلاک سامانه ملی- مقاله های پژوهشی

- رادیو دویچه وله بخش اقتصادی

- افغانستان انترنشنل

- بخش اخبار وبسایت گفتمان

روز بین المللی حقوق بشر، آزادی، مساوات و عدالت برای همه

UN Human Rights

گرامی داشت از 75 مین سال اعلامیه جهانی حقوق بشر

روز جهانی حقوق بشر یک موافقتنامه بین المللی است که در مجمع عمومی سازمان ملل متحد به تاریخ 10 دسامبر 1948 در شهر پاریس کشور فرانسه به تصویب رسیده است. این اعلامیه نتیجه مستقیم جنگ جهانی دوم بوده و برای اولین بار حقوقی را که تمام انسان ها، مستحق آن هستند، به صورت جهانی بیان میدارد.

روز دهم دسامبر 1948 سند اعلامیه جهانی حقوق بشر در مجمع عمومی سازمان ملل به تصویب رسید، این سند 30 ماده دارد و به 375 زبان ولهجه دنیا ترجمه شده است.

این سند که به تشریح دیدگاه سازمان ملل متحد در مورد حقوق بشر می پردازد. مفاد این اعلامیه حقوق بنیادی مدنی، فرهنگی، اقتصادی، سیاسی، و اجتماعی را که تمام انسان ها در هر کشور باید از آن برخوردار باشند، مشخص کرده است.

و .. اما ... حقوق بشر و افغانستان

هرگاه قانون اساسی 2003 افغانستان مرعی گردد، این کشور در قانون اساسی خود از یک چارچوب قوی و جالب حقوق بشر در سطح بین المللی برخوردار است این کشور از اپریل 1987 بعد از تحول ثور عضو کنوانسیون ملل متحد علیه شکنجه میباشد.

ولی با تاسف، نظر به جنگ های چندین دهه، حقوق باشنده گان آن زیر پا شده، حتی سازمان هایی که بنام حقوق بشر در خارج و داخل کشور هم که عرض اندام نموده اند، برخلاف وظیفه و استراتژی کاری شان، به کار های تفرقه افکنانه زبانی و قومی مصروف بوده و میباشند....

از بد حادثه افغانستان در محراق نقض حقوق بشر قرار گرفته است. حکومت های افغانستان در این چند سال اخیر نتوانستند، شرایط لازم را برای پیاده نمودن مواد کنوانسیون حقوق بشر فراهم سازد..

با توجه به غرور و نخوت ایجاد شده در طالبان به خصوص بیرون راندن امریکا از خاک افغانستان و سابقه حکمرانی طالبان در سال 1996 تا 2001 و اقدامات کنونی آنها، وضعیت حقوق بشر در افغانستان اعم از وضعیت زنان، صحت، تعلیم و تربیه در شرایط نامناسبی قرار دارد. طرف های درگیر به نام مقاومت و داعش در افغانستان همچنان به ارتکاب نقض جدی قوانین بشردوستانه بین المللی، از جمله جنایات جنگی و سایر موارد نقض جدی حقوق بشر ادامه داده اند.

مدافعان حقوق بشر، فعالان زن، روزنامه نگاران، کارکنان صحتی و امور بشردوستانه و اقلیت های مذهبی و قومی از جمله کسانی بودند که توسط طالبان و بازیگران غیردولتی هدف قرار گرفته اند. در جریان تسلط طالبان بر کشور، موجی از قتل های تلافی جویانه به راه افتاده است.

پیشرفت محدودی که در جهت بهبود حقوق زنان حاصل شده بود، تحت حکمرانی طالبان به شدت معکوس شد. حقوق آزادی و بیان، توسط طالبان بسیار محدود شد. دسترسی به مراقبت های صحتی با تعلیق کمک های بین المللی بیشتر تضعیف گردید و از ناحیه عدم دسترسی دختران به تعلیم و تربیه هنوز یک قشر وسیع رنج می برند.

رینا امیری نماینده امریکا در امور زنان و حقوق بشر افغانستان به مناسبت دهم دسمبر 2023 خواستار آزادی فعالان زن زندانی از قید طالبان شده است. او همچنان گفته است: "افرادی که در سرکوب زنان و دختران افغان دخیل اند، باید به پاسخگویی وادار شوند!"

طالبان در بیش از دو سال حاکمیت خود همواره منتقدان خود به خصوص زنان را بازداشت کرده اند

منابع:

-وبسایت حقوق بشر سازمان ملل متحد UN Human Rights

-مرکز مطالعات بین المللی افغانستان

-بخش اخبار و بسایت گفتمان

-یادداشت های شخصی

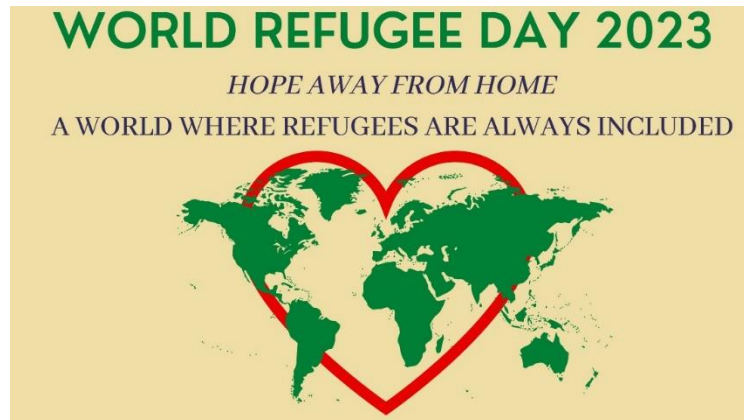

روز بین المللی مهاجران World Refugee Day

18 دسامبر 2023

به امید دور از خانه Hope Away from home

روز جهانی مهاجرین یک رویداد سالانه است که در 18 دسامبر برگزار میشود. این روز توسط یونسکو نامگذاری شده است.

مهاجرت عبارت است از جابه جایی مردم از مکانی به مکانی دیگر برای کار یا زنده گی. مردم معمولاً به دلیل دور شدن از شرایط یا عوامل نامساعد مانند فقر، کمبود غذا، بلایای طبیعی، جنگ، بیکاری و کمبود امنیت میباشد. دلیل دوم میتواند شرایط و عوامل مساعد جذب کننده مانند امکانات صحی بیشتر، تعلیم و تربیه بهتر، عایدات بیشتر و خانه و زنده گی بهتر در مقصد مهاجرت باشد. قدر مسلم آنست که مهاجران بنابر دلایل فوق وطن اصلی خود را ترک و به دامن کشورهای امن پناه گزین میشوند، اما در برخی کشورها ترس از دیگری، وحشت از خارجی ها و نگرانی به خاطر امنیت حتی گرایشهای ناسیونالیستی شکل سیاسی به خود گرفته و میگیرد. در بعضی سیاست ها و پلاتفورمها مهاجرین را مسئول مشکلات کشورشان تصور میکنند و به بدبینی علیه مهاجرین و خارجیان متوسل شده و آنها را دامن میزنند. به گفته پاپ فرانسیس رهبر کاتولیکهای جهان در دسامبر سال 2018 "نتیجه این سیاست ترویج بیگانه ستیزی و اعمال نژادپرستانه است" واقعیت آنست که مهاجرت هم به کشورهای مهاجر پذیر وهم به کشورهای فقیر مزایای و کاستی هایی خود را دارد.

کشورهای تولید کننده مهاجر به خاطر از دست دادن متخصصان به فرار مغزها مواجه میشود وهمچنان کشورهای غنی ومهاجر پذیر مانند کانادا که تولید نسل در آن سطح پایین قرار دارد موجودیت مهاجرین منحصی نیروی کار ارزان یک غنیمت بزرگ برایشان محسوب میشود.

اما ... افغانستان و..مهاجرت

افغانستان دارای آب فراوان و خاک حاصلخیز است. این کشور منابع طبیعی وسیعی دارد و حاصلات زیرزمینی خوبی نیز در آن وجود دارد. روی این برهان وهمچنان نظر به رویداد های سیاسی اطراف آن از سالیان دور پناهنده گانی به این سرزمین رو آورده اند که میتوان بعد از انقلاب اکتوبر به مهاجرت امیر شاه عالم خان شاه بخارا و همراهان وی و قبل از آن یهودان یاد آورشد که با جامعه افغانستان مدغم شدند.

پس از تصرف ایالت‌های همجوار قوقند و خیوه از سوی قوای بلشویک، در جریان یک‌دهه، ده‌ها هزار ترک و فارسی‌زبان مسلمان و همچنین گروه بزرگی از یهودیان فارسی‌زبان بخارایی از امارت بخارا فرار کردند و به افغانستان مسکن گزین شدند.

سرا زیر شدن مهاجرین در افغانستان تا دهه 1930 در سال‌هایی که تصفیه سیاسی استالینی در آسیای میانه در جریان بود و سرحدات شوروی با افغانستان پیوست داشت ادامه داشت. در سال‌های بعد از آن مهاجرین آسیای مرکزی افغانستان در بخش‌های مختلف زنده‌گی در این کشور مفید واقع شدند. آنها به عنوان مسئولان دولتی استخدام شدند. همچنین به خاطر این که از یکی از بزرگ‌ترین مراکز آموزش‌های اسلامی آمده بودند، در افغانستان مقام‌های مذهبی گرفتند. از دهه 1950 به بعد شمار زیادی از خوشنام‌ترین تاجران افغانستان از خانواده‌هایی به شمار می‌رفتند که در دهه 1920 آسیای مرکزی را ترک کرده بودند. این تاجران به خاطر وارد کردن کالاهای باکیفیت از اروپا و جاپان شهرت کسب کردند.

مثلاً، شرکت "ایشان نشنل" که با وسایل الکترونیک سروکار داشت، توسط تاجرانی از دره فرغانه ساخته شد. دره‌یی که حالا توسط سرحدات بین‌المللی تاجیکستان، قرقیزستان، ازبکستان و قزاقستان تقسیم شده است. این شرکت تا چندی قبل و شاید امروز هم در کابل و مزارشریف مغازه‌هایی داشته باشند. تاجران دیگری از همین گروه سگرت‌های مشهور و مارک‌دار وارد کردند. تولید قالین، یکی از عرصه‌های مهم دیگری است که مهاجران آسیای مرکزی افغانستان در آن نقش عمده‌یی داشتند. تا دهه 1960 تاجران معروف قالین از جمله آق مرادبای که از قوم ترکمن است و در تجارت قالین تا امروز در افغانستان شخص ناموری است، به تاسیس دستگاه‌های صنعت قره قل مصروف بودند. اما بعد رویداد‌های سیاسی شماری از تاجران مذکور دوباره افغانستان را به عزم اروپا ترک و به مهاجرت دوباره ناگزیر شدند.

در دهه هشتاد ایرانیان روشنفکر بعد از روی کار آمدن رژیم اخندی ایران طور موقت به افغانستان مهاجرت و از سوی دولت حمایت شدند و در این اواخر گفته میشود که شماری از پاکستانی‌ها به افغانستان هجرت نموده اند.

منابع:

- دانشنامه آزاد

- سازمان مهاجرت ملل متحد The UN Refugee Agency

- بخش تحلیلی و خبری BBC

روز بین المللی همبستگی بشریت

International Human Solidarity Day

December 20

History and Quotes

تاریخچه و نقل قول

INTERNATIONAL DAY OF HUMAN SOLIDARITY

20 of December

رهایی از گرسنگی، فقر و انواع مصایب طبیعی و بشری مستلزم همبستگی و همکاری بین المللی می باشد.
روز بین المللی همبستگی بشری:

- روزی برای جشن گرفتن وحدت ما در تنوع است.
- روزی برای یادآوری به دولت ها برای احترام به تعهدات شان در قبال توافقات بین المللی است.
- روزی برای افزایش آگاهی عمومی در مورد اهمیت همبستگی است.
- روزی برای تشویق بحث در مورد راه های ترویج همبستگی برای دستیابی به اهداف توسعه پایدار از جمله ریشه کنی فقر می باشد.
- روز اقدام برای تشویق ابتکارات جدید برای ریشه کنی فقر می باشد

پسمنظر:

همبستگی در اعلامیه هزاره به عنوان یکی از ارزش های بنیادی روابط بین الملل در قرن بیست و یکم مشخص شده است که در آن کسانی که یا رنج می برند یا کمتر از جامعه سود می برند، سزاوار کمک از کسانی هستند که بیشترین نفع را می برند. در نتیجه، در شرایط جهانی شدن و معضل نابرابری فزاینده، تقویت همبستگی بین المللی امری ضروری است.

از این رو، مجمع عمومی سازمان ملل متحد با متقاعد شدن به اینکه ترویج فرهنگ همبستگی و روحیه مشارکت برای مبارزه با فقر مهم است، 20 دسامبر را به عنوان روز بین المللی همبستگی بشری اعلام کرد.

از طریق ابتکاراتی مانند تأسیس صندوق همبستگی جهانی برای ریشه کنی فقر و اعلام روز جهانی همبستگی بشری، مفهوم همبستگی به عنوان حیاتی در مبارزه با فقر و در مشارکت همه ذینفعان مرتبط ترویج می یابد.

افغانستان و همبستگی بین المللی

افغانستان کشوری است که بعد از ایجاد سازمان ملل متحد به آن پیوست و از همان برهه تا سالهای اخیر نظام حقوقی خود را بر اصل همبستگی بین المللی حفظ کرده بود. پیوستن افغانستان به کنفرانس باندونگ در سال 1955، پذیرش اصول عدم انسلاک در سال 1961، ایجاد سازمان صلح و همبستگی در دهه 80 میلادی و سپس پذیرش جامعه بین المللی پیش از امارت طالبان همه و همه نمونه های همبستگی بشری و بین المللی افغانستان محسوب میشود. بادریغ که امروز افغانستان در انزوا قرار دارد و همبستگی بین المللی و بشری محدود و کم رنگ شده است.

منبع:

- صفحه همبستگی بین المللی سازمان ملل متحد
- **International Human Solidarity UN**
- صفحه های انترنیتی کنفرانس باندونگ و جنبش عدم تعهد

روز بین المللی تنوع زیستی

International Day for Biological Diversity

روز جهانی تنوع زیستی یک روز بین المللی است که توسط سازمان ملل متحد برای ترویج مسائل مربوط به تنوع زیستی تعیین شده است. این روز طبق فیصله قبلی در 22 می بایست برگزار میشد، اما توسط کمیته دوم مجمع عمومی سازمان ملل متحد تصویب شد که در 29 دسامبر که روز اجرایی شدن کنوانسیون تنوع زیستی میباشد برگزار شود. این روز در سال 2023 تحت عنوان:

"From Agreement to Action: Build Back Biodiversity"
توافق تا اقدام: ایجاد دوباره تنوع زیستی " یاد شده است.

تنوع زیستی پایه و اساس همه چیز اعم از آب و هوا، صحت، انرژی، علم و تکنالوژی، آب و غیره است. بر اساس گزارش ارزیابی جهانی در مورد تنوع زیستی و خدمات اکوسیستم در سال 2019، مهم ترین عامل اصلی از بین رفتن تنوع زیستی تغییرات اقلیمی، گونه های مهاجم، بهره برداری بیش از حد از منابع طبیعی، آلودگی و شهرنشینی است. تنوع زیستی به عنوان دارایی جهانی، ارزش فوق العاده ای برای نسل های آینده دارد و برخی از فعالیت های انسانی عامل کاهش تعداد گونه ها شده است.

تنوع زیستی و افغانستان

طبق گزارشات منابع رسمی متاسفانه بیشتر از 70 فیصد فضای سبز افغانستان تخریب شده که این سطح تخریب، تاثیر قابل توجهی بر انقراض انواع جانوران و گیاهان در این سرزمین داشته است. که سیستم اکوسیستم طبیعی این کشور برهم زده است.

آلودگی هوا از دیگر عوامل برهم زنده تنوع زیستی می باشد. افغانستان به عنوان کشوری در حال توسعه، روز به روز وسایل نقلیه را گسترش داده که این میزان بر آلودگی هوا نیز می افزاید. آلودگی هوا در شهرهای بزرگ افغانستان از مشکلات اصلی این کشور بوده که تاکنون مشکلات زیست محیطی فراوانی را برای مردم بوجود آورده که با گذشت زمان اثرات خود بر اکوسیستم را نیز نشان می دهد. ظهور پدیده شوم شکارچیان پرنده در افغانستان یکی دیگر از عوامل برهم زنده اکوسیستم در این کشور است.

براساس احصاییه اداره محیط زیست افغانستان در این کشور، بیش از 800 گونه پرنده وجود دارد که نزدیک به 450 گونه آن توسط این اداره شناسایی شده است. این گنجینه ارزشمند متاسفانه بازیچه دست افراد سودجو چه در داخل و چه در خارج از افغانستان شده و متاسفانه هرساله شاهد شکار بسیاری از این پرنده گان نادر در افغانستان می باشیم. به دلیل جنگ در افغانستان بیشتر پرنده ها لانه و کاشانه خود را از دست دادند و خشکسالی ها نیز تاثیر بدی روی محیط زیست افغانستان گذاشته و در حالا حاضر این کشور مثل گذشته مکان مناسبی برای زیست پرنده گان مهاجر نیست.

جنگ و ناامنی، نبودن قوانین مناسب از سوی دولت، بی توجهی انسان ها به محیط زیست تاکنون توانسته آثار مخربی بر اکوسیستم افغانستان بگذارد. شرایط ناگواری که علاوه بر تاثیر منفی بر اکوسیستم و زیست بود در این کشور، انقراض گونه های جانوری و گیاهی را در پی داشته و تنوع زیستی که میراثی گرانقدر نزد تمامی کشورها می باشد را از بین می برد. متاسفانه تنوع زیستی در افغانستان در حال انقراض است.

منابع:

- صفحه تنوع زیستی ملل متحد **Biological Diversity UN**
- دانشنامه آزاد
- فوتو از سایت خبری و تحلیلی عصر
- وبسایت فارس

فشرده پی در مورد معرفی تدوین کننده اثر روز های ملی و بین المللی نوشته ایدیتور

ناهید علومی فرزند محمد اسحق علومی در شهر کندهار چشم به جهان گشود، تحصیلات متوسط را هونکندهار و بقیه تحصیلات عالی را هکابل به پایان رسانید. در سال 1979 شامل کار در اداره مرکزی احصاییه افغانستان گردید، در آنجا با فراگیری پروگرامنگ سیستم کمپیوتر 34 (IBM) که توسط "تصدی افغان بیزنس ماشین" و چند شرکت بشمول دافغانستان بانک و بانک ملی ایجاد شده و در آن زمان در خدمت اداره مرکزی احصاییه بود، مصروف کار پروسس ارقام نخستین سرشماری نفوس گردید. سپس در سال 1985 به آژانس اطلاعاتی باختر در شعبه روابط بین المللی تا مدیریت شعبه ارتقاء نمود. عضویت اتحادیه ژورنالیستان جمهوری افغانستان را حاصل و از آن طریق به کار ژورنالستیک بیشتر از پیش آشنا شد. کار در آژانس اطلاعاتی باختر به خصوص تصدی شعبه ارتباط خارجه این امکان را میسر ساخت که خانم علومی به زبان انگلیسی بیشتر از پیش آشنا و ارتباط کاری با سفارت های دول متحابه و تنظیم ملاقات های کاری مقامات وزارت و آژانس اطلاعاتی باختر را انجام دهد. او از 25 سال بدین طرف هکشور هالند اقامت دارد، در یکی از انستیتیوت های دولتی هالند واقع خلدلرند Gelderland در رشته منجمنت و اداره تحصیل و دیپلوم اخذ نموده است. همچنان سیمینار های متواتر متودیک کار در سازمانهای اجتماعی را نیز سپری و به تصدیقنامه ها و سند های فراغت نایل آمده است. و از سال 2010 الی 2019 منحیث سکرتر مسؤل اتحادیه انجمنهای افغانها در هالند که یک نهاد صنفی میباشد، بطور داوطلبانه ایفای خدمت نموده است. ناهید علومی هنگامی که منحیث سکرتر مسؤل اتحادیه افغانها در هالند ایفای خدمت مینمود، توانست تعداد زیاد از زنان را هکار سیمینار های متودیک و کار اجتماعی جلب نماید و توانست در تدویر چندین کنگرس زنان و کنفرانسها برای پناهنده گان و ارتقای ظرفیت سازمان های اجتماعی پیشگام وهوکنار رهبری اتحادیه نقش فعال ومهم را ایفا کند. اتحادیه در هنگام تصدی خانم علومی منحیث سکرتر مسؤل با بیشتر از 34 نهاد وسلمان اجتماعی ارتباط وهمکاری متقابل داشت و در مجموع اتحادیه از اتوریته واعتبار خوب در این دوره دهساله برخوردار بود. همچنان هوکرنامه های درخشان خانم ناهید علومی تصدی مدیریت مسؤل مجله پُر خواننده بانو ناشر

اندیشه های زنان افغانستان نیز درج است که از سال 2013 الی 2020 این مسوولیت را به عهده داشت . در زمان مدیریت مسوؤل ناهید علومی مجله بانو از گاهنامه به فصلنامه و به شکل موقوته ارتقا یافت و تعداد مشترکین آن سیر صعودی خود را پیمود. او توانست طیف وسیعی از زنان آگاه، نویسنده، شاعر و حتی نقاش و مبتکران سایر عرصه مانند آشپزی، خیاطی و مجسمه سازی را هوکنار خود داشته باشد و مجله را به اکناف جهان، در کشورها و قاره های گوناگون از آسیا، تا اروپا، امریکا، کانادا به خواننده گان و علاقمندان برساند. او توانست دوبار یکی در هفدهمین سالگرد مجله و بار دیگر در بیستمین بهار مجله بانو درخشش قابل توجه داشته باشد و به ارتقای کمی و کیفی نشرات مجله بانو گامهای استوار بردارد. او از سالیان متمادی بدینسو در تتبع و نگرش به زبانهای دری و پشتو و همچنان ترجمه مطالب از زبان های هالندی برای مجله بانو ، دیگر رسانه های چاپی و اکنون وبسایت {گفتمان} نشریه گفتمان ملی افغانستان منحیث هیئت تحریر و مهتم مصروف است. همزمان بحیث سکرتر مسوؤل حرکت گفتمان ملی افغانستان که یک سلژمان سیاسی و اجتماعی میباشد طور داوطلبانه ایفای خدمت مینماید . یکی از دستاوردهای قابل افتخار او نشر و چاپ کتاب زنان نخبه افغانستان میباشد زنان نخبه افغانستان " عنوان کتابی میباشد که توسط ناهید صدیق علومی، در نتیجه گفت و شنود ها با زنان پیشگام و نخبه افغانستان تدوین شده است، این کتاب در ماه مارچ سال 2020 در یک مطبعه هالندی به تیراژ 500 جلد با قطع و صحافت بینظیر به شکل رنگه چاپ و در سال نخست حدود 80 درصد آن به کشورها و قاره های مختلف جهان توزیع و به فروش رسانیده شد. او از دوسال بدینطرف در رادیو تلویزیون وطن همکاری و از جمله هیئت رهبری این رسانه است . او فعلاً در سطح سکرتر مسوؤل ، برنامه ساز این رسانه دیداری و شنیداری ایفای خدمت مینماید . خانم علومی در جریان بیست سال کار داوطلبانه در نهاد های مختلف بیرون مرزی به دریافت اواردها، جایزه های فرهنگی، مدال ها از جمله مدال موسسه ظرفیت سازی زنان مر بوط ملکه هالند، اورد هفدهمین و بیستمین سالگرد مجله بانو ، اورد اولین سالگرد رادیو تلویزیون وطن، مدال درجه اول در بیست ساله گی اتحادیه انجمنهای افغانها در هالند و به لوح های تقدیر و جوایز متعدد فرهنگی نایل آمده است . وی در میان قشر زنان، جوانان و طیف وسیعی از جامعه دارای محبوبیت سر شار بوده و از جمله زنان سر شناس محسوب میشود .

